

Jaarrekening 2023

Jaarrekening 2023

1. INLEIDING.....	3
1.1 Resultaat rekening 2023.....	4
1.1.1 Beleidsrekening 2023	4
1.2 Rechtmatigheid.....	4
1.3 Oekraïne / Inflatie / Energietoeslag	6
1.4 Voorstel tot bestemming van het resultaat 2023	6
1.5 Het overzicht van baten en lasten	9
1.6 De balans.....	10
1.7 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
2. TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN	16
2.1 Woningbouw.....	16
2.2 Werk en Economie	20
2.3 Samenredzaam	21
2.4 Vitaal Platteland.....	29
2.5 Duurzaam	31
2.6 Leefbare steden en kernen.....	34
2.7 Financiën en dienstverlening.....	41
2.8 Grondexploitaties	47
2.9 Overzicht algemene dekkingsmiddelen, dividend, overhead, beleggingen en onvoorzien	55
3. TOELICHTING OP DE BALANS.....	57
3.1 Toelichting op de vaste activa.....	57
3.2 Toelichting op de vlottende activa.....	62
3.3 Toelichting op de vaste passiva	66
3.4 Toelichting op de vlottende passiva	68
3.5 Schatkistbankieren.....	71
3.6 Garanties.....	71
BIJLAGEN	74
Bijlage 1: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	74
Bijlage 2: Beleidsindicatoren	75
Bijlage 3: Verloop reserves en Voorzieningen.....	77
Bijlage 4: Mutaties reserves per programma	78
Bijlage 5: Incidentele baten en lasten / Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves.....	80
Bijlage 6: Afsloten projecten.....	86
Bijlage 7: Restantkredieten: Ten laste van reserves / Geactiveerde investeringen	87
Bijlage 8: Mutaties in de reserves en voorzieningen	91
Bijlage 9: Bijlage Taakvelden.....	95
Bijlage 10: SISA, verantwoording specifieke uitkeringen.....	99

1. Inleiding

Aan de leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2023 van de gemeente Steenwijkerland aan. In deze jaarrekening vindt u het totale financiële beeld over het afgelopen jaar van onze activiteiten. Aan u de vraag deze jaarrekening in uw raadsvergadering van 2 juli 2024 vast te stellen.

In november 2022 heeft uw raad ingestemd met een reëel sluitende begroting voor 2023-2026 met een begrotingssaldo van bijna € 0,5 miljoen. Na verwerking van de Perspectiefnota en de Najaarsnota is het begrote positieve resultaat toegenomen naar € 4,3 miljoen.

Vervolgens zijn de (niet in de begroting opgenomen) september- en decembercirculaire 2023 Gemeentefonds verschenen met een positief financieel effect van ruim € 2,9 miljoen. Deze verhoging wordt mede veroorzaakt door compensatie van de door de gemeente uitgekeerde energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen. In het gehele jaar 2023 is de omvang van de Algemene uitkering met bijna € 6 miljoen gestegen en kunnen we nog niet steunen op een stabiele omvang van de Algemene uitkering.

Uiteindelijk is het resultaat van de jaarrekening 2023 uitgekomen op een positief saldo van ruim € 8,9 miljoen. Bijzonder onderdeel in dit resultaat is de technische vrijval van de voorzieningen maatschappelijk vastgoed en speelvoorzieningen van € 6,8 mln. In de jaarrekening 2024 worden deze voorzieningen weer in het leven geroepen. Dit door het voorstel resultaatsbestemming 2023 cf. de BBV voorschriften het vrijgevallen deel van de voorzieningen tijdelijk zal worden opgenomen als bestemmingsreserve en dat in 2024 de voorzieningen opnieuw worden geactualiseerd en onderbouwd. Het resultaat uit “normale” bedrijfsvoering bedraagt € 2,1 mln.

Een mooi resultaat, zeker als hierbij kan worden vermeld dat de aangekondigde afboeking van het complex Kornputkwartier van bijna € 4 miljoen al is verwerkt. Dit vanwege lagere opbrengsten door afname van uitgeefbare oppervlakte, de stijging van de bouwkosten voor aanleg wegen, groen en parkeervoorzieningen, minder vrije sector kavels en ruimte voor klimaatadaptatie. Wat ook niet onvermeld mag worden is de in 2023 verrichte ondersteuning van onze inwoners met een laag inkomen door het toekennen van een energietoeslag vanwege de hoge energietarieven en de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Gelijktijdig moeten we ons voorbereiden op ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, de gevolgen en maatregelen van de woon- en stikstofcrisis en niet op de laatste plaats het “ravijnjaar” 2026. Al met al zaken die een grote invloed hebben op ons dagelijks leven. Door de val van het kabinet in 2023 is er een vertraging ontstaan in de duidelijkheid op de van het Rijk te ontvangen middelen. Tegelijkertijd wordt het een hele uitdaging om de diverse uitdagingen het hoofd te bieden.

Alle onderliggende resultaten, behorende bij dit positieve eindresultaat vindt u uitgebreid terug in deze jaarrekening. Als college wensen wij u veel succes met het doornemen van deze resultaten en het voorbereiden van de besprekingen van dit document tijdens de politieke markt en raadsvergadering.

1.1 Resultaat rekening 2023

De jaarrekening van de gemeente Steenwijkerland geeft over het jaar 2023 een positief saldo van ruim € 8,9 miljoen, waarvan € 2,1 mln. uit normale bedrijfsvoering. Dit is 1,2% van de lasten van de exploitatierrekening.

Tabel 1.1 Resultaat rekening 2023:

bedragen x € 1.000				
Saldo van de rekening	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Resultaat	488	4.294	8.930	4.636 V

Door het positieve rekeningsaldo stijgt de reservepositie (inclusief rekeningresultaat) naar € 57,8 miljoen. (2022: € 51,6 miljoen). Deze reservepositie zal op basis van de door de raad beschikbaar gestelde restant-kredieten per eind 2023 van € 14,1 miljoen, afnemen naar bijna € 43,7 miljoen.¹

1.1.1 Beleidsrekening 2023

De financiële resultaten van 2023 per programma² geven het volgende beeld:

Tabel 1.2 Resultaten per programma 2023:

bedragen x € 1.000				
Resultaat per programma	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil	
1. Woningbouw	- 2.455	- 5.809	- 3.354	N
2. Werk en economie	- 1.063	- 962	102	V
3. Samenredzaam	- 53.326	- 54.796	- 1.470	N
4. Vitaal platteland	- 819	- 888	- 70	N
5. Duurzaam	- 1.746	- 974	771	V
6. Leefbare steden en kernen	- 24.470	- 19.203	5.268	V
7. Financiën en dienstverlening	88.173	91.562	3.389	V
Resultaat	4.294	8.930	4.636	V

In hoofdstuk 2 staat per programma een analyse.

1.2 Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante

¹ Op basis van de eind 2023 nog beschikbare en door de raad beschikbaar gestelde kredieten van € 14,1 miljoen, exclusief raadsbesluiten 2024 en meerjarenbegroting.

² Inclusief grondexploitatie

wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 19-12-2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op ruim € 1,75 mln. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Voorheen gaf de accountant een rechtmatigheidsverklaring af. Deze taak is vanaf het verslagjaar 2023 bij het college neergelegd. Bij de regelgeving hieromtrent en de exacte systematiek bij de bepaling van onrechtmatigheden is lange tijd onduidelijkheid geweest. Deze duidelijkheid is er pas in april jl. gekomen en verschilt daarbij ook inhoudelijk ten opzichte van de verklaring van de accountant. Kern van deze inhoudelijke wijziging is dat afwijkingen wel acceptabel kunnen zijn conform de financiële verordening, maar toch onrechtmatig kunnen zijn. Deze afwijkingen tellen (nu wel) mee in het totaal van de rechtmatigheidsverklaring.

Dit in tegenstelling tot voorgaande jaren waarbij open eind financieringen zoals jeugdwet, WMO, bijstandsuitkeringen, voorzieningen en de in 2023 toegekende energietoelagen, niet meewogen in het oordeel van de accountant.

Het betekent voor onze rechtmatigheidsverklaring in deze jaarrekening dat we moeten constateren dat de overschrijdingen van de lasten van de programma's en de investeringsbudgetten alsmede de aanbestedingen tot een bedrag van € 4,4 mln. niet rechtmatig tot stand zijn gekomen. Hiervan is bijna € 3,9 mln. acceptabel. De afwijkingen bevinden zich boven de daarvoor gestelde grens van ruim 1,75 mln.

Tabel 1.3 [Rechtmatigheidsbeoordeling 2023](#):

	bedragen x € 1.000
Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's	3.661
1B. Overschrijding Investeringsbudgetten (kredieten)	353
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	-
Begrotingsonrechtmatigheden	4.014
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïdentificeerd zoals vastgelegd in de Begroting en de financiële verordening	3.894
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden	120
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	400
Misbruik -en oneigenlijk gebruik criterium	-
Totaal	4.414

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de inhoudelijke beoordeling van deze financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om verdere afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

1.3 Oekraïne / Inflatie / Energietoeslag

Oekraïne

De opvang van ontheemden uit Oekraïne is in 2023 gecontinueerd en zal waarschijnlijk ook in 2024 niet tot een einde komen. Het Rijk heeft voor deze opvang extra middelen beschikbaar gesteld. We hebben hierbij gebruikt gemaakt van de normvergoeding (in tegenstelling tot 2022).

In totaliteit is er in 2023 voor de opvang bijna € 9,3 miljoen uitgegeven en is er een bedrag van € 9,6 miljoen gedeclareerd.

Inflatie

In 2023 is de inflatie wel afgenomen, maar niet gelijk aan de stijging in het jaar hiervoor. Met name de energie en de rentelasten blijven hoog ten opzichte van 2 jaar geleden.

De rente voor langlopende geldleningen was gestegen naar 4% en is eind 2023 weer gedaald naar ongeveer 3%. De financiële impact is groot, maar ook sterk afhankelijk van het investeringsniveau van de gemeente.

Energietoeslag

Het Rijk heeft voor 2023 budgetten vrijgemaakt om huishoudens met een laag inkomen tegemoet te komen in de sterk gestegen energiekosten. Er zijn 2.314 huishoudens voor deze compensatie in aanmerking gekomen. Er is een bedrag van € 2,9 miljoen uitgekeerd aan deze gezinnen.

1.4 Voorstel tot bestemming van het resultaat 2023

Voorstel tot bestemming van het resultaat 2023:

- Een bedrag van € 580.000 onttrekken aan de reserve vaste buffer
- Dit bedrag van € 580.000 toevoegen aan de algemene reserve vrij besteedbaar
- Een bedrag van € 4.933.000 ten gunste te brengen van een nieuw te vormen reserve maatschappelijk vastgoed
- Een bedrag van € 1.890.000 ten gunste te brengen van een nieuw te vormen reserve speeltoestellen.
- Een bedrag van afgerond € 2.107.000 ten gunste brengen van de algemene reserve vrij besteedbaar

1. Norm vaste Buffer

Met de vaststelling van de nota Reserves en voorzieningen 2023 wordt een norm van 10% gehanteerd voor het opvangen van risico's. Eind 2023 bedraagt deze norm:

Norm Algemene reserve vaste buffer		31-dec-2023
Vaststelling norm 10%		
<u>Grondslag normbepaling</u>		
Algemene uitkering uit gemeentefonds		99.764
Opbrengst Onroerende-zaakbelasting		8.179
Grondslag normbepaling		107.943
Vaststelling norm 10%		
		10.794
Algemene reserve vaste buffer		
Algemene reserve vaste buffer per ultimo 2023		10.269
<u>Nog te realiseren / beschikbaar 2024</u>		
Vitaliteitsfonds		- 50
Begroting 2024-2027		1.155
Algemene reserve vaste buffer		11.374
Afwijking t.o.v. norm		
Afwijking t.o.v. norm (hoger)		580
Afwijking in %		5,4%

Eind 2023 is de omvang van de reserve € 10,3 miljoen exclusief toekomstige uitgaven uit het Vitaliteitsfonds. Met inachtneming van de dotatie in de begroting 2024-2027 zal deze toenemen tot bijna € 11,4 miljoen. Op 10 oktober 2023 heeft de raad de nota Reserves en voorzieningen 2023 vastgesteld. Hierin is een nieuwe norm van 10% vastgesteld.

Op grond hiervan kan:

- Een bedrag van € 580.000 ten laste worden gebracht van de Reserve vaste buffer.
- Een bedrag van € 580.000 toegevoegd worden aan de Algemene reserve vrij besteedbaar.

2. Reserve maatschappelijk vastgoed

De voorziening maatschappelijk vastgoed ten bedrage van ruim € 4,9 mln.³ is in 2023 ten gunste van het resultaat gebracht.

Wij kunnen vanuit het digitale onderhoudsprogramma de hoogte van de voorziening groot onderhoud niet voldoende onderbouwen om te voldoen aan de BBV voorschriften. Om die reden valt deze voorziening vrij ten gunste van het resultaat 2023. Om in 2024 deze voorziening wel weer te kunnen vormen en tegemoet te komen aan de BBV voorschriften wordt voorgesteld het bedrag van ruim € 4,9 mln. te storten in een nieuw te vormen reserve maatschappelijk vastgoed.

3. Reserve speeltoestellen

De voorziening speeltoestellen ten bedrage van bijna € 1,9 mln.⁴ is in 2023 ten gunste van het resultaat gebracht.

Wij kunnen vanuit het digitale onderhoudsprogramma de hoogte van de voorziening groot onderhoud niet voldoende onderbouwen om te voldoen aan de BBV voorschriften. Om die reden valt deze voorziening vrij ten gunste van het resultaat 2023. Om in 2024 deze voorziening wel weer te kunnen vormen en tegemoet te komen aan de BBV voorschriften wordt voorgesteld het bedrag van bijna € 1,9 mln. te storten in een nieuw te vormen reserve speeltoestellen.

4. Algemene reserve vrij besteedbaar

³ Zie hoofdstuk 2.6 Leefbare steden en kernen

⁴ Zie hoofdstuk 2.6 Leefbare steden en kernen

Voorgesteld wordt om het saldo 2023 van afgerond € 2.107.000 ten gunste van de Algemene reserve vrij besteedbaar te brengen.

Resumé:

Voorstel tot bestemming

		bedragen x € 1.000
Voorstel resultaatbestemming		Rekening 2023
1a. Ten laste van de Reserve vaste buffer		580
1b. Ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar		- 580
2. Ten gunste van de reserve maatschappelijk vastgoed		4.933
3. Ten gunste van de reserve speeltoestellen		1.890
4. Ten gunste van de Algemene Reserve vrij besteedbaar		2.107
Totaal voorstel resultaatbestemming		8.930

1.5 Het overzicht van baten en lasten

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Programma's				
Lasten				
1. Woningbouw	- 6.795	- 7.480	- 8.652	- 1.172 N
2. Werk en economie	- 1.838	- 7.036	- 1.582	5.454 V
3. Samenredzaam	- 68.767	- 81.754	- 84.242	- 2.489 N
4. Vitaal platteland	- 1.873	- 3.301	- 2.234	1.067 V
5. Duurzaam	- 7.354	- 15.153	- 8.340	6.813 V
6. Leefbare steden en kernen	- 35.193	- 40.374	- 37.530	2.844 V
7. Financiën en dienstverlening	- 4.137	- 4.439	- 4.384	55 V
Overige	-	-	-	-
Totaal Lasten	- 125.957	- 159.536	- 146.964	12.571 V
Baten				
1. Woningbouw	4.534	4.582	4.076	- 506 N
2. Werk en economie	583	4.601	1.920	- 2.681 N
3. Samenredzaam	15.757	26.069	28.566	2.498 V
4. Vitaal platteland	650	843	723	- 120 N
5. Duurzaam	5.393	9.051	6.558	- 2.493 N
6. Leefbare steden en kernen	8.199	10.385	17.444	7.059 V
7. Financiën en dienstverlening	2.067	2.167	2.659	492 V
Totaal Baten	37.185	57.698	61.946	4.248 V
Totaal Programma's	- 88.773	- 101.838	- 85.018	16.820 V
Algemene dekkingsmiddelen				
Lasten				
Algemene dekkingsmiddelen	- 736	- 914	- 936	- 22 N
Overhead	- 18.383	- 19.656	- 18.261	1.395 V
Onvoorzien	- 52	- 63	- 330	- 267 N
Totaal Lasten	- 19.171	- 20.633	- 19.527	1.106 V
Baten				
Algemene dekkingsmiddelen	103.903	107.338	109.914	2.576 V
Overhead	684	827	779	- 48 N
Onvoorzien	21	181	146	- 35 N
Totaal Baten	104.608	108.346	110.839	2.493 V
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	85.437	87.713	91.312	3.599 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 2.340	- 11.932	- 14.192	- 2.260 N
Onttrekkingen	6.164	30.351	16.828	- 13.522 N
Totaal Mutatie reserves	3.824	18.418	2.636	- 15.782 N
Resultaat	488	4.294	8.930	4.636 V

1.6 De balans

bedragen x € 1.000

Activa	31-dec-2022	31-dec-2023
Vaste Activa		
Immateriële vaste activa	273	98
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	273	98
Materiële vaste activa	109.747	114.575
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	17.352	22.039
Investeringen met economisch nut	55.727	55.849
Investeringen met econ.nut waarvoor een heffing kan worden geheven	35.775	35.795
Investeringen met economisch nut in erfpacht uitgegeven	892	892
Financiële vaste activa	10.340	10.524
Kapitaalverstreking aan deelnemingen	1.246	1.246
Kapitaalverstreking aan gemeenschappelijke regelingen		
Leningen aan deelnemingen	2.027	2.027
Leningen aan openbare lichamen		
Leningen aan woningbouwcorporaties	4.193	3.783
Overige langlopende leningen	2.874	3.469
Totaal vaste activa	120.360	125.198
Vlottende Activa		
Voorraden	4.533	3.936
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	4.431	3.837
Gereed product en handelsgoederen	102	98
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	13.896	12.324
Vorderingen op openbare lichamen	10.544	8.772
Overige vorderingen	3.352	3.552
Liquide middelen	1.008	1.009
Kas- en banksaldi	1.008	1.009
Overlopende activa	5.812	6.679
Nog te ontvangen voorschotten van het Rijk met een spec. bestedingsdoel	2.261	2.473
Nog te ontvangen voorschotten van ov. Ned. overheid met een spec. bestedingsdoel	274	391
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	3.278	3.815
Totaal vlottende activa	25.249	23.947
Totaal Activa	145.609	149.145
Overige niet uit de balans blijvende rechten	107	3.135

bedragen x € 1.000

Passiva	31-dec-2022	31-dec-2023
Vaste passiva		
Eigen Vermogen	51.553	57.847
Algemene reserves	33.867	35.721
Bestemmingsreserves	14.022	13.196
Resultaat boekjaar	3.664	8.930
Vorzieningen	16.190	9.301
Vorzieningen	16.190	9.301
Vaste Schuld met een rentetypische looptijd > 1 jaar	61.470	57.267
Onderhandse leningen van binnenl. banken en overige fin. instellingen	60.460	56.257
Waarborgsommen	1.010	1.010
Totaal vaste passiva	129.213	124.415
Vlottende Passiva		
Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd < 1 jaar	9.128	13.101
Overige kasgeldleningen	-	4.000
Banksaldi	1.178	566
Overige schulden	7.950	8.536
Overlopende passiva	7.268	11.629
Ontvangen voorschotten van het Rijk met een spec. bestedingsdoel	3.837	6.652
Ontvangen voorschotten van ov. Ned. overheid met een spec. bestedingsdoel	689	1.403
Nog te betalen bedragen	2.736	3.568
Overige vooruitontvangen bedragen	5	6
Totaal vlottende passiva	16.396	24.730
Totaal Passiva	145.609	149.145
Gewaarborgde leningen	188.475	186.523

1.7 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

1.7.1 Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt, tenzij garantstellingen zijn afgegeven.

Voor verplichtingen die gerelateerd zijn aan arbeidskosten en die jaarlijks een vergelijkbaar volume hebben wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Dit geldt voor het wettelijke en bovenwettelijke verlof voor zover deze een vervalttermijn heeft van maximaal 2 jaren na balansdatum. Voor bovenwettelijk verlof met een vervaldatum van meer dan 2 jaren en het volledige spaarverlof is op basis van de uitspraak van de commissie BBV een voorziening getroffen.

Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijv. reorganisaties) moet wel een verplichting gevormd worden.

1.7.2 Balans

Vaste activa

Artikel 59 BBV schrijft voor dat alle investeringen moeten worden geactiveerd. Kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde zijn hiervan uitgesloten.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden overeenkomstig artikel 14 van en de bijlage bij de 'Financiële verordening gemeente Steenwijkerland' niet geactiveerd. Met ingang van 2016 worden bijdragen aan activa van derden onder de immateriële vaste activa geadministreerd. Onderzoekskosten / aanloopkosten die na instemming van de gemeenteraad en binnen afzienbare termijn (maximaal 5 jaar) in een grond-exploitatie worden opgenomen worden onder immateriële vaste activa opgenomen.

Materiële vaste activa met economisch nut.

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen).

De overige investeringen met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het rekeningjaar 2023 heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Volledigheidshalve vermelden wij dat op investeringen die **vóór** 2004 gedaan zijn, in het desbetreffende verslagjaar, soms extra is afgeschreven zonder economische noodzaak (ter verlichting van toekomstige lasten). Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt.

Op grond van artikel 65 van het BBV wordt bij de waardering van de vaste activa rekening gehouden met een vermindering van hun waarde, indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is. Op de waarde van activa met economisch nut mogen vanaf 1-1-2004 bijdragen uit reserves niet meer in mindering worden gebracht. Investeringsubsidies en andere bijdragen van derden mogen wel in mindering worden gebracht. Compensabele BTW wordt niet geactiveerd.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Vanaf 2017 moeten investeringen met maatschappelijk nut evenals investeringen met economisch nut geactiveerd worden.

Financiële verordening

Op 19 december 2023 heeft de raad een nieuwe Financiële verordening vastgesteld. In deze verordening zijn in een bijlage de te hanteren afschrijvingstermijnen opgenomen. De gehanteerde afschrijvings-termijnen zijn overeenkomstig deze verordening, tenzij het college met instemming van de gemeenteraad bewust is afgeweken van de in deze verordening opgenomen afschrijvingstabel.

Hoofdlijnen afschrijvingstermijnen	Termijn
• Grond en sloopwerken	30 jaar
• Kabels en leidingen	30 jaar
• Riolerings	60 jaar
• Speelvoorzieningen	10 jaar
• Binnenhavens, Vervangen oeverbescherming, Wegen open verharding, Monumenten, Begraafplaatsen, Fietspaden	30 jaar
• Gebouwen (opstallen)/ Onderwijshuisvesting	40 jaar
• Gronden	0 jaar
• Wegen gesloten verharding, Openbaar Groen, Parkeerterreinen,	20 jaar
• Onderlaag sportterreinen	30 jaar
• Levensduur verlengende maatregelen (b.v. gebouwen en wegen)	20 jaar
• Openbare verlichting (armaturen)	25 jaar
• Openbare verlichting (lichtmasten)	50 jaar
• Waterwerken (oeververbindingen o.a. bruggen)	30 jaar

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ('kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen' in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering plaats. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken.

Flottende activa

Voorraden

Toekomstige aankopen voor bouwgrondontwikkeling zullen in eerste instantie onder de materiële vaste activa (MVA) worden opgenomen. Nadat de raad een besluit heeft genomen om de gronden in exploitatie te nemen worden deze onder de voorraden in de balans gepresenteerd.

De als 'onderhanden werken' (bouwgrond in exploitatie, BIE) opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken). Ook de rentekosten en de administratie- en beheerskosten minus de verkregen verkoopopbrengsten vallen hieronder.

Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Deze winst werd tot en met 2016 berekend met inachtneming van de kaders van de door de raad op 8 december 2015 vastgestelde nota grond- en ontwikkelbeleid. Door een verplicht voorgeschreven wijziging in de verantwoordingsvoorschriften moet met ingang van 2017 de POC (Percentage of Completion) methode worden toegepast. Deze methode houdt in dat naar gelang de voortgang van een complex zowel in de kosten als de opbrengsten, eindresultaten in een veel eerder stadium als resultaat verwerkt moeten worden.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is bepaald op basis van de geschatte inningskansen, met inachtneming van de ouderdom van de vorderingen.

Toelichting onzekerheid eigen bijdrage WMO

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatievoorziening van het CAK naar de gemeente is om privacy redenen beperkt. Hierdoor kan de gemeente niet de juistheid en volledigheid op persoonsniveau en op totaalniveau van de eigen bijdragen vaststellen. In de kadernota rechtmatigheid 2016 van de commissie BBV geeft deze commissie aan dat de wetgever in feite bepaald heeft dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdrage geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat de gemeente geen zekerheid over de omvang en de hoogte van de eigen bijdrage kan krijgen. Ingaande 2020 zijn de bijdragen op grond van een verplichte BBV uitspraak op basis van het kasstelsel opgenomen. Dit houdt in dat ontvangsten in 2024, die betrekking hebben op 2023 niet zijn opgenomen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves

De reserves worden tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Onder de voorzieningen zijn ook opgenomen de voorziening riolering en afvalverwijdering omdat dit door derden verkregen middelen zijn. De waardering van de voorziening pensioenverplichtingen en pensioenbetalingen van voormalige bestuurders tegen actuariële waarde is gebaseerd op de meest recente overlevingstabel van het Actuarieel Genootschap (de GBM/GBV 2016/2021) met leeftijdsterugstelling) en de circulaire van het ministerie van BZK.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vennootschapsbelasting

Ondanks de afgesloten Vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst bestaat er nog geen volledige zekerheid van de schuldpositie over de nog niet afgerekende jaren (2022 en 2023). In de rekening is geen schuldpositie opgenomen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Tussen het einde van het boekjaar en de vaststelling van de jaarrekening hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die van belang zijn voor het inzicht van de financiële positie van de gemeente Steenwijkerland.

2. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De presentatie van de rekening geschiedt overeenkomstig de aan ons opgelegde voorschriften, het zogenaamde Besluit Begroting en Verantwoording 2004 en is op basis van het coalitieakkoord per programma opgebouwd. In de toelichtingen zijn alle afwijkingen van minimaal € 20.000 of 10% van het taakveld vermeld.

Met ingang van 2017 zijn de BBV-voorschriften aangepast en zijn de begroting en de rekening opgebouwd uit taakvelden. Tot en met 2016 waren de begroting en rekening nog gebaseerd op producten. In de rekening hebben wij voor de herkenning, indien nodig, de omschrijving van de producten nogmaals weergegeven.

2.1 Woningbouw

De lasten en baten van het programma Woningbouw⁵:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 1. Woningbouw	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 6.795	- 7.480	- 8.652	- 1.172 N
Baten	4.534	4.582	4.076	- 506 N
Saldo van baten en lasten	- 2.261	- 2.898	- 4.576	- 1.678 N
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 631	- 1.467	- 1.902	- 436 N
Onttrekkingen	350	1.909	669	- 1.240 N
Mutatie reserves	- 281	443	- 1.233	- 1.676 N
Resultaat	- 2.542	- 2.455	- 5.809	- 3.354 N

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Ruimte en leefomgeving	86 V
Grondexploitatie woningbouw	- 3.947 N
Wonen en bouwen	507 V
Overige kleine afwijkingen	0 V
Totaal afwijkingen	- 3.354 N

Ruimte en leefomgeving (bestemmingsplannen)

Er is een positief saldo ontstaan van € 86.000. Dit voordeel is als volgt te verklaren:

- Er zijn 16 aanvragen tot bestemmingsplanwijziging verwerkt. Per wijziging is een legesbedrag ter hoogte van € 7.444 ontvangen. In totaal dus een bedrag van € 119.000. In de begroting is rekening gehouden met 10 wijzigingsaanvragen en een legesopbrengst van € 74.000. Aan de inkomstenkant ontstaat hierdoor een voordeel van € 45.000.

⁵ De actuele begroting is ten opzichte van de primitieve begroting in alle programma's hoger op zowel de baten en lasten als de mutaties in de reserves. Dit wordt veroorzaakt door nieuwe besluiten van de raad, maar met name door de restantkredieten zoals in de jaarrekening 2022 in bijlage 7 zijn opgenomen.

- Aan de kostenkant is in de begroting een bedrag geraamd van € 58.000. Er is een bedrag ter hoogte van € 17.000 uitgegeven. Een voordelig saldo dus van € 41.000.

Grondexploitatie woningbouw

Onder verwijzing naar de najaarsnota 2023 wordt in deze jaarrekening een verliesneming van het complex Kornputkwartier verantwoord van ruim € 3,9 miljoen.

De grondexploitatie Kornputkwartier is geheel aangepast. Door de economische omstandigheden, de stijging van de bouwkosten voor aanleg wegen, groen en parkeervoorzieningen, de rente, de marktontwikkelingen en de afkoeling van de woningmarkt is een algehele herberekening en planinhoudelijke wijziging opgesteld. Door deze wijziging zijn de opbrengsten lager door afname van uitgeefbare oppervlakte, minder vrije sector kavels en ruimte voor klimaatadaptatie verwerkt.

De winsten van de grondexploitatie, onderdeel woningen, zijn overeenkomstig de verplichte POC⁶ methode berekend. Deze winst komt niet in het resultaat maar is gestort in de Algemene reserve vrij besteedbaar. Dit wordt gedaan om de begroting niet positief te beïnvloeden door incidentele resultaten uit de grondexploitatie. Hierdoor wordt het structurele evenwicht van de begroting gegarandeerd.

De POC methode houdt in dat de winsten worden berekend op basis van de voortgang van het complex. Deze wordt bepaald door zowel de vorderingen in de kosten als de baten in een percentage tot uitdrukking te brengen. Het kan voorkomen dat deze in de loop der tijd berekende risico's leiden tot een bijgestelde lagere winst. In de notitie grondexploitatie uit 2019 wordt verplicht om eventueel teveel geboekte winst in het verleden "terug te boeken".

Woningen

In de rekening is de gerealiseerde "winst" van € 1,4 miljoen conform uitgangspunten aan de Algemene reserve vrij besteedbaar toegevoegd. In de begroting na wijziging was een "winst" van € 466.000 begroot. Dit betekent geen voordeel voor de rekening, maar een hogere dotatie in de Algemene reserve vrij besteedbaar.

		bedragen x € 1.000
Winstneming grondexploitatie woningbouw		Vershil
Complex		
Woldmeenthe		132 V
Heetveld	afgesloten	67 V
Noordwal	afgesloten	77 V
Willemsoord		95 V
Giethoorn Noord	afgesloten	620 V
Blokzijl Noordermaten	afgesloten	150 V
Molenkampen III	afgesloten	261 V
Totaal winstnemingen woningbouw		1.402 V

In paragraaf 2.8 en in de toelichting op de balans wordt een nadere uiteenzetting van de ontwikkelingen per complex gegeven.

Wonen en bouwen

Leges Omgevingsvergunningen

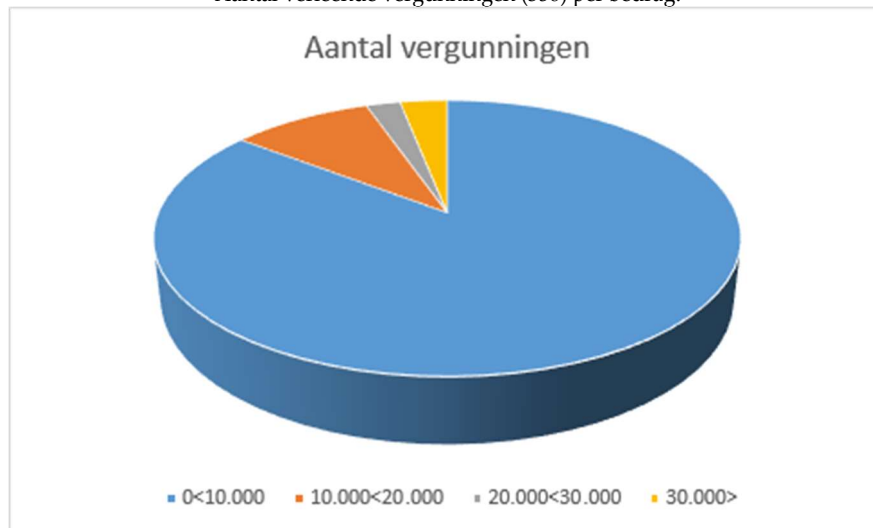
In de begroting is een te ontvangen bedrag aan leges voor omgevingsvergunningen opgenomen ter hoogte van € 2.457.000. Er is een bedrag ontvangen van € 2.842.000. Aan de inkomstenkant ontstaat hierdoor een voordeel van € 385.000.

⁶ Percentage of Completion

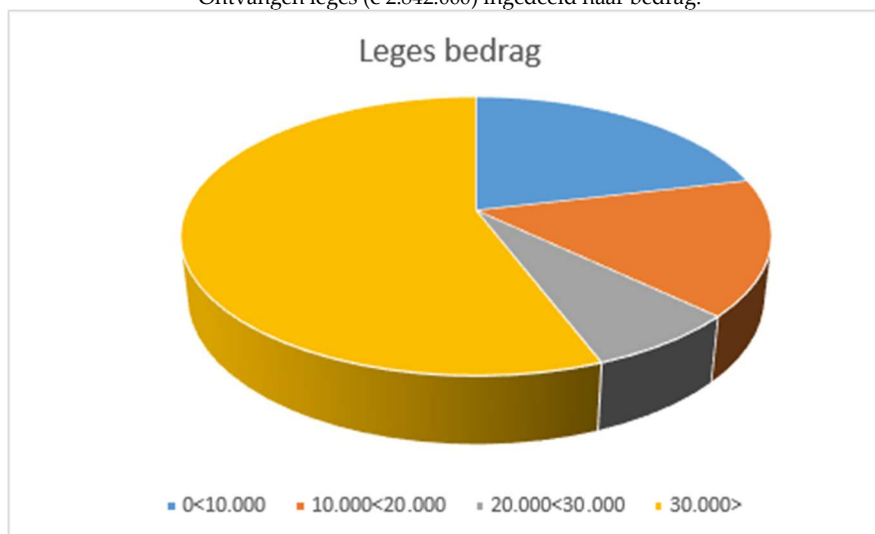
Aan de kostenkant is in de begroting een bedrag geraamd van € 139.000. Er is een bedrag van € 117.000 uitgegeven aan adviezen van Het Oversticht. Aan de uitgavenkant ontstaat hierdoor een voordeel ter hoogte van € 22.000.

Bij de leges Omgevingsvergunningen ontstaat in z'n totaliteit een batig saldo van € 407.000.

Aantal verleende vergunningen (356) per bedrag:

Ontvangen leges (€ 2.842.000) ingedeeld naar bedrag:

Woonbeleid

Een voordeel van € 100.000 is ontstaan door:

Een niet bestede stelpost algemene uitkering voor de Wet Goed Verhuurderschap van € 40.000.

Daarnaast is in de PPN 2023 € 78.000 aangevraagd voor het realiseren van tijdelijke woon-standplaatsen aan de Verlaatseweg in Steenwijk. In 2023 is wel de procedure gestart, is de werkvoorbereiding gedaan, maar is het project nog niet gerealiseerd. Bij de PPN 2024 zal opnieuw worden gevraagd het geld beschikbaar te stellen. Op de kapitaallasten zit een nadeel in de afschrijvingslasten, omdat een aantal schoolgebouwen buiten gebruik zijn gesteld en deze lasten verwerkt worden op dit taakveld.

Samen met het voordeel op de leges omgevingsvergunningen van € 407.000, maakt dit een totaal voordeel van € 507.000 op het taakveld Wonen en bouwen.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. Deze hebben betrekking op voorzienbare en onverwachte gebeurtenissen en besluiten. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investeringsmet een dekking uit reserves die op grond van de regelgeving via de exploitatie worden verantwoord (investeringsprogramma woningbouw, extra impuls en werkbudget woningbouw etc.) tot een bedrag van € 170.000.
- Afboeking van het complex Kornputkwartier voor € 3.947.000.
- Voorbereidingskosten woningbouw Wanneperveen van € 12.000.
- Plankosten Eeserwold van € 75.000 en opbrengsten van € 108.000.

2.2 Werk en Economie

De lasten en baten van het programma Werk en Economie⁷:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 2. Werk en economie	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 1.838	- 7.036	- 1.582	5.454 V
Baten	583	4.601	1.920	- 2.681 N
Saldo van baten en lasten	- 1.255	- 2.436	338	2.773 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 257	- 922	- 1.419	- 497 N
Onttrekkingen	225	2.295	120	- 2.175 N
Mutatie reserves	- 32	1.372	- 1.300	- 2.672 N
Resultaat	- 1.286	- 1.063	- 962	102 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Beheer overige gebouwen en gronden	138 V
Economische ontwikkeling	- 20 N
Overige kleine afwijkingen	- 16 N
Totaal afwijkingen	102 V

Beheer overige gebouwen en gronden (grondzaken)

Binnen dit taakveld is een voordeel ontstaan van € 138.000. Dit komt door een voordeel op grondzaken algemeen van € 154.000 en een nadeel op erfpacht van € 16.000. Het voordeel op grondzaken algemeen wordt veroorzaakt door de verkoop van groenstroken van € 46.000, lagere waterschapslasten van € 10.000, voordelen op rioolrechten van € 33.000 en de wel geraamde, maar niet gerealiseerde sloop van de Noorderschool van € 50.000.

Aan erfpachten werd 16.000 minder ontvangen dan begroot.

Economische ontwikkelingen

Hier is een nadeel ontstaan van € 20.000. De belangrijkste oorzaak zijn de kosten die zijn gemaakt voor de juridische advisering rondom de loswal in Giethoorn.

Grondexploitatie bedrijven

De uitgangspunten zoals verwoord bij het onderdeel woningen in het vorige programma zijn ook voor de bedrijventerreinen van toepassing. In 2023 was een "winst" voorzien van € 922.000.

⁷ De actuele begroting is ten opzichte van de primitieve begroting in alle programma's hoger op zowel de baten en lasten als de mutaties in de reserves. Dit wordt veroorzaakt door nieuwe besluiten van de raad, maar met name door de restantkredieten zoals in de jaarrekening 2022 in bijlage 7 zijn opgenomen.

		bedragen x € 1.000
Winstneming grondexploitatie bedrijventerreinen		Verschil
Complex		
Oostermeentherand		597 V
van der Veenweg Ossenzijl	afgesloten	100 V
Hoordijk zuid	afgesloten	690 V
Novac	afgesloten	32 V
Totaal winstnemingen bedrijventerreinen		1.419 V

In paragraaf 2.8 en in de toelichting op de balans wordt een nadere uiteenzetting van de ontwikkelingen per complex gegeven.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. Deze hebben betrekking op voorzienbare en onverwachte gebeurtenissen en besluiten. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die op grond van de regelgeving via de exploitatie worden verantwoord (bijdrage ondernemers, stevig aanwezig, actieplan werkt, etc.) tot een bedrag van € 120.000.
- Kosten en opbrengsten van verkoop onroerende zaken van € 46.000 en € 297.000.

2.3 Samenredzaam

De lasten en baten van het programma Samenredzaam⁸:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 3. Samenredzaam	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 68.767	- 81.754	- 84.242	- 2.489 N
Baten	15.757	26.069	28.566	2.498 V
Saldo van baten en lasten	- 53.009	- 55.685	- 55.676	9 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	-	- 266	- 266 N
Onttrekkingen	631	2.359	1.147	- 1.212 N
Mutatie reserves	631	2.359	881	- 1.479 N
Resultaat	- 52.379	- 53.326	- 54.796	- 1.470 N

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	273 V
Samenkracht en burgerparticipatie	230 V
Toegang en eerste lijnsvoorzieningen	216 V
Inkomensregelingen	- 1.175 N
WSW en beschut werk	- 296 N
Arbeidsparticipatie	40 V
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 26 N
Maatwerkdienstverlening 18+	149 V
Maatwerkdienstverlening 18-	- 787 N
Pleeg -en Gezinsgerichte zorg	203 V
Jeugdhulp	- 225 N
Geëscaleerde zorg 18+	- 126 N
Geëscaleerde zorg 18-	- 62 N
Volksgesondheid	115 V
Overige kleine afwijkingen	1 V
Totaal afwijkingen	- 1.470 N

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Leerlingenvervoer

Voor leerlingenvervoer is er in 2023 een voordeel ontstaan van € 160.000. Dit voordeel heeft te maken met een incidentele tegemoetkoming van het Rijk van € 86.000 voor Oekraïense kinderen. Van dit budget is slechts € 3.500 besteed. Daarnaast zijn er minder reisbewegingen dan verwacht, hetgeen resulteert in een overschot van € 77.500.

Gymnastiekonderwijs

Er is een bedrag van € 44.000 meer uitgegeven. Dit nadeel is ontstaan door subsidies die zijn toegekend voor het gymnastiekonderwijs (tegemoetkoming huur gymlokalen). Tegenover dit nadeel staat overigens een voordeel ter hoogte van € 9.000 bij de verhuur van binnensportaccommodaties.

⁸ De actuele begroting is ten opzichte van de primitieve begroting in alle programma's hoger op zowel de baten en lasten als de mutaties in de reserves. Dit wordt veroorzaakt door nieuwe besluiten van de raad, maar met name door de restantkredieten zoals in de jaarrekening 2022 in bijlage 7 zijn opgenomen.

Kortdurende peuteropvang

Op de (kortdurende) peuteropvang is er een voordeel ontstaan van € 47.000. Het overschot is met name te relateren aan de (na-ijlende) effecten van de coronacrisis.

Volwasseneducatie

Er is in 2023 een overschot van € 101.000 op volwasseneducatie gerealiseerd. Dit heeft enerzijds te maken met de verhoging van het budget voor Laaggeletterdheid in 2023 vanwege beschikbaarstelling van extra middelen voor de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) halverwege het jaar 2023 en Taallessen voor Oekraïense ontheemden in de meicirculaire 2023. Anderzijds kon minder geïnvesteerd worden in nieuwe programma's vanwege een aanzienlijke tijdsinvestering in ontwikkeltrajecten, zoals de overgang van Taalpunt naar de bibliotheek en de doorontwikkeling van de organisatiestructuur voor de aanpak van laaggeletterdheid. Verder was sprake van vertraging in de aanbesteding voor de nieuwe formele educatietrajecten vanuit de WEB en de opstart van het project Een Leven Lang Leren en Ontwikkelen (ELLLO). Vanwege deze ontwikkelingen valt een gedeelte van de middelen voor Taallessen Oekraïense vluchtelingen, de WEB en ELLLO vrij in 2023. Het vervolg van het project kan leiden tot een claim in de komende P & C cyclus.

Overige budgetten

Er resteert nog een bedrag van € 9.000 op de overige budgetten binnen dit taakveld.

Samenkracht en burgerparticipatie

Kortdurende crisisnoodopvang

Van het Centraal Orgaan Asielzoekers is een Specifieke uitkering ontvangen voor het tijdelijk opvangen van asielzoekers ter hoogte van € 617.000. De opvang is georganiseerd in Giethoorn. Van het totaal ontvangen bedrag resteert € 36.000.

Opvang Oekraïners

In 2023 is er een incidenteel voordeel van € 288.000 gerealiseerd op de (crisis) noodopvang van Oekraïners. Dit voordeel komt met name doordat de uitvoering van taken veelal binnen de bestaande formatie is opgepakt door intern werkzaamheden te (her)prioriteren.

Kinderdagopvang Sociaal medische Indicatie (SMI)

Er is een tekort van € 79.000 gerealiseerd ten opzichte van de begroting. Dit nadeel is bovenop het bedrag van de € 100.000 die in de najaarsnota 2023 is gemeld. Het aantal toewijzingen is in 2023 fors toegenomen. In 2024 wordt nader onderzocht wat de oorzaak is van deze toename en of dit effect incidenteel dan wel structureel is.

Daarnaast is een voordeel ontstaan van € 70.000 dat te verklaren is door de rijksbijdrage die is ontvangen voor de gemaakte uitvoeringskosten ten aanzien van de problematiek rondom de kinderopvangtoeslag.

Huisbezoeken 75+

In het kader van vitaal ouder worden is er € 40.000 beschikbaar gesteld. Het budget is niet uitgegeven wegens een gebrek aan personele capaciteit.

Mantelzorg

In de begroting is een bedrag van € 100.000 opgenomen voor Mantelzorg. Er zijn in 2023 € 18.000 minder kosten gemaakt voor mantelzorgwaardering dan verwacht.

Sociaal Werk

In 2023 is het jongerenwerk bij Sociaal Werk de Kop (SWdK) tijdelijk uitgebreid. Dit heeft incidenteel een nadelig effect van € 110.000. In de decembercirculaire 2021 is een bedrag ontvangen van € 145.000. Dit budget was bedoeld ter ondersteuning van het jeugdwerk in verband met de coronacrisis en is bij de jaarrekening 2021 overgeheveld naar het jaar 2022. Het is toen niet gelukt om het jongerenwerk uit te breiden, waardoor het geld grotendeels is vrijgefallen in de jaarrekening 2022. In 2023 is dit alsnog gelukt, waardoor de overschrijding binnen het jongerenwerk nu is ontstaan.

Daarnaast heeft SWdK in 2023 huisbezoeken afgelegd bij ouderen in Steenwijk en Vollenhove. Deze huisbezoeken zijn belangrijk om eenzaamheid vroegtijdig te signaleren. De bedoeling was om de kosten ten laste te laten komen van het ontvangen coronabudget "Eenzame ouderen" van het Rijk. Dit budget is echter vrijgefallen bij de jaarrekening 2022, terwijl het werk nog niet was afgerond. Dit levert in het jaar 2023 een nadeel op van € 50.000.

Door inflatie zijn de overige kosten van SWdK met een bedrag van € 20.000 hoger uitgevallen.

Bij de Perspectiefnota 2023 - 2027 is een bedrag van € 25.000 beschikbaar gesteld, omdat de uitvoering van het sociaal werk opnieuw moest worden aanbesteed. Het budget was bestemd voor de overgangskosten indien er een nieuwe partner zou worden geselecteerd. Omdat bij de uitkomst van de aanbesteding het sociaal werk weer terecht is gekomen bij SWdK is er geen gebruik gemaakt van het beschikbare budget.

Per saldo ontstaat er een nadeel ter hoogte van € 155.000.

Overige budgetten

Er resteert nog een bedrag van € 12.000 op de overige budgetten binnen dit taakveld.

Toegang eerstelijnsvoorzieningen

Preventie Jeugd

Er is een voordeel van € 255.000 gerealiseerd op de preventieve taken jeugdzorg. In 2023 hebben we o.a. de kosten van de praktijkondersteuners bij de huisartsen (POH-ers) incidenteel ten laste gebracht van de IZA-gelden (integraal zorgakkoord), die de regiegemeente Zwolle in 2023 ter beschikking had.

Beschermd thuis

Per saldo is er in 2023 een tekort van € 56.000 ontstaan bij de pilot Beschermd thuis. Tegenover dit tekort staat overigens een voordeel bij de verplichte ggz van € 51.000.

Overige budgetten

Er resteert nog een bedrag van € 17.000 op de overige budgetten binnen dit taakveld.

Inkomensregelingen

bedragen x € 1.000	
Financiële afwijkingen inkomensregelingen	Vershil
Uitkeringen participatiewet	- 183 N
Terugvordering en verhaal	- 74 N
Loonkostensubsidie	- 78 N
Debiteuren / Voorziening Dubieuze debiteuren	- 31 N
BUIG	126 V
Besluit zelfstandigen	55 V
loaw / loaz	52 V
Minimabeleid	- 1.151 N
Rijksbijdrage kwijtschelding publieke schulden	105 V
Afronding	4 V
Totaal afwijkingen	- 1.175 N

Overzicht van de diverse afwijkingen:

- Het gemiddeld aantal verstrekte uitkeringen Participatiewet (Pw) is in 2023 uitgekomen op 640 (per 1 januari 2023: 632 / per 1 januari 2024: 648). In de begroting is uitgegaan van een gemiddeld aantal van 630. De gemiddelde kosten per uitkering zijn uitgekomen op een bedrag van € 15.981 (begroot € 16.038). Op de verstrekte uitkeringen Pw is er hierdoor een nadeel ontstaan ter hoogte van € 124.000. In totaal is er een bedrag van € 10.228.000 aan bijstandsuitkeringen verstrekt. Daarnaast zijn er studietoelagen aan studenten met een beperking toegekend. Een bedrag van in totaal € 59.000. In de begroting is hier geen rekening mee gehouden. Bij elkaar opgeteld betekent dit per saldo een nadeel van € 183.000 (€ 124.000 + € 59.000).
- Voor terugvordering van uitkeringen en verhaal is een bedrag geraamd van € 250.000. Dit bedrag is lager uitgevallen, waardoor er een nadeel is ontstaan van € 74.000.
- Werkgevers die mensen in dienst nemen en die behoren tot een bepaalde doelgroep, kunnen aanspraak maken op een loonkostensubsidie. Er was een budget beschikbaar van € 2,3 miljoen. Er is een bedrag van € 78.000 meer uitgegeven. In het jaar 2023 zijn er 189 inwoners aan het werk geweest met een loonkostensubsidie.
- Door de afboeking van vorderingen op debiteuren en een storting in de Voorziening dubieuze debiteuren is een nadeel ontstaan ter hoogte van € 31.000.
- De gemeente is volledig financieel verantwoordelijk voor het bijstandsgedeelte. Van het Rijk wordt hiervoor jaarlijks wel een bijdrage ontvangen. Het in de begroting opgenomen te ontvangen Buigbudget betreft een voorlopige inschatting van hetgeen door het Rijk toegekend gaat worden. In oktober van het begrotingsjaar wordt het definitieve budget pas bekend gemaakt. De hoogte van het budget is o.a. afhankelijk van de conjuncturele ontwikkelingen op landelijk niveau. Bij minder verstrekte bijstandsuitkeringen dan van tevoren is ingeschat wordt het budget naar beneden bijgesteld, bij meer verstrekte bijstandsuitkeringen wordt het budget naar boven bijgesteld. Ook de door gemeenten verstrekte loonkostensubsidies spelen een rol bij de berekening van het Buigbudget. In onze (bijgestelde) begroting is een Buigbudget geraamd van € 13.341.000. Het werkelijke budget dat is ontvangen bedraagt € 13.467.000. Op rekeningbasis een voordeel ter hoogte van € 126.000.
- Op het Bijstandsbudget zelfstandigen (Bbz) is een overschot ontstaan van € 55.000. In de begroting is rekening gehouden met de terugbetaling van verstrekte leningen en kredieten tot een bedrag van € 75.000. Er is een bedrag ontvangen van € 130.000.
- Uitgangspunt in de begroting was een gemiddelde van 30 Ioaw/Ioaz-uitkeringen. Dit verwachte gemiddelde is lager uitgekomen (28). Ook de gemiddelde kosten per uitkering zijn iets lager uitgevallen. Het geraamde bedrag van € 525.000 voor de uitkeringen is daardoor in werkelijkheid uitgekomen op € 473.000. Een voordeel dus van € 52.000.
- Van het Ministerie van SZW is in 2023 over het jaar 2022 een vergoeding ontvangen van € 105.000. Deze specifieke uitkering heeft betrekking op de kwijtschelding van publieke schulden in verband met de hersteloperatie toeslagenaffaire.
- Overige kleine afwijkingen, een voordeel van € 4.000.

Minimabeleid

Het budget minimabeleid is in 2023 overschreden met een bedrag van € 1.151.000.

Dit nadeel is als volgt te verklaren:

- In de begroting is een bedrag van € 1.139.000 (vanuit de jaarrekening 2022) opgenomen voor de energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen. De uitgaven voor de energietoeslag bedroegen € 2.900.000, waardoor het beschikbare budget is overschreden met een bedrag ter hoogte van € 1.761.000. Via de Algemene uitkering uit het gemeentefonds is voor de energietoeslag in de decembercirculaire 2023 nog een bedrag ontvangen van € 2.028.000. Dit bedrag is niet meer verwerkt in de begroting. Vandaar dat er bij de ontvangen Algemene uitkering een voordeel ontstaat voor de jaarrekening. Aan inwoners die bekend zijn bij de gemeente is in december 2023

de energietoeslag ambtshalve uitbetaald. Hiermee zijn 2.314 huishoudens met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm bereikt. De energietoeslag 2023 is nog tot 1 juli 2024 aan te vragen.

- Door vorderingen op debiteuren en een storting in de Voorziening dubieuze debiteuren is een voordeel ontstaan ter hoogte van € 5.000.
- Woonconcept en Wetland Wonen hebben een bedrag betaald van € 12.000 als bijdrage in de Voorzieningen Wijzer voor minima.
- Op terugvorderingen en terugbetaalde leningen is een voordeel ontstaan van € 38.000.
- Binnen de begroting was voor verstrekkingen (bijzondere bijstand etc.) een bedrag beschikbaar van € 2.415.000. Van dit budget is € 547.000 niet uitgegeven. Mede als gevolg van de inspanningen zoals verwoord in het jaarverslag is het aantal huishoudens dat is bereikt met 5% toegenomen naar 40%. We blijven ons inspannen om de doelgroep in beeld te houden en maximaal gebruik te laten maken van de minimaregelingen en bijzondere bijstand.
- Op het budget voor schuldhulpverlening resteert een bedrag van € 8.000.

WSW en beschut werk

Voor de Wsw en beschut werk is in de begroting een budget opgenomen van € 7.463.000. Van het Rijk wordt via de Algemene uitkering uit het gemeentefonds een bedrag voor de Wsw ontvangen ter hoogte van € 6.572.000, waarvan een bedrag van € 94.000 staat vermeld in de septembercirculaire 2023. Dit bedrag is niet meer verwerkt in de begroting en levert dus een voordeel op bij de ontvangen Algemene uitkering. Op het taakveld Wsw en beschut werk ontstaat er dan een nadeel ter hoogte van hetzelfde bedrag.

De ontvangen Wsw-bijdrage van het Rijk is doorbetaald aan de Noordwestgroep (NWG).

Daarnaast is in de begroting een budget opgenomen van € 960.000 om een eventueel exploitatietekort van de NWG te compenseren. Het tekort in de jaarrekening 2023 van de NWG valt hoger uit, waardoor er een bedrag extra is uitbetaald ter hoogte van € 217.000. Verder resteert er nog een bedrag van € 15.000 op de overige budgetten.

Per saldo ontstaat binnen het taakveld een nadeel ter hoogte van € 296.000.

Arbeidsparticipatie

Wet inburgering

Er is een overschot op de Wet inburgering van € 60.000. Dit wordt o.a. veroorzaakt door incidenteel verkregen extra middelen uit het gemeentefonds bij de meicirculaire 2023 in verband met de verhoogde taakstelling.

Participatiebudget

Er is een tekort op participatiebudget van € 20.000. Dit wordt veroorzaakt door de meerkosten die gemaakt zijn voor de reiskosten van inburgeraars.

Maatwerkvoorzieningen Wmo

Wmo voorzieningen wonen en rollen

In 2023 is er een tekort van € 173.000 ontstaan op het onderdeel woningaanpassingen. De kosten zijn door inflatie flink toegenomen. Daarnaast zijn er meerkosten gemaakt voor de (ver)plaatsing van woonunits bij inwoners.

Op het onderdeel rollen (scootmobielen en rolstoelen) is een voordeel ontstaan van € 38.000. Er zijn minder verstrekkingen geweest dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Eigen bijdrage

De eigen bijdrage van inwoners voor Wmo-voorzieningen is gestegen doordat er meer woningaanpassingen zijn gedaan dan ingeschat. Dit resulteert in een voordeel van € 109.000.

Het totale nadelig resultaat bedraagt € 26.000.

Maatwerkdienstverlening 18+

Hulp bij het huishouden

Hier is een voordeel op ontstaan van € 223.000. Een oorzaak is dat het aantal inwoners met een PGB fors is afgenomen.

Wmo Begeleiding

Hier is een voordeel op ontstaan van € 78.000. Dit voordeel komt doordat het aantal inwoners met begeleiding in 2023 is gestabiliseerd en niet verder gegroeid zoals de verwachting was.

Overige maatwerkarrangementen

In 2023 is per saldo een nadeel van € 152.000 ontstaan binnen deze budgetten. Dit tekort heeft enerzijds te maken met een toenemend aantal Wmo-voorzieningen. Deze toename is een gevolg van de inzet op langer thuiswonen en demografische ontwikkelingen (vergrijzing). Daarnaast zijn door inflatie de Wmo-voorzieningen fors in prijs toegenomen.

De totale afwijking is € 149.000 voordelig.

Jeugdzorg (maatwerkdienstverlening 18-, pleegzorg, jeugdhulp en geëscaleerde zorg 18-)

Het budget voor de gehele Jeugdzorg, verspreid over de diverse taakvelden in de begroting, laat per saldo een nadeel zien van afgerond € 616.000 (€ 871.000 - € 255.000; Toegang eerstelijnsvoorzieningen, preventie jeugd).

Het taakveld waarover hier wordt gerapporteerd laat een tekort zien van € 871.000.

Dit nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- Een gemiddelde kostenstijging van 19% ten opzichte van het jaar 2022, onder andere veroorzaakt door een nieuwe aanbesteding in samenhang met het nieuwe inkoopmodel van RSJ en de hoge inflatie.
- Het fors meer inzetten van de zwaardere zorgvorm Verblijf (intern).
- Een forse stijging van de gemiddelde kosten per persoon.

Voor een nadere analyse van de uitgaven binnen de Jeugdzorg verwijzen wij u naar de Monitor Sociaal domein die in het jaar 2023 een aantal keer aan u is toegestuurd.

Geëscaleerde zorg 18+ (Beschermd wonen en maatschappelijke vrouwenopvang)

In 2023 is er een nadelig saldo ontstaan van € 126.000.

In de begroting is rekening gehouden met een ontvangst van centrumgemeente Zwolle ter hoogte van een bedrag van € 1,6 miljoen in verband met een opgebouwde reserve Beschermd wonen. Het ontvangen bedrag valt € 32.000 lager uit.

Daarnaast is het budget voor opvangvoorzieningen in de gemeente Zwolle overschreden met een bedrag van € 94.000.

Resumé:

		bedragen x € 1.000
Financiële afwijkingen Sociaal Domein		Verschil
Maatwerkvoorzieningen WMO		- 26 N
Maatwerkdienstverlening 18+		149 V
Maatwerkdienstverlening 18-	- 787 N	
Pleegzorg	203 V	
Jeugdhulp	- 225 N	
Geëscaleerde zorg 18-	<u>- 62 N</u>	
Jeugdzorg		- 871 N
Geëscaleerde zorg 18+		- 126 N
Totaal afwijkingen		- 874 N

Volksgezondheid

Verslavingszorg

De verstrekte subsidie aan Tactus valt lager uit. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 6.000.

Hoarding

Het beschikbare budget van € 15.000 voor het opruimen van spullen bij hoarding (verzamelstoornis) is niet gebruikt.

Wet verplichte GGZ

Er treedt een voordeel op ter hoogte van € 51.000. Dit voordeel is met name te verklaren door de extra inzet op de pilot Beschermd thuis. Daar is een tekort ontstaan van € 56.000.

Zie hiervoor het taakveld Toegang eerstelijnsvoorzieningen.

Brede Spuk (specifieke uitkering)-regeling

De Brede Spuk-regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld door het Rijk voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in het jaar 2040. De regeling is in werking gesteld om diverse afspraken uit te kunnen voeren. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Hoofdlijnen Sportakkoord II en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Door het Rijk zijn budgetten toegekend over de jaren 2023 tot en met 2026. In 2023 was een budget beschikbaar van € 804.451. Dit bedrag loopt af tot € 631.128 in het jaar 2026.

Van de beschikbare uitkering in 2023 resteert een bedrag van € 50.000. Dit voordeel wordt voornamelijk veroorzaakt door het uitvoeren van GALA-taken door eigen personeel.

Overige budgetten

Er resteert nog een tekort van € 7.000 op de overige budgetten binnen dit taakveld.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. Deze hebben betrekking op voorzienbare en onverwachte gebeurtenissen en besluiten. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die op grond van de regelgeving via de exploitatie worden verantwoord (Nachtopvang De Herberg, Beschermd wonen naar beschermd thuis, intensivering jeugd corona, beweging van nul, profielen en wachtlijsten sociaal domein, resultaatgerichte inkoop en transformatie sociaal domein, gezond in de stad etc.) tot een bedrag van per saldo € 881.000.
- Bijdragen aan inwoners voor tegemoetkoming energiekosten ter hoogte van € 2,9 miljoen.
- Kosten en rijksbijdragen van € 9,3 en € 9,6 miljoen, voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne.
- Een ESF subsidie participatie van € 139.000 voor de ondersteuning van werkgelegenheid, het beter helpen van mensen aan werk en eerlijkere arbeidskansen.

2.4 Vitaal Platteland

De lasten en baten van het programma Vitaal platteland⁹:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 4. Vitaal platteland	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 1.873	- 3.301	- 2.234	1.067 V
Baten	650	843	723	- 120 N
Saldo van baten en lasten	- 1.223	- 2.457	- 1.510	947 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	-	- 662	- 662 N
Onttrekkingen	233	1.638	1.284	- 354 N
Mutatie reserves	233	1.638	622	- 1.016 N
Resultaat	- 990	- 819	- 888	- 70 N

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Economische promotie	- 21 N
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	- 36 N
Overige kleine afwijkingen	- 13 N
Totaal afwijkingen	- 70 N

Economische promotie

Er zit een nadeel van € 71.000 op het budget voor de personele inzet DBT. Dit komt door de wijze van subsidieverantwoording richting de provincie. Op basis van voortgang kan er gedeclareerd worden en komt ook een percentage beschikbaar voor personele inzet. Dit aandeel is te weinig om alle personele kosten te kunnen dekken.

Op de gemakkelikhedenretributie zit een voordeel van € 34.000. Dit is een voordeel op de inkomsten. De inkomsten zijn bij de najaarsnota naar beneden bijgesteld (van € 580.000 naar € 400.000), maar in werkelijkheid lagen ze hoger. Daarnaast is er nog een voordeel op de kapitaallasten van € 19.000.

Ook zijn er nog overige kleine verschillen van € 3.000, waarmee het totale nadeel op dit taakveld uitkomt op een bedrag van € 21.000.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

De belangrijkste oorzaak van een nadeel van € 36.000 op taakveld openbaar groen en (openlucht) recreatie is een nadeel op het budget voor recreatieve voorzieningen. De grootste uitgaven die hier zijn geweest, zijn het realiseren van een helling in Blokzijl en werkzaamheden rondom het eiland Bovenwiede.

⁹ De actuele begroting is ten opzichte van de primitieve begroting in alle programma's hoger op zowel de baten en lasten als de mutaties in de reserves. Dit wordt veroorzaakt door nieuwe besluiten van de raad, maar met name door de restantkredieten zoals in de jaarrekening 2022 in bijlage 7 zijn opgenomen.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. Deze hebben betrekking op voorzienbare en onverwachte gebeurtenissen en besluiten. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord (Omgevingswet, Gele gebieden Ossenzijl, gebiedsgerichte aanpak Giethoorn, toeristische productontwikkeling, startbudget gebiedsinitiatieven, personele inzet DBT etc.) tot een bedrag van € 622.000.

2.5 Duurzaam

De lasten en baten van het programma Duurzaam¹⁰:

bedragen x € 1.000				
Overzicht baten en lasten - 5. Duurzaam	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 7.354	- 15.153	- 8.340	6.813 V
Baten	5.393	9.051	6.558	- 2.493 N
Saldo van baten en lasten	- 1.961	- 6.102	- 1.783	4.319 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	-	-	- 211	- 211 N
Onttrekkingen	243	4.356	1.019	- 3.337 N
Mutatie reserves	243	4.356	808	- 3.548 N
Resultaat	- 1.719	- 1.746	- 974	771 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000	
Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Economische promotie	- 68 N
Afval	27 V
Milieubeheer	813 V
Overige kleine afwijkingen	- 1 N
Totaal afwijkingen	771 V

Economische promotie

Binnen het taakveld economische promotie zit een nadeel van € 68.000 door een nadeel op het inzamelen van afval bij evenementen.

Afval (en afvalstoffenheffing)

Binnen dit taakveld zijn een tweetal budgetten verantwoord die geen onderdeel uitmaken van de gesloten huishouding afval. Op deze budgetten zit een voordelig saldo van € 27.000 en bestaan uit € 5.000 kosten inzameling oud papier en € 22.000 op kosten voortvloeiende uit het grondstoffenplan.

De overige budgetten maken wel onderdeel uit van de gesloten huishouding. Dit houdt in dat overschotten en tekorten worden verrekend met de voorziening reinigingsrechten. Hierdoor wordt bewerkstelligd dat de "door derden verkregen middelen" benut kunnen worden voor het opvangen van nadelen en het dempen van het tarief en de financiële voordelen weer "terugvloeien" naar de burger.

Baten:

De opbrengsten afvalstoffenheffing vallen € 94.000 lager uit dan begroot. Dit zit hem met name in het variabele deel. Daar werd aan inkomsten ingeschat € 592.000, in werkelijkheid is dit € 533.000 geworden, een nadeel derhalve van € 59.000. Belangrijkste oorzaak hiervan is het aanpassen van de frequentie van inzamelen in het buitengebied en een nog in 2024 op te leggen afrekening 2023 van ledigingen.

¹⁰ De actuele begroting is ten opzichte van de primitieve begroting in alle programma's hoger op zowel de baten en lasten als de mutaties in de reserves. Dit wordt veroorzaakt door nieuwe besluiten van de raad, maar met name door de restantkredieten zoals in de jaarrekening 2022 in bijlage 7 zijn opgenomen.

Lasten:

De vergoeding van Nedvang valt € 128.000 hoger uit dan begroot. De vergoeding per ton ligt hoger dan begroot (€ 245 t.o.v. € 218) en de omvang van de afgekeurde tonnages is ook lager dan begroot. De tonnages liggen redelijk op het niveau van de begroting. Op de kosten voor de inzameling van de ROVA is een nadeel ontstaan van € 59.000. Belangrijkste oorzaak hiervan is een lagere oud papier prijs dan waar bij het opstellen van de begroting rekening mee is gehouden. De kosten voor de kwijtschelding vallen € 13.000 lager uit dan begroot. De kosten voor het uitzetten van de papiercontainers zijn over 2023 nog niet in rekening gebracht en leiden daarmee tot een voordeel voor de voorziening in 2023 tot € 70.000. Deze zullen echter alsnog in 2024 moeten worden betaald, waardoor er in 2024 een tekort zal ontstaan van € 70.000. Daarnaast zijn er nog overige verschillen ter hoogte van € 28.000.

bedragen x € 1.000	
Financiële afwijkingen Afval en afvalstoffenheffing	Verschil
Exploitatie Reiniging / Dotatie voorziening Reiniging	
Subsidies afvalfonds	128 V
Kosten inzameling ROVA	- 59 N
Kwijtschelding afval	13 V
Papiercontainers	70 V
Diversen	28 V
Afronding	-
Dotatie voorziening Reiniging	180 V
Onttrekking voorziening Reiniging	
100% dekking afval	- 282 N
Lagere belastinginkomsten	- 94 N
Onttrekking voorziening Reiniging	- 376 N
Totaal mutatie voorziening Reiniging	- 196 N

Voor een volledig beeld geven wij de ontwikkelingen van de voorziening weer:

bedragen x € 1.000					
Voorziening reiniging	Saldo 31-12-2022	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2023
085 Egalisatievoorziening reiniging	1.930	180	- 376	-	1.734
Totaal	1.930	180	- 376	-	1.734

Milieubeheer

Per saldo zit er op dit taakveld een voordeel van € 813.000 en bestaat uit 4 onderdelen.

Het grootste voordeel doet zich voor op het onderdeel klimaatakkoord en bedraagt € 838.000. Van het Rijk zijn hiervoor in 2023 via een specifieke uitkering middelen ontvangen. De benodigde capaciteit voor de uitvoering van dit klimaatakkoord is in de loop van het jaar deels gerealiseerd. Door ook een deel van de bestaande capaciteit in relatie te brengen tot de uitvoering van het klimaatakkoord, wordt per saldo een voordeel gerealiseerd. In de jaarrekening 2022 is op basis van een besluit in de najaarsnota een bedrag van € 246.000 via de Algemene reserve beschikbaar gekomen in 2023. Deze maakt ook onderdeel uit van dit voordeel.

Op het budget voor het zonnepark in Oldemarkt zit een voordeel van € 100.000. Dit zit hem in hogere vergoedingen.

Het nadeel op de advieskosten voor het dossier Icebear bedragen over het gehele jaar € 130.000.

Op de overige posten zit nog een gering voordelig saldo van € 5.000.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. Deze hebben betrekking op voorzienbare en onverwachte gebeurtenissen en besluiten. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investerings met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord (o.a. energieadviseur, isoleren is besparen, werkbudget duurzaam, energie (besparingen) maatschappelijke instellingen energieadvies, nieuwe energie etc.) tot een bedrag van per saldo € 808.000.
- De baten en lasten van het klimaatakkoord van € 758.000 en € 165.000.

2.6 Leefbare steden en kernen

De lasten en baten van het programma Leefbare steden en kernen¹¹:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 6. Leefbare steden en kernen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 35.193	- 40.374	- 37.530	2.844 V
Baten	8.199	10.385	17.444	7.059 V
Saldo van baten en lasten	- 26.994	- 29.989	- 20.086	9.903 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 54	- 54	- 243	- 188 N
Onttrekkingen	1.745	5.572	1.125	- 4.447 N
Mutatie reserves	1.691	5.518	883	- 4.635 N
Resultaat	- 25.303	- 24.470	- 19.203	5.268 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Vershil
Beheer overige gebouwen en gronden	2.942 V
Verkeer en vervoer	- 98 N
Openbaar vervoer	- 23 N
Onderwijshuisvesting	189 V
Sportbeleid en activering	- 26 N
Sportaccommodaties	78 V
Cultuurpresentatie / productie / participatie	58 V
Musea	- 41 N
Cultureel erfgoed	56 V
Media	70 V
Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.025 V
Samenkracht en burgerparticipatie	30 V
Begraafplaatsen	- 38 N
Overige kleine afwijkingen	46 V
Totaal afwijkingen	5.268 V

Beheer overige gebouwen en gronden

Binnen het taakveld beheer overige gebouwen en gronden is sprake van een € 2.942.000.

In eerste instantie is een bedrag van € 2,1 mln. in de voorziening gestort. Dit op basis van een onderhoudsprogramma, waarbij op basis van actueel prijspeil een berekening is gemaakt van de noodzakelijke budgetten voor de komende 10 jaar. Hierbij maken we gebruik van een digitaal programma die door externe inspecties wordt geactualiseerd voor zowel regulier als groot onderhoud. Deze ontwikkeling is erop gericht om de voorspellingen in de toekomst verder te verbeteren.

Uit deze berekening / prognose is eind 2023 onvoldoende zekerheid af te leiden over het onderdeel groot onderhoud, het onderdeel van de voorziening. Dit heeft tot gevolg dat eind 2023 de volledige omvang ter grootte van € 4,9 mln. vrij valt ten gunste van het resultaat om te kunnen voldoen aan de BBV voorschriften.

¹¹ De actuele begroting is ten opzichte van de primitieve begroting in alle programma's hoger op zowel de baten en lasten als de mutaties in de reserves. Dit wordt veroorzaakt door nieuwe besluiten van de raad, maar met name door de restantkredieten zoals in de jaarrekening 2022 in bijlage 7 zijn opgenomen.

Voorgesteld wordt om de voorziening maatschappelijk vastgoed via resultaatbestemming te storten in een bestemmingsreserve maatschappelijk vastgoed en in 2024 de omvang van de voorziening opnieuw te bepalen op basis van het geactualiseerde beeld van het onderhoudsprogramma.

Voor de rekening heeft bovenstaande een voordelig financieel effect voor de rekening van ruim € 2,8 mln. Het voordelige onderdeel van € 124.000 is met name het niet uitgevoerd onderhoud van € 86.000 en lagere energielasten van € 50.000. Daarnaast zijn er nog wat overige verschillen van nadelig € 12.000, onder meer op verzekeringen en huur. Hierdoor komt het totale voordeel voor de rekening op ruim € 2,9 mln.

Verkeer en vervoer

Op het taakveld verkeer en vervoer zit een nadeel van € 98.000.

Het onderdeel wegen, straten en pleinen sluit met een voordeel van € 66.000. Belangrijkste verschillen zitten in de kapitaallasten doordat een aantal investeringen niet of deels is uitgevoerd en een overschot op het budget voor toegankelijkheid openbare ruimte. Daarvoor zijn weinig specifieke aanvragen ontvangen en worden veel aanpassingen meegenomen in het regulier beheer- en onderhoudsplan.

Het onderdeel openbare verlichting sluit met een overschot van € 63.000. Op de energielasten zit een voordeel van € 80.000 en op onderhoud een gering nadeel.

Op de oeververbindingen zit een nadeel van € 341.000. Op de kapitaallasten zit een voordeel van € 12.000 en op onderhoud een nadeel van € 353.000. Oorzaak van de overschrijding is dat er meer uitgaven zijn geweest ten opzichte van het jaarplan, het budget voor de brugbediening onvoldoende was, er onvoorziene kosten zijn gemaakt ten gevolge van de storm Poly, er onvoorziene uitgaven zijn geweest in kader van waterdicht maken van de fietstunnel in Vollenhove en voor de inzet van een tijdelijke brug en efficiency onderhoud aan de brug in Kalenberg.

Op de verkeersplannen zit een voordeel van € 91.000. Er is subsidie ontvangen voor infrastructurele verkeersmaatregelen die niet is begroot.

Op de verkeersmaatregelen zit een voordeel van € 27.000. Dit zit met name in een voordeel op de kapitaallasten. Op de gladheidsbestrijding zit nog een klein nadeel van € 4.000.

Openbaar vervoer

Door noodzakelijke onderhoud aan het pontje Jonen is er een tekort ontstaan van € 23.000.

Onderwijsinvesting

Het belangrijkste verschil van € 189.000 is een voordeel op de kapitaallasten doordat de afschrijvingslasten vanwege het uitstel vanaf 2024 wel uit de begroting zijn gehaald, maar het jaar 2023 niet. Ook zijn er meerdere onderwijsgebouwen buiten gebruik gesteld. Deze afschrijvingslasten zijn nu verwerkt in het programma woningbouw op het taakveld bouwen en wonen.

Sportbeleid en activering

Voor sport en bewegen wordt van het Rijk een specifieke uitkering (SPUK) Sport ontvangen. Deze uitkering valt met een bedrag van € 18.000 lager uit.

Het budget voor de diverse sportsubsidies is overschreden met een bedrag van € 8.000.

Sportaccommodaties

Op het onderhoud van de sportvelden is een voordeel ontstaan van € 78.000 doordat onderhoud wat was gepland in het najaar door weersomstandigheden (nattigheid) niet is uitgevoerd.

Cultuurpresentatie / productie en participatie

Binnen dit taakveld resteert een bedrag van € 58.000, dat als volgt kan worden verklaard:

Omdat Scala (voor de kunsten) te Meppel is opgehouden te bestaan is er een subsidiebedrag van € 40.000 niet uitgegeven.

Het budget voor de diverse cultuur- en kunstsubsidies is met een bedrag van € 21.000 overschreden.

Er zijn geen kunstwerken aangeschaft, dan wel in de openbare ruimte gerealiseerd. Ook resteert er onderhoudsbudget voor de diverse bestaande kunstwerken in de openbare ruimte. Een voordeel samen voor de jaarrekening ter hoogte van € 39.000.

Musea

Het budget voor de huur van een gedeelte van het gebouw Rams Woerthe, in eigendom van vereniging Hendrick de Keyser, voor het museum van Hildo Krop is overschreden met een bedrag van € 21.000. Dit nadeel is voornamelijk te wijten aan een huurverhoging en aan de te betalen energiekosten.

Er zijn budgetten beschikbaar gesteld voor het reinigen en onderhouden van het historisch archief en voor het Kermis- en circusmuseum. Deze budgetten zijn overschreden met een bedrag van € 11.000.

Op de overige cultuurbudgetten resteert nog een negatief bedrag van € 9.000. Per saldo op dit taakveld een nadeel ter hoogte van € 41.000.

Cultureel erfgoed

Gemeentelijke monumenten

Het budget voor gemeentelijke monumenten wordt gebruikt voor subsidies en het betalen van waardestellingen en de regioarcheoloog. Bij de uitgaven van het budget zijn we afhankelijk van het aantal aanvragen en aanwijzingen als monument. Dit aantal fluctueert jaarlijks. Er is een bedrag overgebleven van € 38.000.

Rijksmonumenten

Voor het herstel van de molen aan de Kerkweg in Giethoorn zijn kapitaallasten opgenomen in de begroting. Het herstel is in het jaar 2023 niet afgerond. Dit levert een voordeel op de genoemde kapitaallasten op ter hoogte van € 30.000.

Koloniën van Weldadigheid

In de begroting is een structureel bedrag van € 26.000 opgenomen voor het Werelderfgoed: Koloniën van Weldadigheid. Het budget is overschreden met een bedrag van € 17.000.

Er zijn voornamelijk extra kosten gemaakt voor de toekomstvisie camping De Bosrand / Buitenplaats de Kolonist.

Kerkenvisie

Voor het opstellen van een Kerkenvisie is in de begroting een bedrag opgenomen van € 75.000, waarvan € 40.000 in het jaar 2023 en € 35.000 in het jaar 2024. In het jaar 2023 resteert er nog een bedrag ter hoogte van € 5.000.

Media

Er is een batig saldo ontstaan voor een bedrag van € 70.000.

Van het Rijk is een Specifieke uitkering (Spuk) ontvangen ter hoogte van € 44.000 voor de realisatie van de Informatiepunten Digitale Overheid. Deze uitkering is doorbetaald aan de bibliotheek. In onze begroting hadden we een bedrag staan van € 40.000 voor de realisatie van hetzelfde doel. Dit budget is nu niet gebruikt.

De subsidie voor de stichting Galerie Steenwijk (€ 27.000) is uitbetaald bij het taakveld Cultuurpresentatie, waardoor er daar een nadeel is ontstaan. Op het taakveld Media ontstaat dan een voordeel ter hoogte van hetzelfde bedrag.

Resterend voordeel op overige budgetten € 3.000.

Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Binnen dit taakveld is een voordeel ontstaan van € 2.025.000 bestaande uit € 135.000 regulier en € 1.890.000 vanwege de vrijval van de reserve speeltoestellen.

Binnen het algemeen budget voor het openbaar groen zit een voordeel van € 30.000, die voor € 27.000 verklaard wordt door een Rijkssubsidie. Binnen het bermenbudget zit een voordeel van € 40.000 door een voordeel op het bermen- en slotenonderhoud. Door een niet geraamde zwerfafvalvergoeding is een voordeel ontstaan van € 21.000. Doordat niet alle investeringen in speeltoestellen in 2023 zijn gerealiseerd is er een voordeel ontstaan op de kapitaallasten bij speelvoorzieningen van € 48.000. Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere nadelen voor een totaalbedrag van € 4.000.

In navolging van de voorziening maatschappelijk vastgoed wordt ook voor de voorziening speelvoorzieningen gebruik gemaakt van een digitaal onderhoudsprogramma. Evenals bij maatschappelijk vastgoed is deze gericht op een betere prognose in de toekomst. Uit deze berekening / prognose is eind 2023 is onvoldoende zekerheid af te leiden. Dit heeft tot gevolg dat eind 2023 de volledige omvang ter grootte van bijna € 1,9 mln. vrij valt ten gunste van het resultaat om te kunnen voldoen aan de BBV voorschriften. Voorgesteld wordt om dit saldo via resultaatbestemming te storten in een bestemmingsreserve speelvoorzieningen en in 2024 de omvang van de voorziening opnieuw te bepalen op basis van het geactualiseerde beeld van het onderhoudsprogramma.

Voor de rekening heeft bovenstaande een voordelig financieel effect voor de rekening van bijna € 1,9 mln.

Samenkracht en burgerparticipatie

Binnen dit taakveld is een voordeel ontstaan van € 30.000.

Binnen de kosten voor multifunctionele accommodaties is een voordeel ontstaan van € 33.000. Belangrijkste voordeel zit hem op de kosten voor energielasten. Binnen de kosten voor dorpshuizen zit een voordeel van € 10.000. Bij de uitgaven voor kernenbeleid zit een nadeel van € 13.000.

Riolen en rioolgemalen

Het resultaat bestaat uit een resultaat op het gebied van riolering en een resultaat op het gebied van water. Het resultaat op riolering bedraagt € 600.000 positief.

Baten:

Aan belastinginkomsten is € 3.000 meer binnengekomen dan begroot. Daarnaast zit er een voordeel op de kosten voor betaal- en inningenverkeer. Dit heeft per saldo een gunstig effect van € 3.000. Per saldo een voordeel op de baten van € 6.000.

Lasten:

Het budget riolering algemeen sluit met een overschot van € 224.000. Dit bestaat enerzijds uit een voordeel van € 174.000 in verband met het samenwerkingsverband Fluvius. We hebben kosten kunnen declareren over 2022 en 2023 voor het voorzitterschap en gezamenlijke werkzaamheden. De mogelijkheid bestaat nog dat werkzaamheden die zijn blijven liggen alsnog in 2024 zullen moeten worden opgepakt. Dat zal zich dan weer verrekenen via de voorziening. Daarnaast zat er een voordeel op de kosten voor inhuur van € 10.000. Het overige voordeel van € 40.000 zit op uitbestede werkzaamheden, telefoonkosten en overige uitgaven.

De budgetten voor elektra sluiten met een voordeel van € 256.000. Het extra budget wat tussentijds is aangevraagd blijkt achteraf te hoog te zijn geweest. De budgetten voor onderzoek sluiten met een voordeel van € 54.000. Dit voordeel zit met name in de kosten voor reinigen en inspectie. De kosten voor kwijtscheldingen vallen € 20.000 lager uit dan begroot.

De budgetten voor strategische planvorming sluiten met een voordeel van € 31.000. Dit voordeel zit hem met name op de kosten voor verbrede rioolplannen.

De budgetten voor onderhoud sluiten met een nadeel van € 72.000, omdat er onverwachte tegenvallers zijn geweest.

De kapitaallasten vallen € 82.000 lager uit dan begroot, doordat niet alle projecten in 2023 zijn gerealiseerd.

Het resultaat op water sluit met een nadeel van € 393.000.

Op het onderhoudsbudget voor beschoeiingen zit een nadeel van € 32.000. Op het budget voor baggeren zit een nadeel van € 180.000. Dit komt doordat ervoor gekozen is een werk zoveel mogelijk aaneengesloten af te ronden. Dat betekende dat een groot deel van de kosten al in 2023 is gemaakt. Op de kosten voor het maaien van stedelijk water zit een nadeel van € 73.000. Dit wordt veroorzaakt door extra maaien voor exotenbestrijding in Blokzijl. Op het budget voor verwerking schouw/ slootafval zit een nadeel van € 108.000. Het nadeel komt door het natte weer. Daardoor wordt het slootafval veel zwaarder en er moet worden betaald per gewicht.

In zijn totaliteit ontstaat er een nadeel voor de voorziening van € 207.000. Er was een onttrekking begroot van € 638.000. Met het voordeel van € 207.000 is nu per saldo over 2023 nog een onttrekking nodig ter hoogte van € 431.000.

Het resultaat 2023 riolering en rioolrechten:

bedragen x € 1.000

Mutaties Voorziening Riolering		Vershil
Dotaties		
Dotatie voorziening Riolering exploitatie		
<u>Riolering</u>		
Hogere belastinginkomsten		6 V
Samenwerkingsovereenkomst Waterschap en gemeenten		174 V
Duurzame goederen en diensten		50 V
Energie en water		256 V
Kosten van onderzoek		54 V
Lagere kwijtschelding		20 V
Strategische planvorming		31 V
Onderhoud riolering		- 72 N
Kapitaallasten		82 V
Diversen		- 1 N
Dotatie voorziening Riolering exploitatie		600 V
Totaal dotaties		600 V
Onttrekkingen		
Onttrekking voorziening Riolering exploitatie		
Onttrekking conform begroting		- 638 N
<u>Water</u>		
Baggeren		- 180 N
Stedelijk water		- 73 N
Schouwen		- 108 N
Oeverconstructies		- 32 N
Afronding		
Onttrekking voorziening Riolering exploitatie		- 1.031 N
Totaal Onttrekkingen		- 1.031 N
Totaal mutatie voorzieningen riolering		- 431 N

Voor een volledig beeld geven wij de ontwikkelingen van de Voorzieningen weer:

bedragen x € 1.000

Voorziening riolering	Saldo 31-12-2022	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Aanwen- dingen	Saldo 31-12-2023
086 Voorziening riolering (exploitatie)	3.420	672	- 1.103	-	2.988
Totaal	3.420	672	- 1.103	-	2.988

In bovenstaande tabel zijn zowel de begrote onttrekkingen en dotaties¹² opgenomen alsmede het resultaat 2023. Hierdoor wordt bewerkstelligd dat de “door derden verkregen middelen” benut kunnen worden voor het opvangen van nadelen en het dempen van het tarief met als gevolg dat de verkregen financiële voordelen weer “terugvloeiën” naar de burger.

Begraafplaatsen

Op het taakveld begraafplaatsen zit een nadeel van € 38.000 door lagere leges inkomsten.

Waarvan incidenteel gerealiseerd

¹² Conform primitieve begroting en bijstellingen in perspectiefnota en najaarsnota 2023.

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. Deze hebben betrekking op voorzienbare en onverwachte gebeurtenissen en besluiten. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- Investeringen met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord (o.a. eenmalige kosten IHP, opwaarderen openbare ruimte, verkeersveiligheid Tukseweg, regionale verstedelijkingsstrategie, Vitaliteitsfonds, Herinrichting markt Oldemarkt, inwonersinitiatieven, sport en bewegen etc.) tot een bedrag van per saldo € 883.000.
- Een storting in de voorziening maatschappelijk vastgoed van € 2.115.000.
- De vrijval van de voorziening maatschappelijk vastgoed en speelvoorzieningen van € 6.823.000.
- Een storting in de reserve Kernenbeleid en sport en bewegen van € 39.000 en € 150.000.

2.7 Financiën en dienstverlening

De lasten en baten van het programma Financiën en dienstverlening¹³:

bedragen x € 1.000

Overzicht baten en lasten - 7. Financiën en dienstverlening	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten	- 23.308	- 25.072	- 23.911	1.161 V
Baten	106.675	110.514	113.498	2.984 V
Saldo van baten en lasten	83.367	85.442	89.587	4.145 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen	- 1.398	- 9.489	- 9.489	- 0 N
Onttrekkingen	2.738	12.220	11.464	- 757 N
Mutatie reserves	1.340	2.732	1.975	- 757 N
Resultaat	84.707	88.173	91.562	3.389 V

De belangrijkste verschillen tussen de realisatie en de raming na wijziging zijn:

bedragen x € 1.000

Belangrijkste afwijkingen	Verschil
Bestuur	348 V
Burgerzaken	96 V
Treasury	- 10 N
Overhead	591 V
OZB / overige belastingen	- 109 N
Algemene Uitkering	2.673 V
Overige baten en lasten (onvoorzien)	- 303 N
Economische promotie	116 V
Overige kleine afwijkingen	- 13 N
Totaal afwijkingen	3.389 V

Bestuur

Dit taakveld bestaat uit de onderdelen raad en commissies, burgemeester en wethouders, representatie, bestuurlijke samenwerking, bestuursondersteuning raad (griffie) en rekenkamer.

Het financiële voordeel in de rekening omvat € 348.000 en bestaat uit 5 onderdelen:

1. Pensioenoverdracht bestuurders

In december 2023 zijn wij geïnformeerd over de omvang van de voorziening pensioenoverdracht. Voor de berekeningen van de omvang van de voorziening wordt gebruikgemaakt van de meest recente overlevingstabel (GBM / GBV 2016-2021 met leeftijdsterugstelling) van het Actuarieel Genootschap en de actuele renteontwikkelingen. De (in december gepubliceerde) rekenrente is evenals bij andere pensioeninstellingen gestegen naar 3,16% (2022: 2,472%).

¹³ De actuele begroting is ten opzichte van de primitieve begroting in alle programma's hoger op zowel de baten en lasten als de mutaties in de reserves. Dit wordt veroorzaakt door nieuwe besluiten van de raad, maar met name door de restantkredieten zoals in de jaarrekening 2022 in bijlage 7 zijn opgenomen en omdat het rekeningresultaat 2022 via dit programma is verwerkt.

Op grond van de APPA-regeling hebben bestuurders de mogelijkheid om pensioenverplichtingen over te brengen naar een ander pensioenfonds. Doen ze dit niet dan betaalt de gemeente het pensioen. Als wel wordt overgestapt naar een ander pensioenfonds, dan is een afkoopsom verschuldigd. Deze afkoopsom wordt berekend op bovenvermelde rekenmethode. Omdat de rekenrente ten opzichte van 2022 verder is gestegen is er voor de pensioenverplichtingen op termijn een lagere voorziening nodig. Dit financiële voordeel van € 255.000 komt ten gunste van de jaarrekening 2023.

2. Voorziening wachtgeld voormalige bestuurders

Door een loonstijging is er een extra storting in de voorziening van € 8.000 benodigd.

3. Betaling pensioenen voormalige bestuurders

Voor pensioenbetalingen ontstaan na 1 januari 2015 geldt hetzelfde regime als bij pensioenoverdracht. In 2015 zijn hiervoor de BBV¹⁴ voorschriften aangepast. Ook hierbij wordt gebruikgemaakt van een extern opgemaakte berekening die is gebaseerd op de meest recente overlevingstabel van het Actuarieel Genootschap en de stand van bovenvermelde rekenrente. Evenals bij de pensioenoverdracht zorgt de rekenrente voor een eenmalig financieel voordeel van € 10.000.

4. Loonkosten / Fractievergoedingen

De rekening laat een voordelig saldo zien van € 51.000. De fractievergoedingen, de loonkosten van gepensioneerde bestuurders en de griffie zijn respectievelijk € 16.000, € 21.000 en € 14.000 lager dan begroot.

5. Rekenkamer / Accountantskosten / Reiskosten /Overig

Het financiële voordeel bedraagt € 40.000. Dit bestaat uit € 7.000 rekenkamerfunctie, € 6.000 accountantskosten, € 14.000 reiskosten en € 13.000 overige kleine voordelen waaronder verzekering.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke- en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de gemeente Steenwijkerland van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum.

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor de gemeente Steenwijkerland is € 223.000 (2022 € 216.000). Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen ook de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1 fte.

Bezoldiging topfunctionarissen

Onder topfunctionarissen worden verstaan: "Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functieervulling en ook degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt."

---

¹⁴ Besluit Begroting en Verantwoording

bedragen x € 1		
Bezoldiging topfunctionarissen 2023	A. Ten Hoff	M.W. de Graaf
Gegevens 2023		
Functie(s)	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling	1/1 t/m 31/12	1/1 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2023		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	108.065	125.339
Beloningen betaalbaar op termijn	17.531	21.197
Totaal bezoldiging 2023	125.596	146.536
Individueel WNT-maximum 2023		
	223.000	223.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging topfunctionarissen 2022		
Gegevens 2022		
Functie(s)	Griffier	Secretaris
Aanvang en einde functievervulling	1/1 t/m 31/12	1/12 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deelfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging 2022		
Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	102.929	10.355
Beloningen betaalbaar op termijn	18.585	1.680
Totaal bezoldiging 2022	121.514	12.035
Individueel WNT-maximum 2022		
	216.000	18.345

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Burgerzaken

Het taakveld Burgerzaken heeft per saldo een voordeel van € 96.000.

De kosten en de leges van burgerzaken dragen voor € 81.000 bij aan het gunstige financiële beeld voor 2023. De gemaakte kosten vielen met een bedrag van € 46.000 lager uit. De ontvangen leges vielen hoger uit met een bedrag van € 35.000.

Voor de diverse verkiezingen in het jaar 2023 is er een budget in de begroting opgenomen van € 259.000. De uiteindelijke uitgaven zijn uitgekomen op € 274.000. Een nadeel dus van € 15.000.

De lasten op het onderdeel kadaster zijn € 30.000 lager dan begroot. Dit omdat er minder projecten gereed gemeld zijn, waardoor de verwerkingskosten zijn meegevallen.

Treasury

Het resultaat op het taakveld treasury bedraagt € 10.000 negatief. Deze bestaat uit een renteresultaat ter hoogte van € 12.000 overeenkomstig onderstaande renteschema. Hier tegenover staan negatieve saldo's van in totaal € 22.000. Deze bestaan uit een lagere dividenduitkering van € 12.000 en kosten van betalingsverkeer van eveneens € 12.000. De overige budgetten laten een gering voordelig verschil zien van € 2.000.

bedragen x € 1.000

Renteschema		Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
a. Externe rentelasten over de korte en lange financiering	(-)	- 1.116	- 1.111	5 V
b. Externe rentebaten	(+)	223	231	8 V
Totaal door te rekenen externe rente		- 893	- 880	13 V
c1. Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	(+)	24	24	0 V
c2. Rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	(+)	- 177	- 177	0 V
c3. De rentebaat van aangetrokken en weer verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	(-)	177	177	- 0 N
Saldo door te rekenen externe rente		- 868	- 856	13 V
d1. Rente over eigen vermogen	(-)	-	-	-
d2. Rente over voorzieningen (contante waarde)	(-)	-	-	-
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente		- 868	- 856	13 V
e. Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	(+)	827	826	- 1 N
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		- 41	- 30	12 V

Rente

Met ingang van 2017 zijn de BBV voorschriften voor toerekening van rentekosten gewijzigd en is voorgeschreven dat het toe te rekenen rentepercentage wordt afgeleid van alle betaalde en ontvangen rente. Het percentage voor de grondexploitatie wordt vervolgens weer hiervan afgeleid op basis van de verhouding van het eigen en vreemd vermogen van de gemeente.

Uitzondering op deze berekening is de toerekening van rente indien er sprake is van projectfinanciering.

In de rekening 2023 zijn de rentepercentages, zoals bijgesteld in de Najaarsnota 2023, van respectievelijk 0,55% voor de grondexploitatie en 0,7% voor de algemene dienst gehanteerd.

Overhead

De overhead bestaat uit een drietal onderdelen te weten externe communicatie, huisvesting en bedrijfsvoering. Het saldo van de post overhead 2023 sluit met een positief saldo van € 591.000 en is als volgt te specificeren:

bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen Overhead	Vershil
Externe communicatie	
Communicatie	48 V
Huisvesting	
Huisvesting	61 V
Bedrijfsvoering	
Vaste / flexibele / inhuur capaciteit	105 V
Spaarverlof	83 V
Diensten voor derden	100 V
Organisatieontwikkeling	30 V
Vorming en opleiding / werving en selectie	22 V
Reiskosten / thuiswerken	61 V
Arbo / Facilitair	29 V
Dienstauto's en verzekeringen	- 44 N
Kapitaallasten	36 V
ICT	- 24 N
Onderzoekskosten	25 V
Diversen	59 V
Totaal afwijkingen	591 V

Onroerende zaakbelastingen woningen / niet woningen / overige belastingen

Er is sprake van een afwijking op de OZB en overige belastingen van € 109.000.

bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen OZB, Overige belastingen	Vershil
OZB woningen	- 67 N
OZB niet-woningen	- 29 N
Overige belastingen	- 13 N
Totaal afwijkingen	- 109 N

Op de OZB voor woningen zit een nadeel van € 67.000. Dit wordt veroorzaakt door een nadeel op de inkomsten van € 37.000 en een nadeel op de kosten voor uitvoering van de wet WOZ van € 30.000 door hogere proces- en gerechtskosten.

Op de OZB voor niet woningen zit een nadeel van € 29.000. Op het gebruikersdeel zit een nadeel van € 25.000 en op het eigenarendeel van € 4.000. Op de overige belastingen zit nog een nadeel van € 13.000.

Algemene uitkering

De Algemene uitkering laat een positief saldo zien van € 2,673 miljoen. Na verwerking van de Najaarsnota is de september- en decembercirculaire 2023 nog ontvangen met hierin hogere bijdragen uit het gemeentefonds van ruim € 2,9 miljoen. De hogere bijdrage uit de decembercirculaire wordt met name veroorzaakt door de Rijkscompensatie van de energietoeslag voor huishoudens met een laag inkomen. Dit tot een bedrag van ruim € 2 miljoen.

Op basis van de ontwikkeling van de WOZ-waarden per 1 januari 2023 (peildatum 1 januari 2022) verwachten wij over 2023 in 2024 nog een terugbetaling van € 251.000. In december heeft het Ministerie ten onrechte € 607.000 te veel overgemaakt. Deze is als schuld in de balans opgenomen.

Over voorgaande jaren is een hogere bijstelling verwerkt van ruim € 17.000.

Overige baten en lasten (onvoorzien)

Op het taakveld onvoorzien is het nadelig resultaat € 303.000 en bestaat uit:

Een financieel nadeel van € 258.000 door een storting in de voorziening dubieuze debiteuren. Dit nadeel wordt voor € 240.000 veroorzaakt door de bezwaren tegen de vermakelijkheidretributie en het hierdoor verleende uitstel van betaling. Vanwege de ouderdom van deze vorderingen wordt een hoger bedrag in de voorziening gestort.

Het overige nadelig resultaat van € 45.000 bestaat met name uit een btw-nadeel van € 27.000 en een bedrag van € 18.000 aan oninbaar verklaarde vorderingen.

Economische promotie

Binnen dit taakveld zijn de opbrengsten van de toeristen- en forensenbelasting verantwoord.

bedragen x € 1.000

Financiële afwijkingen economische promotie	Verschil
Forensenbelasting	57 V
Toeristenbelasting	59 V
Totaal afwijkingen	116 V

In elke jaarrekening wordt een schatting opgenomen voor de te verwachten opbrengsten forensen- en toeristenbelasting over het afgelopen jaar¹⁵. Dit is niet anders dan andere jaren. De schatting over 2023 hebben wij gebaseerd op het niveau van 2022.

Op het onderdeel forensenbelasting is een voordeel ontstaan van € 57.000. Dit voordeel bestaat uit werkelijk hogere opbrengsten over 2022 ten opzichte van een inschatting van € 41.000 en een voordeel op een hogere raming over 2023 ten opzichte van wat is begroot van € 16.000.

Het voordeel op het onderdeel toeristenbelasting zit op de inkomsten voor € 42.000 en wordt met name veroorzaakt door werkelijk hogere opbrengsten over 2022 ten opzichte van de eerdere inschatting. Het andere voordeel van € 17.000 is ontstaan door lagere kosten voor de inhuur in het kader van controle toeristenbelasting.

Waarvan incidenteel gerealiseerd:

De richtlijnen schrijven voor dat in de rekening de incidentele baten en lasten moeten worden toegelicht. Deze hebben betrekking op voorzienbare en onverwachte gebeurtenissen en besluiten. In dit programma hebben deze op hoofdlijnen betrekking op:

- o Investeringen met een dekking uit reserves die, op grond van de regelgeving, via de exploitatie worden verantwoord (o.a. informatiebeveiliging, gestructureerde data, personele uitgaven kwartiermaker woningbouw, actieplan werkt, handhaving en schuldhulpverlening, corona, gedragsdeskundige, verwerking van de jaarstukken 2022 en de nota reserves en voorzieningen vaste buffer etc.) tot een bedrag van per saldo € 1,975 miljoen.
- o Incidentele baten van hersteloperatie kindertoeslagen en een opbrengst van dubieuze debiteur tot een bedrag van € 231.000.
- o De kosten van de verkiezingen in november van € 155.000.
- o Dotatie in de voorziening dubieuze debiteuren van € 261.000.
- o Vrijval van de voorziening pensioenoverdracht en pensioenbetalingen van € 255.000 en € 10.000.
- o Hogere dotatie in de voorziening wachtgeld van € 8.000.

¹⁵ De aanslagen over 2023 worden na opgave in 2024 opgelegd.

2.8 Grondexploitaties

De grondexploitaties zijn formeel ondergebracht onder het programma “Woningbouw” en “Werk en Economie”. Evenals in de begroting wordt, gezien het belang en impact van de grondexploitaties, in deze paragraaf afzonderlijk verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid.

In de jaarlijkse planning- & control cyclus van de gemeente Steenwijkerland worden de grondexploitaties twee keer per jaar herzien, bij de jaarrekening en de programmabegroting. Begin 2024 zijn alle lopende grondexploitaties (Bouwgrond In Exploitatie) herzien in het kader van de jaarrekening 2023.

2.8.1 Ontwikkelingen Grondexploitaties

In deze subparagraaf wordt ingegaan op de actuele markt- en beleidsontwikkelingen in relatie tot de grondexploitaties van de gemeente Steenwijkerland.

Marktontwikkelingen

In onderstaand tabel zijn de gerealiseerde grondverkopen in 2023 afgezet tegen de prognose uit de begroting.

Grondverkopen	Prognose 2023	Realisatie 2023
Woningbouw (particulier)	12	5
Woningbouw (sociale huurwoningen)	-	-
Bedrijventerreinen	4.584	7.203

In 2023 zijn minder particuliere kavels verkocht (5) dan verwacht (12). Voor bedrijventerreinen geldt dat er meer is verkocht (7.203 m²) dan verwacht (4.584 m²).

De prognose van de verwachte grondverkopen in de grondexploitaties is voor de lange termijn gebaseerd op de historische uitgifte en voor de korte termijn op opties. De verwachtingen voor 2024 en verder voor wat betreft de uitgifte van kavels worden niet zozeer getemperd door de verwachte vraag maar meer door het beperkte aanbod van kavels in de diverse grondexploitaties.

Naar aanleiding van achterblijvende grondverkopen is een deel van het bedrijventerrein Boterberg Zuid verhuurd als zonnepark tot 1 januari 2034. Voor deze grondexploitatie is een langere looptijd vastgesteld dan de geldende richttermijn vanuit het BBV (Besluit, Begroting en Verantwoording) van maximaal 10 jaar. Bij de herziening van de grondexploitaties per 1-1-2024 is dit deel van de grondexploitatie ingerekend in de jaren 2034 tot en met 2038.

In onderstaande tabel zijn de gerealiseerde grondverkopen in 2023 in een historisch perspectief geplaatst.

Grondverkopen 2019-2023	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal verkochte woningbouwkavels	47	52	62	49	5
Verkochte m ² bedrijventerrein	8.048	11.640	20.042	13.630	7.203

Woningbouw

In 2023 is ongeveer € 840.000 aan opbrengsten gerealiseerd door verkoop van de grond onder 5 te realiseren woningen. In 2022 en 2021 was dat respectievelijk € 3,3 miljoen (49) en € 5,4 miljoen (62).

De particuliere uitgifte loopt achter bij de prognose voor 2023. De verwachting was dat in 2023 in totaal 12 particuliere kavels zouden worden uitgegeven, die prognose blijkt achteraf te ambitieus te zijn. De totale particuliere uitgifte van 5 kavels komt voornamelijk vanuit Kornputkwartier. 1 uitgifte komt vanuit Willemsoord.

Bedrijventerreinen

In 2023 is ongeveer € 550.000 aan grondopbrengsten gerealiseerd door de verkoop van 7.203 m² bedrijventerrein. Dit zijn meer m² ten opzichte van de prognosticeerde 4.584 m² (zie tabel grondverkoppen).

Er is weliswaar een indicatieve vraag van gemiddeld 2,3 hectare per jaar in de periode 2019-2029 (Afspraken Regionale Bedrijventerreinen Programmering West Overijssel 2019-2022), maar deze vraag blijkt in de praktijk lager als we kijken naar de historische verkopen in de afgelopen jaren. Een positieve ontwikkeling is ook dat er in Vollenhove nieuwe gronden beschikbaar zijn.

(Beleids)ontwikkelingen

Er zijn een aantal (beleids)ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de financiële positie van het gemeentelijke grondbedrijf.

Grondprijzenbrief 2024

De grondprijzenbrief 2024 is in december 2023 vastgesteld door het college en ter kennisname verstuurd naar de raad. De grondprijzen opgenomen in de grondprijzenbrief 2024 zijn verwerkt bij de herziening van de grondexploitaties per 1-1-2024.

De grondprijzen van de kavels voor woningbouw zijn in 2024 verhoogd met 1,5% ten opzichte van 2023. In 2023 zijn de bouwkosten van de koopwoningen naar verhouding meer gestegen dan de verkoopprijzen. De indexatie van 1,5% is mogelijk doordat afgelopen jaar een terughoudend grondprijzenbeleid is gevoerd. De grondprijzen van de kavels voor bedrijfsterreinen hebben wij eveneens verhoogd met 1,5% ten opzichte van 2023. Dit is gelijk aan de jaarlijkse opbrengstenstijging waarmee we rekening hebben gehouden in de meerjarenbegroting 2023-2026. De verhoging van de grondprijzen heeft hiermee dus geen effect op de grondexploitatie-resultaten.

Kostenindexering

In de perspectiefnota was op basis van een langjarig gemiddelde de parameter kostenstijging voor de meerjarenbegroting 2023-2026 vastgesteld op 2%. In de loop van 2023 werd echter duidelijk dat er sprake is van zeer forse kostenstijgingen in alle sectoren, maar zeker ook in de grond-, weg- en waterbouw (GWW). De hoge kostenstijgingen dit jaar zijn vooral het gevolg van de gestegen energieprijzen en de schaarste van materialen. Ook de gestegen arbeidskosten werken door in de prijzen.

Rekening houdend met genoemde ontwikkelingen is de kostenstijging ingerekend volgens onderstaande tabel:

Kostenindexering	1-1-2024	2024	2025	2026	2027 e.v.
Gewogen gemiddelde (afgerond)	3,0%	3,5%	3,0%	2,0%	2,0%

Bij de herziening van de grondexploitaties bij de jaarrekening 2023 verandert de prijspeildatum van 1 januari 2023 in 1 januari 2024 en zijn de resterende kosten verhoogd met 3,0%. Vervolgens zijn de nog te realiseren kosten verhoogd met een (gewogen gemiddelde) index van 3,5% (2024), 3,0% (2025) en 2,0% (2026 en verder).

Projectenportefeuille

Bij de jaarrekening 2023 tellen we in totaal 22 grondexploitaties.

Nota Grondbeleid 2020-2024

Op 17 december 2019 is de 'Nota Grondbeleid 2020-2024' vastgesteld. Voor de visie op het grondbeleid en de wijze waarop het grondbeleid wordt gevoerd wordt verwezen naar deze nota.

2.8.2 Realisatie 2023

In deze sub paragraaf wordt ingegaan op de boekwaarde-ontwikkelingen en de gerealiseerde kosten en opbrengsten in 2023.

Boekwaardeontwikkeling

Het geïnvesteerd vermogen (de boekwaarde) van de bouwgronden in exploitatie is in 2023 afgenomen met ongeveer € 0,6 miljoen van € 4,43 miljoen naar € 3,83 miljoen. In onderstaande tabel treft u de berekening aan. De verschillende onderdelen worden verderop toegelicht.

	bedragen x € 1.000
Boekwaardeontwikkeling	Realisatie 2023
Boekwaarde per 1-1	4.431
Kosten	1.929
Opbrengsten	- 1.397
Afgesloten complexen	1.965
Winstnemingen	856
Verliesnemingen	- 3.947
Boekwaarde per 31-12-2023	3.837

Kosten

Binnen de verschillende grondexploitaties worden jaarlijks kosten gemaakt. Projecten worden bouwrijp gemaakt door het aanleggen van riolering en (bouw)wegen. Na de verkoop van kavels worden de projecten woonrijp gemaakt door het aanleggen van wegen, trottoirs en groenvoorzieningen. Daarnaast zijn er kosten voor de planontwikkeling (ambtelijke uren, onderzoeken, etc.) en beheers- en administratiekosten (doorbelasting van interne uren op het grootboek *bouwgrondexploitaties algemeen*). Ook wordt er rente toegerekend aan grondexploitaties op basis van het geïnvesteerd vermogen (=totale boekwaarde grondbedrijf).

Hieronder worden de kosten weergegeven die in 2023 zijn gemaakt en toegelicht.

Kosten	Realisatie 2023
Verwerving / Inbreng grond van NIEG	160
Sloopkosten	-
Saneringskosten	-
Bouw- en woonrijp maken / plankosten	1.631
Rente	24
Beheers- en administratiekosten	114
Afronding	-
Totale kosten	1.929

Verwerving

In 2023 zijn er geen gronden verworven, maar wel gronden ten bedrage van € 160.000 ingebracht van de NIEG (Niet in exploitatie genomen gronden) voor het complex Noordermaten IV.

Sloopkosten

In 2023 zijn er geen kosten gemaakt voor sloop.

Sanering

In 2023 zijn er geen saneringskosten gemaakt.

Bouw- en woonrijp maken

In de diverse projecten is in 2023 in totaal voor ongeveer € 1.550.000 aan kosten gemaakt voor bouw- en woonrijp maken.

Planontwikkelingskosten

Voor de planontwikkeling van de diverse projecten is in totaal voor ongeveer € 81.000 aan kosten gemaakt. Dit bedrag heeft zowel betrekking op interne- als externe plankosten van alle plangebieden en bestaan onder meer uit kosten op het gebied van projectleiding, stedenbouw, bodemonderzoek, archeologie, engineering en planeconomie.

Rente

Over de boekwaarde per 1 januari van het betreffende verantwoordingsjaar wordt rente toegerekend aan de grondexploitaties. De gehanteerde rekenrente is vastgesteld op 0,75%.

De totale boekwaarde van de bouwgronden in exploitatie (BIE) per 1 januari 2023 bedraagt ongeveer € 4.43 miljoen. De toegerekende rente bedraagt in totaal in het verantwoordingsjaar 2023 € 24.000.

Beheers -en administratiekosten

Jaarlijks worden er overheadkosten gemaakt voor het beheren en administreren van het totale grondbedrijf. Deze kosten bedroegen in 2023 ongeveer € 114.000. Deze kosten worden op basis van een verdelingssystematiek doorbelast naar de verschillende grondexploitaties. De kosten worden doorbelast volgens een principe waarbij de grondexploitaties met de grootste draagkracht de meeste kosten krijgen doorbelast. De verwachting is dat de doorbelasting van uren aan de grondexploitaties in de toekomst zal afnemen door de afbouw van het prestatiecontract.

Opbrengsten

In 2023 zijn binnen de verschillende grondexploitaties opbrengsten gegenereerd. Deze bestaan hoofdzakelijk uit de verkoop van gronden.

In de tabel worden de opbrengsten weergegeven die in 2023 zijn gegenereerd.

bedragen x € 1.000

Opbrengsten	Realisatie 2023
Grondverkopen woningbouw	855
Grondverkopen bedrijventerein	542
Huren en pachten	-
Overige opbrengsten	-
Totale opbrengsten	1.397

Grondverkopen woningbouw

De opbrengsten uit verkoop van grond voor woningbouw bedroegen in 2023 in totaal ongeveer € 855.000. Er is in totaal circa 3.425 m2 grond verkocht aan particulieren en projectontwikkelaars. In onderstaande tabel staat waar deze opbrengsten zijn gerealiseerd. In de tabel is tevens aangegeven voor welk type woningen de verkochte grond bestemd is.

Grondverkopen woningbouw	Opbrengst	m2	Rijwoningen		2^1 kap	vrijstaand
			soc. huur	koop		
36 Kornputkwartier	715.920	2.820				4
46 Willemsoord	124.025	605				1
68 Scheerwolde	15.300	-				
Totaal grondverkopen woningbouw	855.245	3.425	-	-	-	5

Grondverkopen bedrijventerein

Op de verschillende bedrijventerreinen is in 2023 in totaal 7.203 m2 grond verkocht. De opbrengsten van deze verkopen bedroegen circa € 541.681. In onderstaande tabel staat waar deze opbrengsten zijn gerealiseerd.

Grondverkopen industrieterrein	Opbrengst	m2
11 Oostermeentherand	339.570	4.410
29 Ossenwijn v.d. Veenweg	117.096	1.394
63 Boterberg Zuid Oldemarkt	75.685	1.114
67 Weg van Rollecate Vollenhove	9.330	285
Totaal grondverkopen industrieterrein	541.681	7.203

2.8.3 Analyse grondexploitaties

Resultaten grondexploitaties

In deze paragraaf zijn de resultaten van de grondexploitaties jaarrekening 2023 gepresenteerd en ter vergelijking afgezet tegen de grondexploitaties jaarrekening 2022. In tabel 4 zijn de winst- en verliesnemingen toegelicht.

De negatieve winsten betreft het terugnemen van eerder genomen winsten volgens de POC-methode.

bedragen x € 1.000

Verschillenanalyse complexen	Verwacht batig saldo					Vergelijkbaar resultaat 2023 t.o.v. 2022	
	vanaf ultimo 2023	vanaf ultimo 2022	Verlies-nemingen 2023	Winst-nemingen 2023	Afgesloten complexen	Voordeel	Nadeel
Woningbouw							
5 Woldmeenthe	1.407	1.575	-	132	-	-	- 36 N
15 Heetveld	-	19	-	-	67	48 V	-
19 Noordwal	-	28	-	-	77	49 V	-
27 Ossenzijl Hoofdstr./ Hill. Poort	60	60	-	-	-	-	-
36 Terrein Kornputkazerne	150	313	- 3.947	-	-	-	- 4.110 N
44 Oosterbroek Oldemarkt	134	84	-	-	-	50 V	-
46 Willemsoord uitbreiding	86	149	-	95	-	32 V	-
52 Giethoorn Noord 1e en 2e fase	-	338	-	-	620	282 V	-
58 Blokzijn Noordermaten	-	22	-	-	150	128 V	-
61 Overhavendijk Kuinre	- 16	-	-	-	-	-	- 16 N
66 Molenkampen III	-	65	-	-	261	196 V	-
68 Scheerwolde	170	162	-	-	-	8 V	-
69 Noordermaten fase 4	67	-	-	-	-	67 V	-
Totaal Woningbouw	2.058	2.815	- 3.947	227	1.175	860 V	- 4.162 N
Per saldo		- 757			- 2.545		- 3.302 N
Industrieterreinen							
11 Oostermeentherand	89	493	-	597	-	193 V	-
29 Ossenzijl v.d. Veenweg	-	86	-	-	100	14 V	-
38 Bedr. Terrein Hooijdijk-Zuid	-	53	-	-	690	637 V	-
41 Bedr. Terrein Kanaalwg Blokzijl	228	122	-	-	-	106 V	-
42 Mr. Z. ter Steghestraat	71	76	-	-	-	-	- 5 N
57 Novac	-	-	-	-	32	32 V	-
63 Oldemarkt Boterberg Zuid	149	114	-	-	-	35 V	-
67 Weg van Rollecate Vollenhove	10	-	-	-	-	10 V	-
Totaal Industrieterreinen	547	944	-	597	822	1.027 V	- 5 N
Per saldo		- 397			1.419		1.022 V
Nog niet in exploitatie genomen							
90 Strategische voorraad (MVA)	842	860	-	-	-	-	- 18 N
Totaal Nog niet in exploitatie genomen	842	860	-	-	-	-	- 18 N
Per saldo		- 18			-		- 18 N
Totaal Complexen eindwaarde	3.447	4.619	- 3.947	824	1.997	1.887 V	- 4.185 N
Per saldo	- 1.172		- 3.123			- 2.298 N	
Totaal complexen op startwaarde	2.239	3.268					
Per saldo	- 1.029						

Winst- en verliesnemingen

Het BBV (Besluit, Begroting en Verantwoording) schrijft in de *Notitie grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019* een methode van winstnemen voor, namelijk de POC-methode (*Percentage of Completion*). Dit betekent in het kort dat de winst genomen moet worden op basis van de financiële voortgang van het project (% gerealiseerde kosten * % gerealiseerde opbrengsten * geraamde winst). Hierbij zijn reeds genomen winsten en verliezen uit de calculatie gehaald en in mindering gebracht op de berekende winst voor het verantwoordingsjaar. Tot slot zijn de projectgebonden risico's vanuit het weerstandsvermogen in mindering gebracht, wat resulteert in de te nemen winst.

Een geprognosticeerd verlies wordt direct genomen ter hoogte van het verliesgevende resultaat op eindwaarde.

bedragen x € 1.000

Winst- en verliesnemingen (incl afgesl)	Verlies- nemingen 2023	Winst- nemingen 2023
Woningbouw		
5 Woldmeenthe	-	132
15 Heetveld	-	67
19 Noordwal	-	77
36 Terrein Kornputkazerne	- 3.947	-
46 Willemsoord uitbreiding	-	95
52 Giethoorn Noord 1e en 2e fase	-	620
58 Blokzijl Noordermaten fase III	-	150
66 Molenkampen III	-	261
Afronding	-	1
Totaal Woningbouw	- 3.947	1.403
Per saldo	- 2.544	
Industrieterreinen		
11 Oostermeentherand	-	597
29 Ossenzijl v.d. Veenweg	-	100
38 Bedr. Terrein Hooijdijk-Zuid	-	690
57 Novac	-	32
Totaal Industrieterreinen	-	1.419
Per saldo		1.419
Overig		
Totaal Complexen	- 3.947	2.822
Per saldo	- 1.125	

In de jaarrekening is een verliesneming van € 3.947.000 verwerkt en ten laste van het resultaat gebracht. Dit verlies heeft te maken met de (al aangekondigde) actualisatie van het bestemmingsplan van het complex Kornputkwartier. De totale winstneming bij woningbouw complexen is per saldo € 1.403.000 en bij industrieterreinen is de winstneming per saldo € 1.419.000. De totale winstneming voor alle complexen is € 2.822.000, welke volledig is toegevoegd aan de algemene reserve vrij besteedbaar.

De winstnemingen van de volgende 8 grondexploitaties hebben te maken met het feit dat deze complexen per 31-12-2023 afgesloten worden:

- 15 Heetveld
- 19 Noordwal
- 29 Ossenzijl v.d. Veenweg
- 38 Bedr. Terrein Hooijdijk-Zuid
- 52 Giethoorn Noord 1^e en 2^e fase
- 57 Novac
- 58 Blokzijl Noordermaten fase III
- 66 Molenkampen III

Risicomanagement

Jaarlijks wordt de omvang van het risico van alle grondexploitaties bepaald. Dit gebeurt op basis van de RISMAN-methode. Het risicoprofiel van alle grondexploitaties is bij de jaarrekening 2023 circa € 1 miljoen. Het risicoprofiel van het grondbedrijf is daarmee lager dan het risicoprofiel bij de jaarrekening 2022 toen het risicoprofiel circa € 1,78 miljoen bedroeg. De belangrijkste verklaring voor de risicodaling is dat meerdere grondexploitaties afgesloten worden.

Het risicoprofiel van het grondbedrijf wordt tezamen met overige risico's afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit in de Algemene reserve vaste buffer.

Toelichting verschillen woningbouw in exploitatie

Onderstaand wordt het 'vergelijkbaar resultaat' van de grondexploitaties eind 2023 vergeleken met het resultaat van de grondexploitaties van eind 2022.

Indien het verschil in het 'vergelijkbaar resultaat' groter is dan € 100.000 wordt dit nader toegelicht. Hierbij worden de belangrijkste verklaringen voor het verschil gegeven.

Woldmeenthe

De grondexploitatie eind 2023 is op eindwaarde € 761.000 nadeliger in vergelijking met de grondexploitatie eind 2022.

De resterende kavels in deze grondexploitatie worden maar niet verkocht. Dit heeft diverse oorzaken zoals restricties in gebruik door omliggende bedrijven of bv erfpacht. Hierdoor is er een negatief gevolg in de grondexploitatie.

Kornputkwartier - Steenwijk

De grondexploitatie eind 2023 is op eindwaarde € 162.000 nadeliger in vergelijking met de grondexploitatie eind 2022.

De actuele grondexploitatie Kornputkwartier heeft een boekwaarde van € 8,6 miljoen. De actualisatie van het bestemmingsplan heeft als financiële gevolg dat de grondexploitatie een verlaging van de opbrengsten heeft van 3,2 miljoen, terwijl tegelijkertijd de kosten stijgen met € 0,8 miljoen. De lagere opbrengsten zijn hoofdzakelijk het gevolg van de afname van de uitgeefbare oppervlakte door de herverkaveling (conform de Woonagenda) en de gereserveerde ruimte voor klimaatadaptatie. De kostenstijging is het gevolg van de meerkosten voor de aanleg van wegen, parkeervoorzieningen en groen. Ook zijn de kosten voor het bouwen woonrijp maken van de "Stormbaan" geactualiseerd. Deze locatie maakt namelijk ook onderdeel uit van het Kornputkwartier.

Giethoorn-Noord fase 1 en 2

De grondexploitatie eind 2023 is op eindwaarde € 338.00 nadeliger in vergelijking met de grondexploitatie eind 2022.

Het nadelig resultaat heeft te maken met het feit dat de grondexploitatie afgesloten wordt en alle winst genomen wordt in de jaarrekening 2023.

Oostermeentherand

De grondexploitatie eind 2023 is op eindwaarde € 404.000 nadeliger in vergelijking met de grondexploitatie eind 2022.

Het nadelig resultaat heeft te maken met het feit dat in de grondexploitatie er nog veel gereserveerde kosten stonden voor bv straten en wegen. Nu blijkt dat deze kosten niet meer gemaakt gaan worden is er voor de jaarrekening 2023 een behoorlijke winstneming opgenomen.

2.9 Overzicht algemene dekkingsmiddelen, dividend, overhead, beleggingen en onvoorzien

Op grond van het BBV moet in zowel de begroting als de jaarrekening een overzicht worden weergegeven van:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Dividend en beleggingen
- Onvoorzien

bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Algemene dekkingsmiddelen				
Uitkeringen Gemeentefonds	93.887	97.092	99.764	2.673 V
Algemene uitkering	93.887	97.092	99.764	2.673 V
Onroerende Zaak Belasting	7.403	7.502	7.407	- 95 N
OZB woningen	4.858	4.971	4.934	- 37 N
OZB niet-woningen	3.207	3.273	3.245	- 29 N
Uitvoering wet WOZ	- 662	- 742	- 772	- 30 N
Belastingen overig	- 1	- 1	- 13	- 13 N
Hondenbelasting	-	-	-	-
Bestrijding hondenpoep	- 16	- 16	- 12	4 V
Heffing en invordering overige belastingen	15	15	-	- 15 N
Overige	-	-	- 1	- 1 N
Treasury	1.878	1.831	1.821	- 10 N
Dividend	1.858	1.706	1.694	- 12 N
Overige	19	125	127	2 V
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	103.167	106.424	108.979	2.554 V
Overhead				
Overhead	- 17.699	- 18.829	- 17.482	1.347 V
Totaal Overhead	- 17.699	- 18.829	- 17.482	1.347 V
Onvoorzien				
Onvoorzien	- 31	118	- 185	- 303 N
Totaal Onvoorzien	- 31	118	- 185	- 303 N
Totaal	85.437	87.713	91.312	3.599 V

Onvoorzien / saldo begroting 2023

Het beeld voor onvoorzien en saldo begroting over 2023 ziet er als volgt uit:

bedragen x € 1.000	
Onvoorzien	Saldo ultimo 2023
Onvoorzien incidenteel en structureel	
0. Primitieve begroting	31
1. Afronding investeringen	11
2. Incidentele bate dubieuze debiteur	- 160
Totaal Onvoorzien incidenteel en structureel	- 118
Saldo begroting 2023	
0. Primitieve begroting	488
Amendement Jeugdsport / Volwassenenfonds	- 50
1. Perspectiefnota	- 984
Amendement De Meenthe	35
2. Gemeenschappelijke regelingen GGD /OD Veiligheidsregio	- 319
3. Najaarsnota	5.124
Tussenstand na Najaarsnota 2023	4.294
Totaal Saldo begroting 2023	4.294
Totaal onvoorzien / saldo begroting	4.176

Overhead

Met ingang van 2018 is het taakveld Overhead ingevoerd. Dit taakveld bestaat voor 99% uit de kosten van de bedrijfsvoering, waarbij de direct toe te rekenen kosten ten laste van het taakveld moeten worden gebracht. Op grond van het gewijzigde BBV wordt het percentage overhead zowel in de begroting als in de rekening opgenomen.

bedragen x € 1.000				
Overhead	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
A. Loonkosten overhead	- 12.519	- 11.155	- 10.305	849 V
B. ICT kosten	- 2.727	- 2.797	- 2.636	161 V
C. Huisvestingskosten	- 862	- 1.224	- 1.268	- 44 N
D. Uitbestedingskosten bedrijfsvoering	- 506	- 2.317	- 2.271	46 V
E. Overige materiele kosten	- 1.480	- 1.787	- 1.329	457 V
F. Prestatiecontract	395	450	328	- 122 N
H. Totaal overhead	- 17.699	- 18.829	- 17.482	1.347 V
I. Totale lasten (exclusief mutaties reserves)	- 145.129	- 180.169	- 166.491	
Totaal overhead / Totale lasten (H/I)	12,2%	10,5%	10,5%	

3. Toelichting op de balans

3.1 Toelichting op de vaste activa

ACTIVA

VASTE ACTIVA

bedragen x € 1.000

Vaste Activa	31-dec-2022	31-dec-2023
Immateriële vaste activa		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	273	98
Totaal Immateriële vaste activa	273	98
Materiële vaste activa		
Investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut	17.352	22.039
Investeringen met economisch nut	55.727	55.849
Investeringen met econ.nut waarvoor een heffing kan worden geheven	35.775	35.795
Investeringen met economisch nut in erfpacht uitgegeven	892	892
Totaal Materiële vaste activa	109.747	114.575
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.246	1.246
Leningen aan deelnemingen	2.027	2.027
Leningen aan woningbouwcorporaties	4.193	3.783
Overige langlopende leningen	2.874	3.469
Totaal Financiële vaste activa	10.340	10.524
Totaal vaste activa	120.360	125.198

Immateriële activa

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boek- waarde 31-12-2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen / Bijdragen derden	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2023
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	273	79	- 254	-	-	98
Totaal immateriële vaste activa	273	79	- 254	-	-	98

In 2023 zijn kosten van onderzoek met € 79.000 toegenomen. Deze hebben betrekking op de voorbereidingskosten van ontwikkelingen in Belt-Schutsloot, Vollenhove en Tuk. Deze kosten met een totaal van € 98.000 moeten binnen 5 jaar afgeboekt of ingebracht worden in een grondexploitatie. Het is aan de gemeenteraad om hier een besluit over te nemen.

In 2023 heeft de raad ingestemd met het in exploitatie nemen van het complex Noordermaten 4. De reeds gemaakte voorbereidingskosten van € 254.000 zijn als gevolg van dit besluit ingebracht in de grondexploitatie.

Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boek- waarde 31-12-2022	Vermeer- deringen	Vermi- deringen / Bijdragen derden	Afschrij- vingen	Afwaar- deringen	Boek- waarde 31-12-2023
Maatschappelijk nut						
Bedrijfsgebouwen maatschappelijk nut	25	89	- 34	- 1	-	79
Grond-, weg- en waterbouwk. werken maatsch. nut	16.845	6.524	- 991	- 956	-	21.422
Gronden en terreinen maatschappelijk nut	125	-	-	-	-	125
Machines, apparaten en installaties maatschap. nut	93	-	-	- 10	-	83
Overige materiële vaste activa maatschappelijk nut	264	73	-	- 8	-	330
Totaal Maatschappelijk nut	17.352	6.686	- 1.025	- 974	-	22.039
Economisch nut						
Bedrijfsgebouwen economisch nut	35.805	90	-	- 1.232	-	34.663
Grond-, weg- en waterbouwk. werken econ. nut	1.233	123	-	- 127	-	1.229
Gronden en terreinen economisch nut	3.314	-	-	- 1	-	3.313
Gronden en terreinen in erfpacht economisch nut	892	-	-	-	-	892
Investerings bijzondere scholen economisch nut	6.516	-	-	- 344	-	6.171
Machines, apparaten en installaties economisch nut	1.896	721	- 57	- 452	-	2.108
Vervoermiddelen economisch nut	335	303	-	- 148	-	491
Woonruimten economisch nut	350	-	-	- 10	-	340
Overige materiële vaste activa economisch nut	3.643	418	- 7	- 371	-	3.683
Overige MVA Grondexploitatie	2.635	1.377	- 160	-	-	3.852
Totaal Economisch nut	56.619	3.031	- 224	- 2.685	-	56.741
Economisch nut, dekking door heffing						
Grond-, weg- & waterbouwk. werken econ.nut heffing	35.364	1.447	-	- 1.410	-	35.400
Machines, apparaten en install. econ.nut heffing	172	-	-	- 11	-	161
Overige materiële vaste activa econ.nut heffing	27	-	-	- 4	-	24
Bedrijfsgebouwen economisch nut heffing	26	-	-	- 3	-	23
Gronden en terreinen economisch nut heffing	187	-	-	-	-	187
Totaal Economisch nut, dekking door heffing	35.775	1.447	-	- 1.427	-	35.795
Totaal materiële vaste activa	109.747	11.164	- 1.248	- 5.087	-	114.575

Maatschappelijk nut

Met ingang van 2017 moeten investeringen met maatschappelijk nut (wegen, bruggen etc.) geactiveerd worden.

Bedrijfsgebouwen

De vermeerdering van € 89.000 heeft betrekking op de kosten voor het station en de molen te Giethoorn. Hiertegenover staat een bijdrage van de provincie Overijssel uit de leefbaar Giethoorn deal van € 34.000.

Grond-, weg- & waterbouwkundige werken met maatschappelijk nut

De vermeerderingen van € 6,5 miljoen hebben betrekking op investeringen in de openbare ruimte zoals in wegen, fietspaden, bruggen, oeververbindingen en verlichting.

De grootste investeringen zijn:

- Verkeersveiligheid Tukseweg € 336.000
- Versterken bermen € 586.000
- Openbare verlichting € 704.000
- Oeververbindingen / beschoeiingen € 1.160.000

• Wijkvisie Steenwijk West	€ 659.000
• Betonweg (bidbook)	€ 38.000
• Openbare ruimte school/mfc Tuk	€ 82.000
• Brug Worstdijk	€ 476.000
• Bruggen Wetering	€ 866.000
• Routenetwerken fietspaden	€ 56.000
• Steenwijkerdiep/Balkengat	€ 51.000
• Kunstgrasvelden	€ 669.000
• Gasthuisdijk	€ 349.000
• Fietspad Giethoorn Wanneperveen	€ 175.000
• Fietspad Meentweg/Hoogeweg	€ 19.000
• Fietspad Woldberg	€ 106.000
• Parkeren Giethoorn	€ 37.000
• Zuiderpad/Langesteeg	€ 153.000

De inkomsten van bijna € 1 mln. bestaan uit :

• Bijdrage woningbouwcorporatie	€ 601.000
• Ministerie I&M: Woldberg	€ 106.000
• Bijdrage riolering	€ 163.000
• Ministerie VWS: Btw sport	€ 118.000
• Overig	€ 3.000

Overige vaste activa met maatschappelijk nut

De investeringen van € 73.000 hebben betrekking op de investeringen van bewegwijzering Giethoorn en Fietsknooppunt / wandelnetwerken.

Economisch nut

Bedrijfsgebouwen

De investering bedraagt € 90.000 en heeft voor € 79.000 betrekking op de investering school/mfc Tuk.

Grond-, weg- & waterbouwkundige werken met economisch nut

De vermeerderingen van € 123.000 hebben betrekking op de jachthavens.

Machines, apparaten en installaties economisch nut

De totale investering in 2023 is € 721.000. Die heeft hoofzakelijk betrekking op:

• Toegangsbeveiliging	€ 13.000
• Telefonie	€ 171.000
• Zwembad Vollenhove	€ 27.000
• Zwembad Waterwyck	€ 408.000
• CV ketel de Meenthe	€ 44.000
• Stroomkasten markt	€ 41.000
• ICT vervangingsinvesteringen	€ 6.000

In de vermeerdering van de zwembaden is een btw compensatie van € 184.000 verwerkt. De inkomsten van € 57.000 hebben betrekking op rijksbijdragen voor compensatie btw-sport.

Vervoersmiddelen

In 2023 is voor een bedrag van € 303.000 aan vervoersmiddelen aangeschaft. Dit zijn voertuigen voor sportvelden, tractoren en een bestelbusje.

Overige materiele vaste activa economisch nut

De investering bedraagt € 418.000 en heeft met name betrekking op speelvoorzieningen, investeringen van technische aard voor de routekaart energieneutraal, meubilair, presentatiemiddelen en ANWB bewegwijzering.

Overige materiële vaste activa grondexploitatie

De strategische gronden van de grondexploitaties worden op grond van de BBV voorschriften onder de materiële vaste activa opgenomen. Dit zijn gronden, die mogelijk in de toekomst in exploitatie komen, maar waarover nog geen raadsbesluit is genomen en/of daar waar nog geen plannen voor zijn.

bedragen x € 1.000

Grondexploitatie : Materiële Vaste Activa	Boek- waarde 31-12-2022	Van BIE	Inves- teringen	Opbren- sten	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12-2023	Boek- waarde per m2 in euro's
Gronden MVA							
90 Strategische voorraad Afronding	2.635	-	1.377	160	-	3.852	n.v.t.
Totaal Gronden MVA	2.635	-	1.377	160	-	3.852	
Nog te maken kosten						-	
Nog te verwachten opbrengsten						4.694	
Verwacht Resultaat					Positief	842	

De totale boekwaarde van de strategische gronden bedraagt € 3.852.000. De toename van de boekwaarde wordt veroorzaakt door de aankoop van grond voor het toekomstig bedrijvencomplex Schaarkampen. Door het in exploitatie nemen van de grond Noordermaten 4 is deze toegevoegd aan de boekwaarde van de grondexploitaties. Op grond van de herziene voorschriften moeten deze gronden (behalve de Schans, die is in 2017 getaxieerd. Schaarkampen is gewaardeerd voor de aankoopwaarde) uiterlijk eind 2019 voorzien worden van een taxatie. Deze taxatie heeft in 2018 plaatsgevonden. De opbrengstwaarde van de percelen is:

• Giethoorn Noord	€ 429.000	76.551 m2
• Oosterbroek	€ 683.000	113.823 m2
• Vollenhove (Wouters)	€ 558.000	101.477 m2
• Haagje west	€ 209.000	40.190 m2
• Belt-Schutsloot Zandbelt	€ 15.000	18.625 m2
• Molenkampen III	€ 350.000	56.400 m2
• Schaarkampen	€ 1.377.000	72.094 m2
• De Schans	€ 1.074.000	244.101 m2
Afronding	<u>€ - 1.000</u>	
	€ 4.694.000	

Op basis van deze actuele waardering kan worden geconcludeerd dat er eind 2023 een stille reserve en een potentiële toekomstige "winst" van € 842.000 bij verkoop kan ontstaan. Op deze gronden mogen op basis van de voorschriften geen rente en kosten meer worden bijgeschreven. Dit omdat de gronden geen deel uitmaken van een actieve grondexploitatie, maar onderdeel zijn van NIEG (Niet In Exploitatie Genomen) gronden.

Economisch nut waarvoor een heffing kan worden geheven

Alle investeringen met economisch nut (vanaf 2014), waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, moeten separaat in de balans tot uitdrukking gebracht worden. Dit geldt voor alle investeringen op het gebied van afval, rioleringen en begraven.

De verhoging van € 1.447.000 heeft betrekking op investeringen op het gebied van rioleringen en bestaat hoofdzakelijk uit:

• Gemalen	€ 309.000
• Riolering Hagenbroekplan	€ 37.000
• Riolering Wetering	€ 151.000
• Riolering Dolderkanaal	€ 66.000
• Riolering Adm. De Ruyterstraat	€ 192.000
• Riolering Jan Steenstraat	€ 214.000
• Waterafvoer Kornputkwartier	€ 17.000
• Riolering Meppelerweg	€ 93.000
• Afkoppelen Oostwijken	€ 72.000
• Riolering Sasdijk	€ 87.000
• Riolering t.b.v. Oeverconstructies	€ 186.000
• Overig	€ 23.000
• Totaal	€ 1.447.000

Financiële vaste activa

	bedragen x € 1.000					
Financiële vaste activa	Boek- waarde	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Aflos- singen	Afwaar- deringen	Boek- waarde
	31-12-2022					31-12-2023
Kapitaalverstrekking aan deelnemingen	1.246	-	-	-	-	1.246
Leningen aan woningbouwcorporaties	4.193	-	-	- 411	-	3.783
Leningen aan deelnemingen	2.027	-	-	-	-	2.027
Overige langlopende leningen	2.874	629	-	- 34	-	3.469
Totaal financiële vaste activa	10.340	629	-	- 445	-	10.524

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De omvang van de kapitaalverstrekking aan deelnemingen is niet gewijzigd en bedraagt € 1.246.000. Deze hebben betrekking op verstrekkingen van aandelenkapitaal aan de NV NoordWestGroep, Enexis, de Bank voor Nederlandse Gemeenten, de ROVA en een aantal kleine deelnemingen van respectievelijk € 545.000, € 408.000, € 182.000, € 66.000 en € 45.000 (totaal € 1.246.000).

Leningen aan woningbouwcorporaties

De omvang van de leningen aan Wetland Wonen is in 2023 met € 411.000 afgenomen tot € 3.783.000.

Leningen aan deelnemingen

De saldi van de uitstaande leningen per 31 december bestaan uit:

• Achtergestelde lening ROVA	€ 1.011.000
• Enexis	€ 1.016.000
Totaal	€ 2.027.000

Overige langlopende leningen

De overige leningen zijn de leningen aan ambtenaren, de roeivereniging en de Startersleningen, die via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) worden verstrekt. De totale omvang bedraagt eind 2023 € 3.469.000 (2022 € 2.874.000) waarvan het aandeel van de Starterslening € 3.243.000 (2022 € 2.705.000) bedraagt. Door de raad is in 2023 € 1 miljoen beschikbaar gesteld omdat het beschikbare middelen bij de SVn sterk afnamen. Daadwerkelijk is een bedrag van € 500.000 gestort om continuering mogelijk te maken. En met ingang van 2020 is het mogelijk om een duurzaamheidslening af te sluiten. In 2023 is een bedrag van € 90.000 uitgeleend en € 21.000 afgelost. Eind 2023 bedraagt de omvang van deze leningen € 218.000. De overige leningen betreffen leningen aan ambtenaren en bedragen eind 2023 nog € 8.000.

Tot en met 2023 is het totaalbedrag van € 3.243.000 (2022: € 2.705.000) aan verstrekte Startersleningen overeenkomstig voorschriften geactiveerd. Dit bedrag bestaat uit € 2.905.000 overdrachten aan de SVn en

€ 299.000 rentebijdringen door renteontvangsten tot en met 2023 (t/m 2022 € 270.000) en bedroeg de rentebijdring minus kosten € 39.000 (2022: € 28.000). Bij de stichting is per eind 2023 nog een bedrag van € 785.000 (eind 2022 € 935.000) beschikbaar om Startersleningen te verstrekken.

3.2 Toelichting op de vlottende activa

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden

bedragen x € 1.000

Voorraden	31-dec-2022	31-dec-2023
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	4.431	3.837
Gereed product en handelsgoederen	102	98
Totaal voorraden	4.533	3.936

Bouwgronden in exploitatie:

De ontwikkeling van de boekwaarde van de in exploitatie genomen gronden is als volgt:

bedragen x € 1.000

Bouwgronden in exploitatie (BIE)	Boek- waarde 31-12-2022	Investerings / van vrm NIEG	Opbreng- sten	Resultaat afgesloten complexen	Winst- uitname	Dekking verlies- latend complex	Boek- waarde 31-12-2023
Woningbouw							
05 Woldmeenthe	- 64	-	-	-	132	-	68
15 Heetveld	- 67	-	-	67	-	-	-
19 Noordwal	- 199	122	-	77	-	-	-
27 Ossenzijl Hoofdstr/Hilligerspoort	- 36	-	716	-	-	-	- 752
36 Terrein Kornputkazerne	8.628	225	-	-	-	3.947	4.906
44 Oosterbroek Oldemarkt	- 438	134	-	-	-	-	- 304
46 Willemsoord uitbreiding	- 307	149	124	-	95	-	- 187
52 Giethoorn-Nrd 1e en 2e fase	- 812	192	-	620	-	-	-
58 Blokzijl Noordermaten	- 306	156	-	150	-	-	-
61 Overhavendijk Kuinre	- 174	17	-	-	-	-	- 157
66 Molenkampen	- 491	229	-	262	-	-	-
68 Scheerwolde	59	29	15	-	-	-	73
69 Noordermaten fase IV	-	657	-	-	-	-	657
Afronding	- 1	-	-	-	-	-	1
Totaal Woningbouw	5.792	1.910	855	1.176	227	3.947	4.305
Industrieterreinen							
11 Oostermeentherand	- 503	9	340	-	597	-	- 237
29 Ossenzijl v.d. Veenweg	13	4	117	100	-	-	-
38 Bedrijventerrein Hooijdijk-Zuid	- 687	- 4	-	691	-	-	-
41 Bedrijventerrein Kanaalwg Blokzijl	- 561	- 3	-	-	-	-	- 564
42 Mr.Z.ter Steghestraat	- 85	2	-	-	-	-	- 83
57 Novac	- 32	-	-	32	-	-	-
63 Oldemarkt Boterberg Zuid	465	8	76	-	-	-	397
67 Weg van Rollecate Vollenhove	26	2	9	-	-	-	19
Afronding	3	-	-	- 1	-	-	1
Totaal Industrieterreinen	- 1.361	18	542	822	597	-	- 468
Overig							
Totaal Overig	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	4.431	1.928	1.397	1.998	824	3.947	3.837
Nog te maken kosten							- 9.388
Nog te verwachten opbrengsten							15.828
Verwacht resultaat						Voordelig	2.603

De nog te maken kosten en opbrengsten van alle complexen zijn gebaseerd op de nog uit te voeren werkzaamheden en de te verkopen gronden. De grondslag voor de lasten zijn gebaseerd op het in de programmabegroting 2024 - 2027 gehanteerde kostenniveau inclusief een bijstelling zoals vermeld in paragraaf 2.8.1. De winsten zijn berekend op basis van eindwaarde.

Eind 2019 is een vaststellingsovereenkomst gesloten met de Belastingdienst ten behoeve van de openingsbalans over de waarde van de grondvoorraad ter berekening van de Vpb plicht die van toepassing kan zijn op de grondexploitatie. Tot en met 2021 zijn de aangiftes definitief vastgesteld op nihil. De aangiftes over 2022 en 2023 zijn ingediend. Er is nog geen definitieve aanslag opgelegd. Over 2022 en 2023 verwachten wij geen Vpb behoeven te betalen.

Gereed product en handelsgoederen

Eind 2023 staat er 1 pand in de verkoop. Dit betreft de voormalige school "De Opstap" in Heetveld.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met rentetypische looptijd van < 1 jaar bedragen:

	bedragen x € 1.000	
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	31-dec-2022	31-dec-2023
Vorderingen op openbare lichamen		
Vorderingen op openbare lichamen	10.544	8.772
Totaal Vorderingen op openbare lichamen	10.544	8.772
Overige vorderingen		
Debiteuren algemeen	1.622	1.268
Debiteuren belastingen	967	1.575
Debiteuren van sociale aard	2.292	1.875
Overige vorderingen	594	913
Totaal Overige vorderingen	5.475	5.630
Voorziening oninbaarheid		
Voorziening dubieuze debiteuren	- 547	- 808
Voorziening dubieuze debiteuren van sociale aard	- 1.576	- 1.270
Totaal Voorziening oninbaarheid	- 2.123	- 2.078
Totaal uitzettingen < 1 jaar	13.896	12.324

De vorderingen op openbare lichamen van € 8,8 mln. hebben hoofdzakelijk betrekking op:

- Een nog te ontvangen bedrag van de belastingdienst van 8,2 miljoen (btw compensatiefonds per 1 juli 2024 over het jaar 2023).
- Bijdrage van de gemeente Zwolle voor spuk IZA 2023 van € 262.000.
- Een nabetaling van de Algemene uitkering van € 46.000.
- De overige vorderingen van € 0,6 miljoen hebben betrekking op bijdragen van buurgemeenten voor onze inzet voor de DPRA (DeltaPlan Ruimtelijke Adaptatie), Veteranendag, en het KCC ter hoogte van € 243.000.

De omvang van de openstaande posten van debiteuren belastingen eind 2023 is ten opzichte van eind 2022 met € 608.000 sterk toegenomen naar bijna € 1,6 miljoen. Deze stijging wordt bijna volledig veroorzaakt door de openstaande vorderingen van de vermakelijkheidsretributie. Na verzoek door de bezwaarmakers is tot op het moment van de uitspraak van de rechter uitstel van betaling verleend. Als gevolg hiervan is de voorziening dubieuze debiteuren met € 261.000 verhoogd. Hiervan wordt € 240.000 veroorzaakt door de vermakelijkheidsretributie.

De vorderingen van sociale aard zijn afgenomen met € 417.000. Als gevolg hiervan is de omvang van de voorziening van dubieuze debiteuren van sociale aard gedaald met een bedrag van € 306.000 naar een bedrag van € 1.270.000 (2022 € 1.576.000).

Overige vorderingen:

				bedragen x € 1.000	
Overige vorderingen	31-dec-2022	Vermeerderingen	Verminderen	31-dec-2023	
Nedvang: Vergoedingen afvalstromen 2022 / 2023	120	250	- 120	250	
Rova: Afrekening 2022 / 2023	116	-	- 116	-	
Ministerie van Financiën: Algemene uitkering 2022	49	-	- 49	-	
GBK: Afrekening Schulhulpverlening	52	-	- 52	-	
Fluvius: Inzet personeel Steenwijkerland	20	-	- 20	-	
Minsiterie van VWS: Afrekening Spuk btw sport 2022	125	-	- 125	-	
NoordWestGroep: afrekening 2022	95	-	- 95	-	
Gemeente Zwolle: ESF bijdrage	-	139	-	139	
Zwembaden: Afrekening MEOZ 2023	-	360	-	360	
Sportverenigingen: huur sportaccommodaties 2023	-	90	-	90	
Volwassenenfonds: afrekening 2023	-	41	-	41	
Diversen / afronding	17	33	- 17	33	
Totaal overige vorderingen	594	914	- 594	913	

Liquide middelen

			bedragen x € 1.000	
Liquide middelen	31-dec-2022	31-dec-2023		
Kas- en banksaldi	1.008	1.009		
Totaal liquide middelen	1.008	1.009		

Dit betreft het creditsaldo van een aantal bankrekeningen en de liquide middelen bij burgerzaken. Op 1 bankrekening worden waarborgsommen gestort om definitieve inrichting van het openbaar gebied in Eeserwold af te kunnen dwingen. Deze bankrekening heeft per eind 2022, de maximale omvang van de garantstelling van € 1 miljoen bereikt.

Overlopende activa

			bedragen x € 1.000	
Overlopende activa	31-dec-2022	31-dec-2023		
Nog te ontvangen voorschotten van het Rijk met een spec. bestedingsdoel				
Transitoria-NTO voorschotbedragen van het Rijk	2.261	2.473		
Totaal Nog te ontvangen voorschotten van het Rijk met een spec. bestedingsdoel	2.261	2.473		
Nog te ontvangen voorschotten van ov. Ned. overheid met een spec. bestedingsdoel				
Transitoria-NTO bedragen van overige overheid	274	391		
Totaal Nog te ontvangen voorschotten van ov. Ned. overheid met een spec. bes	274	391		
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen				
Nog te ontvangen rente	22	22		
Ten onrechte ontvangen bedragen belastingen	- 0	- 0		
Vooruitbetaalde bedragen	444	895		
Nog op te leggen aanslagen belastingen (for./toer./afrek. afval.)	2.813	2.891		
Voorschotten van sociale aard	- 1	7		
Totaal Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	3.278	3.815		
Totaal overlopende activa	5.812	6.679		

Door wijziging in de voorschriften moeten de nog te ontvangen bedragen van de EU, het Rijk en overige Nederlandse overheden separaat in de balans worden toegelicht.

bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen voorschotten van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2022	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	31-dec-2023
Ministerie I&M: Spoorweglawaaï (PEAT)	144	-	-	144
Ministerie I&M: Rente Schatkistbankiers 2022/ 2023	17	6	- 17	6
Centraal Orgaan opvang Asielzoekers: Crisisopvang 2022	558	-	- 558	-
Ministerie van Justitie en Veiligheid: opvang Oekraïne	1.475	1.001	- 1.475	1.001
Ministerie van Financiën: Kindertoeslageraffaire	67	-	-	67
Ministerie van VWS: Afrekening Spuk btw sport 2022	-	125	-	125
Ministerie van VWS: Afrekening Spuk btw sport 2023	-	81	-	81
Ministerie van BZK: Regiodeal Station (kassier Prov. OV)	-	848	-	848
Ministerie van BZK: Kwijtsch. belastingen toeslagenaffaire	-	27	-	27
Ministerie SZW: Kwijtschelding schulden toeslagenaffaire	-	175	-	175
Totaal nog te ontvangen voorschotten van het Rijk	2.261	2.262	- 2.050	2.473

De nog te ontvangen bedragen van overige overheden bestaan uit:

bedragen x € 1.000

Nog te ontvangen voorsch. van ov. Ned. overheid met een specifiek bestedingsdoel	31-dec-2022	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	31-dec-2023
Provincie Overijssel: Bidbook Weerribben en Wieden	99	44	- 116	27
Provincie Overijssel: Leader 2021 / 2022	175	21	-	196
Provincie Overijssel: Leader 2023-2027	-	54	-	54
Provincie Overijssel: GGA (GebiedsGerichte Aanpak)	-	13	-	13
RvO: Leader EU	-	101	-	101
Totaal nog te ontvangen voorschotten van ov. Ned. overheid	274	233	- 116	391

De nog te ontvangen rente van € 22.000 heeft betrekking op de per 31 december 2023 (2022 € 22.000) nog te ontvangen rente van verstrekte geldleningen over de periode van de vervaldatum tot eind van het jaar, de zogenaamde transitorische rente.

Vooruitbetaalde bedragen

In de rekening is een bedrag van € 895.000 als vooruitbetaalde bedragen opgenomen.

In december 2023 is aan de Noordwestgroep een voorschot betaald van € 353.000 voor 2024 om de liquiditeitspositie eind 2023 te verbeteren.

De overige betalingen zijn vanwege btw facturering en aangifte btw in 2023 gedaan, maar hebben betrekking op 2024 - 2027. Deze omvatten een totaalbedrag van € 542.000 (2024 € 479.000 en 2025 t/m 2026 € 63.000). Deze hebben met name betrekking op langjarige onderhoudscontracten die zichtbaar betrekking hebben op de jaren 2024 tot en met 2026.

Nog op te leggen aanslagen

De nog op te leggen aanslagen over 2023 van forensenbelasting, toeristenbelasting, riool grootverbruik, de afrekening van de gescheiden inzameling en de gemakkelijksretributie van respectievelijk € 875.000, € 824.000, € 219.000, € 533.000 en € 440.000 (totaal € 2.891.000, 2022 totaal € 2.813.000) zijn onder de overlopende activa opgenomen.

3.3 Toelichting op de vaste passiva

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen Vermogen & Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Eigen Vermogen	Saldo 31-12-2022	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023
Algemene reserves	33.867	13.653	- 11.799	35.721
Bestemmingsreserves	14.022	539	- 1.365	13.196
Resultaat boekjaar * 1)	3.664	8.930	- 3.664	8.930
Totaal reserves	51.553	23.122	- 16.828	57.847

* 1) Onder 'Resultaat boekjaar' staat de onttrekking vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het vorige boekjaar. De toevoeging betreft het resultaat van het lopende dienstjaar.

De omvang van de reserves is per 31 december 2023 € 57,8 miljoen (31 december 2022 € 51,5 miljoen). Dit is exclusief de door de raad beschikbaar gestelde investeringskredieten ter grootte van € 14,1 miljoen¹⁶ (2022 € 13,9 miljoen) die nog niet (volledig) tot uitvoering zijn gekomen evenals de aanvulling van de reserve vaste buffer.

In bijlage 8 wordt per reserve de mutatie naar aard, reden en omvang weergegeven. Bij verschillende bestemmingsreserves ontbreekt een bestedingsplan en deze voldoen hierdoor in theorie niet aan het criterium van bestemmingsreserve.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 31-12-2022	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023
Voorzieningen	16.190	6.624	- 13.514	9.301
Totaal voorzieningen	16.190	6.624	- 13.514	9.301

In bijlage 3 wordt het totaal van de voorzieningen per voorziening weergegeven. De totale omvang per 31 december 2023 van € 16,1 miljoen kan worden opgesplitst in zeven onderdelen:

1. Voorzieningen voor egalisatie van tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing. Deze hebben een omvang van € 4.722.000 (2022: € 5.350.000) Een toelichting is gegeven in de programma's duurzaam en leefbare steden kernen.
2. De voorziening Buddenbaum ter grootte van bijna € 11.000. Dit is een voorziening gevormd vanuit een legaat voor de gemeente. Bestedingen worden op initiatief van de vereniging voor Paasloër belang ten laste van de voorziening gebracht.
3. Voorzieningen voor de betaling van wachtgeld, overdrachten van pensioenen en te betalen pensioenen (vanaf 1-1-2015) van voormalige bestuurders met een totale omvang van € 2.667.000 (2022: € 2.868.000).
4. De voorzieningen die zijn ingesteld door de raad om meerjarig onderhoud van maatschappelijk vastgoed en speelvoorzieningen te kunnen bekostigen zijn eind 2023 vrijgevalen ten gunste van het resultaat. Eind 2023 is de omvang hiervan nihil. Voorgesteld wordt deze in 2 nieuwe bestemmingsreserves te storten.
5. In 2018 is een voorziening gevormd voor onderhoud wegen. Eind 2023 heeft deze voorziening een omvang van € 734.000 (2022: € 2.111.000).

¹⁶ Conform bijlage 7

6. Door de uitspraak van de commissie BBV zijn we verplicht om spaarverlof en bovenwettelijk verlof, voor zover deze niet bijdraagt aan een verplichting van gelijke omvang, in een voorziening te storten. Eind 2023 heeft deze een omvang van € 1.167.000 (2022 € 855.000).

In bijlage 8 worden per voorziening de mutaties naar aard, reden en omvang weergegeven.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

bedragen x € 1.000

Vaste Schuld met een rentetypische looptijd > 1 jaar	31-dec-2022	Vermeerderingen	Aflossingen	31-dec-2023
Onderhandse leningen van binnenl. banken en overige fin. ii	60.460	-	- 4.203	56.257
Waarborgsommen	1.010	0	-	1.010
Totaal vaste schulden > 1 jaar	61.470	0	- 4.203	57.267

In 2023 zijn er geen nieuwe leningen aangetrokken en kon geen gebruik gemaakt worden van de mogelijkheid van een renteherziening.

De aflossingen op geldleningen bedragen € 4.203.000. Hiervan heeft € 3,8 miljoen betrekking op reguliere aflossingen en € 411.000 op de door de gemeente doorgeleende leningen aan Wetland Wonen.

Het totaalbedrag aan verschuldigde rente¹⁷ in 2023 bedroeg € 1.111.000 (2022 € 1.139.000). De totale omvang van de leningen bedraagt eind 2023 € 57.267.000 (2022 € 61.470.000).

Ingaande 2016 worden waarborgsommen op grond van artikel 46 van het BBV onder vaste schulden met een rente typische looptijd van > 1 jaar opgenomen. Eind 2023 is de hoogte van het bedrag aan waarborgsommen € 1.010.000 (2022 € 1.010.000). De waarborgsommen voor Eeserwold zijn volledig voldaan en omvatten het maximum van € 1 miljoen.

¹⁷ Rente langlopende geldleningen, inclusief transitorische rente

3.4 Toelichting op de vlottende passiva

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van < 1 jaar

	bedragen x € 1.000	
	31-dec-2022	31-dec-2023
Netto vlottende schuld met een rentetypische looptijd < 1 jaar		
Overige kasgeldleningen		
Kasgeldleningen	-	4.000
Totaal Overige kasgeldleningen	-	4.000
Banksaldi		
Bank- en giroaldi	1.178	566
Totaal Banksaldi	1.178	566
Overige schulden		
Crediteuren	5.284	5.510
Netto-uitkeringen WMO/sociaal domein	2.666	3.026
Overige schulden	-	-
Totaal Overige schulden	7.950	8.536
Totaal vlottende schulden < 1 jaar	9.128	13.101

Per 31 december 2023 hebben wij een kasgeldlening van € 4 mln. aangetrokken en bij de bank staan we debet voor bijna € 0,6 miljoen. Het nog te betalen bedrag van ruim € 3 miljoen heeft betrekking op schulden, zorg in natura en uitkeringen van zorginstellingen en Participatiewet over 2023.

Overlopende passiva

	bedragen x € 1.000	
	31-dec-2022	31-dec-2023
Overlopende passiva		
Ontvangen voorschotten van het Rijk met een spec. bestedingsdoel		
Vooruitontvangen bedragen Rijk	3.837	6.652
Totaal Ontvangen voorschotten van het Rijk met een spec. bestedingsdoel	3.837	6.652
Ontvangen voorschotten van ov. Ned. overheid met een spec. bestedingsdoel		
Vooruitontvangen bedragen overige overheid	689	1.403
Totaal Ontvangen voorschotten van ov. Ned. overheid met een spec. besteding:	689	1.403
Nog te betalen bedragen		
Nog te betalen bedragen	2.439	3.297
Nog te betalen rente	297	271
Overige overlopende passiva	-	0
Totaal Nog te betalen bedragen	2.736	3.568
Overige vooruitontvangen bedragen		
Vooruitontvangen bedragen	5	6
Overige overlopende passiva	0	- 0
Totaal Overige vooruitontvangen bedragen	5	6
Totaal overlopende passiva	7.268	11.629

Ontvangen voorschotten van het Rijk met een specifiek bestedingsdoel

bedragen x € 1.000

Ontvangen voorschotten vh Rijk met een spec. bestedingsdoel	31-dec-2022	Ontvangen bedragen	Vrijval/ Terugbetaling	31-dec-2023
Ministerie O&W: Onderwijsachterstandenbeleid	410	-	- 74	336
Ministerie I&M: Circulair ambachtscentrum	39	-	- 39	-
Ministerie O&W: Onderwijsvertragingen Covid19	657	-	- 92	565
Ministerie O&W: Ventilatie scholen	800	-	-	800
Ministerie SZW: onderwijsroute inburgering	38	68	- 38	68
Ministerie BZK: Energiearmoede	1.163	424	- 91	1.496
Ministerie SZW: Inburgering	199	485	- 199	485
Ministerie I&M: Subsidie fietspaden	383	-	-	383
Ministerie VWS: Sportakkoord	4	-	- 4	-
Ministerie O&W: Huisvesting Onderwijs Oekraïne	143	-	- 71	72
Ministerie BZK: Regiodeal EWC	-	199	-	199
Ministerie van BZK: Uitvoeringskosten klimaatakkoord	-	93	-	93
RvO: Nationaal Isolatieplan	-	1.720	-	1.720
Ministerie VWS: Brede spuk(sport en bewegen)	-	95	-	95
Ministerie VWS: Bouwimpuls	-	295	-	295
Ministerie O&W: voorsch. educatie ontheemde peuters	-	45	-	45
Totaal ontvangen voorschotten van het Rijk	3.837	3.423	- 608	6.652

Ontvangen voorschotten overige Nederlandse overheid met een specifiek bestedingsdoel

bedragen x € 1.000

Ontv. voorsch. overige Ned. overheid met een spec. bestedingsdoel	31-dec-2022	Ontvangen bedragen	Vrijval/ Terugbetaling	31-dec-2023
Provincie Overijssel : Stadsarrangementen	40	-	- 23	17
Provincie Overijssel : Natuur voor elkaar , biodiversiteit	21	25	- 19	27
Provincie Overijssel : Leader 2023-2027	7	-	- 7	-
Provincie Overijssel : Steenwijkerdiep	600	-	-	600
Provincie Overijssel : Energietoezicht	20	-	- 20	-
Provincie Drenthe : Klimaatadaptatie	-	445	-	445
Provincie Overijssel : Mobiliteitshub	-	70	-	70
Provincie Overijssel : Tukseweg	-	117	-	117
Provincie Overijssel : Biomassa	-	13	-	13
Provincie Overijssel : Gedragsbeïnvloeding verkeer	-	93	-	93
Provincie Overijssel : Hoogeweg / Meentweg	-	21	-	21
Totaal ontvangen voorschotten van overige Ned. overheid	689	784	- 70	1.403

Nog te betalen bedragen

bedragen x € 1.000

Nog te betalen bedragen	31-dec-2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	31-dec-2023
Woonconcept: Bouwimpuls Steenwijkerdiep	100	-	-	100
Ministerie van SZW: Afrekening Tozo 2021 / 2022	624	-	- 90	534
ROVA: afrekening 2022 / 2023	138	186	- 138	186
Provincie Overijssel: Afrek. verkeersveiligheid 2022/2023	82	-	- 82	-
Belastingdienst: Aangifte werkkostenregeling 2022 / 2023	6	44	- 6	44
Ministerie I&M: afrekening Geluidsscherm	186	-	-	186
Ministerie I&M: afrekening Fietspad Woldberg	106	-	- 106	-
Ministerie J&V: afrekening Coronatoegangsbewijzen 2022	118	-	- 118	-
Visma / Zaaksysteem	32	-	- 32	-
Dolmans: bomenonderhoud	20	-	- 20	-
Rode Kruis: Noodopvang Giethoorn	50	-	- 50	-
Residence De Eese: Opvang Oekraïne	34	-	- 34	-
UWV: Loonkostensubsidie	22	-	- 22	-
Vluchtelingenwerk / Friese Poort: inburgering	77	-	- 77	-
Accrete: Peuteropvang dec 2022 / 2023	15	58	- 15	58
Gemeente Zwolle: RMC 2022	14	-	- 14	-
Grondslag: Waterbodemonderzoek	13	-	- 13	-
KenOnz: Inzet personeel	12	-	- 12	-
JeeER: Inzet personeel	10	-	- 10	-
Voedselbank: Bijdrage 2022	10	-	- 10	-
Personeel Steenwijkerland : Reiskosten / thuiswerkverg.	66	62	- 66	62
Omgevingsdienst : IJVI / afrekening 2022	353	-	- 353	-
JSB Infra: Elementverharding 2023	38	-	- 38	-
Verkeersborden.nl: Levering borden	13	-	- 13	-
Diversen: Zorginstellingen, 2022 meerkosten Corona	85	-	- 85	-
Ministerie van Financiën: Afrekening Alg. Uitkering 2023	-	858	-	858
Ministerie van VWS: Afrekening MEOZ 2023	-	373	-	373
NWG: Trajecten Q4	-	41	-	41
NWG: Afrekening 2023	-	217	-	217
BDO: Accountantskosten Q4	-	26	-	26
Diversen: Personele lasten	-	130	-	130
Diversen: Afronding grexen Nooordwal / Molemkampem III	-	40	-	40
Brouwer: Putkasten markt	-	41	-	41
Muis: Duiker Smalleweg	-	40	-	40
Spie: Valbrug Halfwegdiep	-	33	-	33
RvO Zonnepark	-	52	-	52
Vebege: Exotenbestrijding	-	60	-	60
Diversen: < € 20.000	217	215	- 217	215
Totaal	2.439	2.477	- 1.620	3.297

De nog te betalen rente van € 271.000 (2022: € 297.000) heeft betrekking op de per 31 december verschuldigde rente van aangetrokken geldleningen over de periode van de vervaldatum tot eind van het jaar, de zogenaamde transitorische rente.

Het verloop van de vooruit ontvangen bedragen in het jaar 2023:

bedragen x € 1.000

Vooruit ontvangen bedragen	31-dec-2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	31-dec-2023
Overige				
School B: Bijdrage speelvoorziening 2024	-	6	-	6
Diversen	5	-	- 5	-
Afronding	-	-	-	-
Totaal	5	6	- 5	6

3.5 Schatkistbankieren

Met de invoering van het schatkistbankieren worden gemeenten verplicht om overtollige middelen aan te houden in 's rijks schatkist. In de praktijk houdt dit in dat saldi van bankrekeningen boven een drempelbedrag dagelijks worden overgeboekt op een bankrekening bij het Rijk.

		bedragen x € 1.000			
Schatkistbankieren		1e	2e	3e	4e
		kwartaal	kwartaal	kwartaal	kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	20	24	274	523
(1b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	0	0	3	6
Drempelbedrag vlg. regelgeving					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	147.468	147.468	147.468	147.468
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	147.468	147.468	147.468	147.468
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = berekening vlg. regelgeving	Drempelbedrag	2.949	2.949	2.949	2.949
(3a) = (2) > (1)	Ruimte onder het drempelbedrag	2.949	2.949	2.946	2.944
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag				

Het drempelbedrag is afhankelijk van het begrotingstotaal van de gemeente. Zodra het tegoed van de rekeningcourantrekeningen bij met name de BNG hoger is dan het drempelbedrag, wordt dit automatisch doorgesluisd naar de schatkistrekening bij het rijk. Eind 2023 is er geen sprake van schatkistbankieren.

3.6 Garanties

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag van verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen is gebaseerd op de door de gemeente ontvangen saldooverklaringen. Ten aanzien van de niet verkregen opgaven is een schatting gemaakt. Dit omdat niet alle financiële instellingen, ondanks meerdere aanmaningen, voldoen aan hun verplichting om voor 1 maart 2024 saldooverklaringen te verstrekken.

Overzicht gegarandeerde leningen

bedragen x € 1.000

Gewaarborgde leningen	31-dec-2022		31-dec-2023		Garantstelling %
	Bedrag	%	Bedrag	%	
Woningcorporaties *1)	175.162	93,1%	173.907	93,2%	50%
Particuliere woningen *2)	498	0,3%	253	0,1%	
Bijzondere woonvormen *3)	11.318	5,8%	10.895	5,8%	50%
Sportverenigingen	49	0,0%	46	0,0%	
Noordwestgroep	700	0,4%	700	0,4%	100%
Culturele instellingen *4)	520	0,3%	494	0,3%	100%
HVO	229	0,1%	229	0,1%	100%
Totaal	188.475	100,0%	186.523	100,0%	

* 1) De leningen van de woningbouwcorporaties zijn door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw gewaarborgd.
De stichting waarborgfonds sociale woningbouw verstrekt jaarlijks een overzicht met gegarandeerde leningen. Deze worden eveneens voorzien van financiële ratio's.
Met ingang van 2021 is de ratio schuld- WOZ waarde gewijzigd. Deze is gewijzigd in de schuldpositie van de corporatie ten opzichte van het Economische Bezit van de corporatie. Hoe lager dit percentage hoe beter de financiële positie van de corporatie

		Schuld-EB		Schuld-EB	
Woonconcept	:	2023	25,8%	2022	24,4%
Wetland Wonen	:	2023	26,9%	2022	20,4%
Omnia	:	2023	16,4%	2022	22,9%

- * 2) Het risicobedrag is inclusief het opgebouwde spaarkapitaal 2023 € 638.685. (2022: € 1.121.902).
* 3) Dit betreft de gegarandeerde leningen van Woonzorg. De schuld- EB waarde verhouding is 36,9% (2022: 33,8%)
* 4) De gemeente staat garant voor een opgenomen lening door de stichting 't Olde Maat Uus bij de BNG.

In 2023 is er geen beroep gedaan op de borgstelling van de door de gemeente Steenwijkerland gewaarborgde leningen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende niet uit de balans blijvende verplichtingen. Hieronder zijn alleen de leasecontracten opgenomen. Dit omdat er geen vaste richtlijnen zijn waaraan de niet uit de balans blijvende verplichtingen moeten voldoen. De leasecontracten zijn opgenomen omdat wij voor een periode ons contractueel hebben verplicht, waarbij wij **verplicht** zijn tot afname en betaling van de termijnen. Er bestaat onduidelijkheid aangezien wij veel raamovereenkomsten hebben, zonder volumeverplichtingen en het Nederlands recht geen onderscheid kent tussen raamovereenkomsten en raamcontracten terwijl Europese aanbestedingsregels dit onderscheid wel maken. In het algemeen zijn er voor verschillende lopende investeringsprojecten (zonder hier een limitatieve opsomming op te nemen) overeenkomsten aangegaan. Voorbeelden hiervan zijn opdrachten in de grondexploitatie, investeringen in rioleringen, wegen, reconstructies en onderwijshuisvesting.

Leasecontracten:

Afdrukapparatuur repro- en kantooromgeving: In september 2019 is een nieuwe overeenkomst afgesloten voor een periode van 3 jaren, met de mogelijkheid tot verlenging met 2 x 1 jaar. (tot 1-9-2024) Van deze optie is inmiddels gebruik gemaakt. De waarde in 2024 bedroeg circa € 31.000.

Aangegane verplichte contracten:

- Brandverzekering: Ingaande 31 december 2019 is er een nieuwe verzekering voor de komende 6 jaren afgesloten. Aansluitend is er de mogelijkheid deze met nogmaals 3 jaren te verlengen (betaald voorschot 2024 € 426.000).
- WA verzekering: Ingaande 1 januari 2022 is een 3-jarige overeenkomst afgesloten met een optie voor verlenging met 2 termijnen van 1 jaar. De premie 2024 bedraagt € 62.000 inclusief belastingen.

- Verzekering van werk en niet werk gerelateerde ongevallen: Deze verzekering is ingaande 1-1-2022 afgesloten voor een periode van 2 jaar met een optie voor verlenging van 3 termijnen van 1 jaar. De jaarpremie bedraagt € 17.000 inclusief belastingen.
- Vrijwilligerspolis: De vrijwilligerspolis heeft een contractperiode tot en met 31 december 2024 met een automatische verlenging van 3 jaren. De premie voor 2024 bedraagt € 6.100.
- Fraude en beroving: De polis heeft een contractperiode tot en met 31 december 2024 met een automatische verlenging van 1 jaar. De premie voor 2024 bedraagt € 2.800.
- Bouw en montage verzekering: De polis heeft een contractperiode tot en met 31 december 2024 met een automatische verlenging van 1 jaar. De premie voor 2024 bedraagt € 36.000.
- Rechtsbijstandsverzekeringen: De polissen hebben een contractperiode tot en met 31 december 2024 met een automatische verlenging van 3 jaren. De premie voor 2024 bedraagt € 4.300.
- Werkmateriaalverzekering : De polissen hebben een contractperiode tot en met 31 december 2024 met een automatische verlenging van 1 jaar. De premie voor 2024 bedraagt € 16.000.
- Mobiliteitsverzekering: De polis heeft een contractperiode tot en met 31 december 2024 met een automatische verlenging van 1 jaar. De premie voor 2024 bedraagt € 46.000.

Kredietfaciliteiten:

- Bij de Bank voor Nederlandse Gemeenten heeft de gemeente de mogelijkheid om maximaal € 12 mln. debet te staan. De intradaglimiet bedraagt € 5 mln. Dit houdt in dat vanaf € 5 mln. er een extra rentevergoeding verschuldigd is aan de BNG. De kasgeldlimiet bedroeg in 2023 € 12,535 mln. (2022: € 11,704 mln.). Dit is de wettelijk vastgestelde limiet voor kortlopende schulden.

Arbeidsrechtelijke verplichtingen:

Door de mogelijkheid van verlofsparen is de commissie BBV met een verplichte uitspraak gekomen om verlof dat niet bijdraagt aan evenredige verdeling van het opgebouwde verlof in een voorziening moet worden opgenomen. Deze omvang is berekend op € 1.167.000 (2022 € 855.000). De overige verplichtingen van evenredige omvang ter grootte van € 700.000 zijn in lijn met de BBV uitspraak niet verwerkt in de rekening.

Grondexploitatie:

Renteverplichtingen als gevolg van negatieve liquiditeit van de contracten aan een bouwcombinatie op het complex Kornputkwartier.

Niet uit de balans blijvende rechten

In 2017 is door de verplicht voorgeschreven nota faciliterend grondbeleid van de commissie BBV de boekwaarde van het complex Eeserwold geheel afgeboekt. Hier staat een anterieure overeenkomst tegenover. Deze hebben eind 2023 geen waarde meer omdat deze volledig zijn voldaan. (2022 € 107.000).

Voorlopige verliescompensatie Vennootschapsbelasting (VPB):

De verwachting is dat de gemeente de komende jaren winsten voor de Vennootschapsbelasting zal behalen. Echter deze winsten zullen eerst het opgebouwde verrekenbare verlies opsnoepen voordat de gemeente tot betaling van aangiften vennootschapsbelasting over zal gaan.

Omdat de aangifte VPB 2022 definitief is opgesteld kan de gemeente nog tot een bedrag van ruim € 3,1 mln. toekomstige winsten compenseren.

Bijlagen

[Bijlage 1: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant](#)

Aan: de Gemeenteraad van gemeente Steenwijkerland

Verklaring betreffende de jaarrekening

De verklaring wordt rechtstreeks verzonden naar de gemeenteraad en wordt na vaststelling van de jaarstukken 2023 door B&W opgenomen en maakt onderdeel uit van de CBS bestanden.

Bijlage 2: Beleidsindicatoren

Met ingang van de begroting en rekening 2018 moeten gemeenten op grond van het BBV een vaste set van beleidsindicatoren opnemen. De meeste van deze indicatoren zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl. In de tabel zijn de meest actuele cijfers opgenomen.

Bij elk van deze indicatoren is een omschrijving en een nadere toelichting vermeld. Voor een vijftal indicatoren is geen landelijke bron beschikbaar en zijn er dus geen vergelijkingen mogelijk. Dit betreffen de volgende indicatoren:

1. Formatie
2. Bezetting
3. Apparaatskosten
4. Externe inhuur
5. Overheadkosten

Deze vijf indicatoren worden samengesteld uit eigen gegevens van de gemeente.

Beleidsindicator	Eenheid		Steenwijker land 2023	Steenwijker land 2022	
0. Bestuur en ondersteuning					
0.01	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	9,3	9,1	
0.02	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	8,6	8,4	
0.03	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	892	866	
0.04	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	10,3	11,7	
0.05	Overhead	% van totale lasten	10,5	11,8	
Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Steenwijker land	Neder land	
1. Veiligheid					
1.01	Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	2022	7	8
1.02	Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	2023	1	3
1.03	Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2023	2	4
1.04	Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	2023	1	1
1.05	Vernielingen en misdrijven tegen openbare orde en gezag	per 1.000 inwoners	2023	4	6
2. Economie					
2.01	Funcziemenging	%	2022	47	54
2.02	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw 15 tm 64 jr	2022	186	174
3. Onderwijs					
3.01	Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	10	4
3.02	Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	2022	16	24
3.03	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2022	3	2
4. Sport, cultuur en recreatie					
4.01	Niet-sporters	%	2022	55	46

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Steenwijker land	Neder land
5. Sociaal domein				
5.01 Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	2022	648	825
5.02 Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	2023	238	345
5.03 Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2023	201	192
5.04 Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo	per 10.000 inwoners	2022	700	710
5.05 Netto arbeidsparticipatie	%	2023	73	73
5.06 Kinderen in uitkeringsgezin	%	2022	5	6
5.07 Werkloze jongeren	%	2022	2	1
5.08 Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2023	9	11
5.09 Jongeren met jeugdbescherming	%	2023	1	1
5.10 Jongeren met delict voor rechter	%	2022	1	1
5.11 Jongeren met jeugdreclassering	%	2023	0	0
6. Volksgezondheid en milieu				
6.01 Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2022	65	148
6.02 Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	2021	17	33
7. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
7.01 Gemiddelde WOZ-waarde	x € 1.000	2023	309	368
7.02 Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	2022	8	9
7.03 Demografische druk	%	2023	80	70
7.04 Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2023	713	860
7.05 Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2023	746	942

Bovenvermelde indicatoren worden continu bijgewerkt en hierdoor zijn er wijzigingen ten opzichte van de meest actuele resultaten op de site www.waarstaatjegemeente.nl mogelijk. De gepresenteerde uitkomsten zijn van 11 maart 2024.

Door de raad is aandacht gevraagd voor vergelijkende cijfers ten opzichte van voorgaand jaar. Wij hebben dit inzichtelijk gemaakt voor de 5 indicatoren die door de gemeente moeten worden weergegeven. Voor de overige indicatoren is de vergelijking met de landelijke cijfers in stand gelaten omdat deze per jaar een andere periode kunnen omvatten en soms zelf per eenheid wijzigen.

Bijlage 3: Verloop reserves en Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Reserves	Saldo 31-12-2022	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve				
Algemene reserve - vaste buffer	14.178	1.797	- 5.707	10.269
Algemene reserve - vrij besteedbaar	19.689	11.856	- 6.093	25.452
Totaal Algemene reserve	33.867	13.653	- 11.799	35.721
Bestemmingsreserves overig				
Fonds leader plus (Leader 2014-2020)	173	-	- 3	170
Reserve corona gerelateerde uitg. Sociaal Domein	632	-	- 342	290
Reserve energiecompensatie - maatsch. instellingen	3.243	-	- 482	2.761
Reserve koppengeld	380	39	-	419
Reserve startersleningen	2.405	500	-	2.905
Reserve volkshuisvesting	7.188	-	- 537	6.651
Totaal Bestemmingsreserves overig	14.022	539	- 1.365	13.196
Saldo rekening				
Te verdelen rekeningsaldo Steenwijk	3.664	8.930	- 3.664	8.930
Totaal Saldo rekening	3.664	8.930	- 3.664	8.930
Totaal reserves	51.553	23.122	- 16.828	57.847

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Saldo 31-12-2022	Stortin- gen	Onttrek- kingen	Saldo 31-12-2023
Egalisatievoorziening reiniging	1.930	180	- 376	1.734
Voorziening groot onderhoud wegen	2.111	1.741	- 3.119	734
Voorziening riolering (exploitatie)	3.420	672	- 1.103	2.988
Vz Algemeen Maatschappelijk Vastgoed	3.331	3.143	- 6.475	-
Vz betaalde pensioenen wethouders	1.371	-	- 94	1.277
VZ Buddenbaum	11	-	-	11
Vz onderhoud speelvoorzieningen	1.664	338	- 2.003	-
Vz overdracht wethouderspansioenen	1.302	230	- 255	1.277
Vz spaarverlof	855	312	-	1.167
Vz wachtgelden collegeleden 2001-2006/2010-2014	195	8	- 90	113
Totaal voorzieningen	16.190	6.624	- 13.514	9.301

Bijlage 4: Mutaties reserves per programma

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - Alle programma's	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023
Toevoegingen	- 2.340	- 11.932	- 14.192
Onttrekkingen	6.164	30.351	16.828
Totaal mutatie reserves	3.824	18.418	2.636

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 1. Woningbouw	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023
Toevoegingen			
Algemene reserve	- 631	- 467	- 1.402
Reserve startersleningen	-	- 1.000	- 500
Totaal Toevoegingen	- 631	- 1.467	- 1.902
Onttrekkingen			
Algemene reserve	350	809	134
Reserve volkshuisvesting	-	1.100	535
Totaal Onttrekkingen	350	1.909	669
Totaal mutatie reserves	- 281	443	- 1.233

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 2. Werk en economie	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023
Toevoegingen			
Algemene reserve	- 257	- 922	- 1.419
Totaal Toevoegingen	- 257	- 922	- 1.419
Onttrekkingen			
Algemene reserve	225	1.891	118
Reserve volkshuisvesting	-	404	2
Totaal Onttrekkingen	225	2.295	120
Totaal mutatie reserves	- 32	1.372	- 1.300

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 3. Samenredzaam	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023
Toevoegingen			
Algemene reserve	-	-	- 266
Totaal Toevoegingen	-	-	- 266
Onttrekkingen			
Algemene reserve	432	1.978	906
Reserve corona gerelateerde uitg. Sociaal Somein	199	381	241
Totaal Onttrekkingen	631	2.359	1.147
Totaal mutatie reserves	631	2.359	881

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 4. Vitaal platteland	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023
Toevoegingen			
Algemene reserve	-	-	- 662
Totaal Toevoegingen	-	-	- 662
Onttrekkingen			
Algemene reserve	233	1.465	1.281
Fonds leaderplus (leader 2014-2020)	-	173	3
Totaal Onttrekkingen	233	1.638	1.284
Totaal mutatie reserves	233	1.638	622

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 5. Duurzaam	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023
Toevoegingen			
Algemene reserve	-	-	- 211
Totaal Toevoegingen	-	-	- 211
Onttrekkingen			
Algemene reserve	243	1.113	537
Reserve energiecompensatie - maatsch. instellingen	-	3.243	482
Totaal Onttrekkingen	243	4.356	1.019
Totaal mutatie reserves	243	4.356	808

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 6. Leefbare steden en kernen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023
Toevoegingen			
Algemene reserve	- 54	- 54	- 204
Reserve koppengeld	-	-	- 39
Totaal Toevoegingen	- 54	- 54	- 243
Onttrekkingen			
Algemene reserve	1.745	5.288	1.035
Reserve koppengeld	-	1	-
Algemene reserve - vaste buffer	-	283	91
Totaal Onttrekkingen	1.745	5.572	1.125
Totaal mutatie reserves	1.691	5.518	883

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves - 7. Financiën en dienstverlening	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023
Toevoegingen			
Algemene reserve	-	- 7.692	- 7.692
Algemene reserve - vaste buffer	- 1.398	- 1.797	- 1.797
Totaal Toevoegingen	- 1.398	- 9.489	- 9.489
Onttrekkingen			
Algemene reserve	2.637	2.839	2.082
Te verdelen rekeningsaldo	-	3.664	3.664
Algemene reserve - vaste buffer	-	5.616	5.616
Reserve corona gerelateerde uitg. Sociaal Somein	101	101	101
Totaal Onttrekkingen	2.738	12.220	11.464
Totaal mutatie reserves	1.340	2.732	1.975

Bijlage 5: Incidentele baten en lasten / Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves

Gemeenten zijn verplicht om in de rekening een opgave te verstrekken van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van de reserves. Op basis van deze informatie kan de provincie Overijssel een beter inzicht krijgen of de jaarrekening materieel in evenwicht is. Materieel evenwicht houdt in dat structurele uitgaven door structurele inkomsten gedekt worden.

Behoudens de geprognosticeerde winstverwachtingen van de grondexploitaties is er geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves.

Incidentele baten en lasten per programma

bedragen x € 1.000				
Incidentele lasten, baten en mutatie reserves - 1. Woningbouw	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verskil
Saldo van baten en lasten (incidenteel)				
Incidentele lasten				
Investeringen ten laste van reserves		- 909	- 169	
Vorbereiding woningbouw Wanneperveen		- 40	- 12	
Tijdelijke standplaatsen woonwagenbewoners		- 78	-	
Plankosten Eeserwold		- 75	- 75	
Afboeking complex Kornputkwartier		-	- 3.947	
Totaal incidentele lasten	- 350	- 1.102	- 4.203	- 3.102 N
Incidentele baten				
Plankosten Eeserwold		107	108	
Totaal incidentele baten	-	107	108	1 V
Saldo van baten en lasten (incidenteel)	- 350	- 995	- 4.095	- 3.101 N
Mutatie reserves (incidenteel)				
Incidentele toevoegingen				
Bijstorten reserve starterslening		- 1.000	- 500	
Totaal incidentele toevoegingen	-	- 1.000	- 500	500 V
Incidentele onttrekkingen				
Bijdragen van Reserves		1.909	669	
Totaal incidentele onttrekkingen	350	1.909	669	- 1.240 N
Mutatie reserves (incidenteel)	350	909	169	- 740 N
Incidenteel resultaat	-	- 86	- 3.926	- 3.841 N

bedragen x € 1.000

Incidentele lasten, baten en mutatie reserves - 2. Werk en economie	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Saldo van baten en lasten (incidenteel)				
Incidentele lasten				
Investeringen ten laste van reserves		- 2.295	- 120	
Verkoop onroerende zaken		- 100	- 46	
Totaal incidentele lasten	- 225	- 2.295	- 120	2.175 V
Incidentele baten				
Verkoop onroerende zaken		250	297	
Totaal incidentele baten	-	250	297	47 V
Saldo van baten en lasten (incidenteel)	- 225	- 2.045	177	2.222 V
Mutatie reserves (incidenteel)				
Incidentele toevoegingen				
Totaal incidentele toevoegingen	-	-	-	-
Incidentele onttrekkingen				
Bijdragen van Reserves		2.295	120	
Totaal incidentele onttrekkingen	225	2.295	120	- 2.175 N
Mutatie reserves (incidenteel)	225	2.295	120	- 2.175 N
Incidenteel resultaat	-	250	297	47 V

bedragen x € 1.000

Incidentele lasten, baten en mutatie reserves - 3. Samenredzaam	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Saldo van baten en lasten (incidenteel)				
Incidentele lasten				
Investeringen ten laste van reserves		- 2.359	- 1.147	
Opvang Oekraïne		- 8.500	- 9.315	
Totaal incidentele lasten	- 631	- 10.859	- 10.462	397 V
Incidentele baten				
ESF subsidie participatie		150	139	
Opvang Oekraïne		8.500	9.603	
Totaal incidentele baten	-	8.650	9.742	1.092 V
Saldo van baten en lasten (incidenteel)	- 631	- 2.209	- 720	1.489 V
Mutatie reserves (incidenteel)				
Incidentele toevoegingen				
GIDS via algemene reserve vrij besteedbaar		-	- 266	
Totaal incidentele toevoegingen	-	-	- 266	- 266 N
Incidentele onttrekkingen				
Bijdragen van Reserves		2.359	1.147	
Totaal incidentele onttrekkingen	631	2.359	1.147	- 1.212 N
Mutatie reserves (incidenteel)	631	2.359	881	- 1.479 N
Incidenteel resultaat	-	150	161	11 V

bedragen x € 1.000

Incidentele lasten, baten en mutatie reserves - 4. Vitaal platteland	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Saldo van baten en lasten (incidenteel)				
Incidentele lasten				
Omgevingswet		- 1.056	- 1.056	
Investerings ten laste van reserves		- 582	- 228	
Totaal incidentele lasten	- 233	- 1.638	- 1.284	354 V
Incidentele baten				
Totaal incidentele baten		-	-	-
Saldo van baten en lasten (incidenteel)	- 233	- 1.638	- 1.284	354 V
Mutatie reserves (incidenteel)				
Incidentele toevoegingen				
Omgevingswet		-	- 629	
Startbudget gebiedsinitiatieven		-	- 33	
Totaal incidentele toevoegingen	-	-	- 662	- 662 N
Incidentele onttrekkingen				
Bijdrage van Reserves		1.638	1.284	
Totaal incidentele onttrekkingen	233	1.638	1.284	- 354 N
Mutatie reserves (incidenteel)	233	1.638	622	- 1.016 N
Incidenteel resultaat	-	-	- 662	- 662 N

bedragen x € 1.000

Incidentele lasten, baten en mutatie reserves - 5. Duurzaam	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Vershil
Saldo van baten en lasten (incidenteel)				
Incidentele lasten				
Investerings ten laste van reserves		- 4.356	- 1.019	
Klimaatakkoord		- 1.097	- 165	
Totaal incidentele lasten	- 243	- 4.356	- 1.019	3.337 V
Incidentele baten				
Klimaatakkoord		851	758	
Totaal incidentele baten	-	851	758	- 93 N
Saldo van baten en lasten (incidenteel)	- 243	- 3.506	- 261	3.244 V
Mutatie reserves (incidenteel)				
Incidentele toevoegingen				
Nieuwe Energie		-	- 211	
Totaal incidentele toevoegingen	-	-	- 211	- 211 N
Incidentele onttrekkingen				
Bijdragen van Reserves		4.356	1.019	
Totaal incidentele onttrekkingen	243	4.356	1.019	- 3.337 N
Mutatie reserves (incidenteel)	243	4.356	808	- 3.548 N
Incidenteel resultaat	-	851	547	- 304 N

bedragen x € 1.000

Incidentele lasten, baten en mutatie reserves - 6. Leefbare steden en kernen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten (incidenteel)				
Incidentele lasten				
Investeringen ten laste van reserves		- 5.572	- 1.125	
Dotatie in de voorziening Maatschappelijk vastgoed		-	- 2.115	
Totaal incidentele lasten	- 1.745	- 5.572	- 3.240	2.332 V
Incidentele baten				
Vrijval voorziening onderhoud Gasthuisdijk		54	54	
Vrijval voorziening maatschappelijk vastgoed		-	4.933	
Vrijval voorziening speeltoestellen		-	1.890	
Totaal incidentele baten	54	54	6.877	6.823 V
Saldo van baten en lasten (incidenteel)	- 1.691	- 5.518	3.637	9.155 V
Mutatie reserves (incidenteel)				
Incidentele toevoegingen				
Onderhoud Gasthuisdijk		- 54	- 54	
Sport en bewegen		-	- 150	
Koppengeld kernenbeleid		-	- 39	
Totaal incidentele toevoegingen	- 54	- 54	- 243	- 188 N
Incidentele onttrekkingen				
Bijdragen van Reserves		5.572	1.125	
Totaal incidentele onttrekkingen	1.745	5.572	1.125	- 4.447 N
Mutatie reserves (incidenteel)	1.691	5.518	883	- 4.635 N
Incidenteel resultaat	-	-	4.520	4.520 V

bedragen x € 1.000

Incidentele lasten, baten en mutatie reserves - 7. Financiën en dienstverlening	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten (incidenteel)				
Incidentele lasten				
Investeringen ten laste van reserves		- 1.543	- 786	
Tweede kamerverkiezingen		- 170	- 155	
Voorzieningen dubieuze debiteuren		-	- 261	
Voorziening wachtgeld		-	- 8	
Totaal incidentele lasten	- 1.340	- 1.713	- 941	772 V
Incidentele baten				
Voorziening pensioenoverdracht/ betaalde pensioenen		-	265	
Hersteloperatie toeslagen / dubieuze debiteur		257	231	
Totaal incidentele baten	-	257	496	238 V
Saldo van baten en lasten (incidenteel)	- 1.340	- 1.455	- 445	1.010 V
Mutatie reserves (incidenteel)				
Incidentele toevoegingen				
Van AR naar vaste buffer	- 1.398	- 1.398	- 1.398	
Jaarrekening 2022		- 2.475	- 2.475	
Nota Reserves en voorzieningen		- 5.616	- 5.616	
Totaal incidentele toevoegingen	- 1.398	- 9.489	- 9.489	- 0 N
Incidentele onttrekkingen				
Bijdragen van Reserves		1.543	786	
Van AR naar Vaste Buffer		1.398	1.398	
Jaarrekening 2022		3.664	3.664	
Nota Reserves en voorzieningen		5.616	5.616	
Totaal incidentele onttrekkingen	2.738	12.220	11.464	- 757 N
Mutatie reserves (incidenteel)	1.340	2.732	1.975	- 757 N
Incidenteel resultaat	-	1.276	1.530	253 V

Totaal van de incidentele baten en lasten per programma

bedragen x € 1.000

Totaal - Incidentele lasten, baten en mutatie reserves	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten (incidenteel)				
Incidentele lasten				
1. Woningbouw	- 350	- 1.102	- 4.203	- 3.102 N
2. Werk en Economie	- 225	- 2.295	- 120	2.175 V
3. Samenredzaam	- 631	- 10.859	- 10.462	397 V
4. Vitaal platteland	- 233	- 1.638	- 1.284	354 V
5. Duurzaam	- 243	- 4.356	- 1.019	3.337 V
6. Leefbare steden en kernen	- 1.745	- 5.572	- 3.240	2.332 V
7. Financiën en dienstverlening	- 1.340	- 1.713	- 941	772 V
Totaal incidentele lasten	- 4.766	- 27.535	- 21.269	6.266 V
Incidentele baten				
1. Woningbouw	-	107	108	1 V
2. Werk en Economie	-	250	297	47 V
3. Samenredzaam	-	8.650	9.742	1.092 V
4. Vitaal platteland	-	-	-	-
5. Duurzaam	-	851	758	- 93 N
6. Leefbare steden en kernen	54	54	6.877	6.823 V
7. Financiën en dienstverlening	-	257	496	238 V
Totaal incidentele baten	54	10.169	18.278	8.109 V
Saldo van baten en lasten (incidenteel)	- 4.712	- 17.366	- 2.991	14.375 V
Mutatie reserves (incidenteel)				
Incidentele toevoegingen				
1. Woningbouw	-	- 1.000	- 500	500 V
2. Werk en Economie	-	-	-	-
3. Samenredzaam	-	-	- 266	- 266 N
4. Vitaal platteland	-	-	- 662	- 662 N
5. Duurzaam	-	-	- 211	- 211 N
6. Leefbare steden en kernen	- 54	- 54	- 243	- 188 N
7. Financiën en dienstverlening	- 1.398	- 9.489	- 9.489	- 0 N
Totaal incidentele toevoegingen	- 1.452	- 10.543	- 11.370	- 827 N
Incidentele onttrekkingen				
1. Woningbouw	350	1.909	669	- 1.240 N
2. Werk en Economie	225	2.295	120	- 2.175 N
3. Samenredzaam	631	2.359	1.147	- 1.212 N
4. Vitaal platteland	233	1.638	1.284	- 354 N
5. Duurzaam	243	4.356	1.019	- 3.337 N
6. Leefbare steden en kernen	1.745	5.572	1.125	- 4.447 N
7. Financiën en dienstverlening	2.738	12.220	11.464	- 757 N
Totaal incidentele onttrekkingen	6.164	30.351	16.828	- 13.522 N
Mutatie reserves (incidenteel)	4.712	19.808	5.458	- 14.350 N
Incidenteel resultaat	-	2.442	2.467	25 V

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan en van reserves beïnvloeden het materieel evenwicht van de begroting. In de begroting zijn geen structurele onttrekkingen uit reserves opgenomen. De structurele toevoeging zijn de beoogde winsten uit de grondexploitatie. Deze opbrengsten komen niet ten gunste van het begrotingssaldo maar worden gestort in de algemene reserve vrij besteedbaar. Dit omdat de exploitatie van de gemeente anders sterk afhankelijk zou worden van de resultaten uit de grondexploitatie.

bedragen x € 1.000

Structurele toevoegingen en onttrekkingen	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Structurele toevoegingen				
Grondexploitatie	- 888	- 1.389	- 2.822	
Totaal Structurele toevoegingen	- 888	- 1.389	- 2.822	- 1.433 N
Structurele onttrekkingen				
Totaal Structurele onttrekkingen	-	-	-	-
Totaal	- 888	- 1.389	- 2.822	- 1.433 N

De begrote toevoeging van € 888.000 (€ 1.389.000 na wijziging) heeft betrekking op de winstverwachting van de grondexploitatie. In de rekening zijn de werkelijke gerealiseerde winsten ten gunste gebracht van de Algemene reserve vrij besteedbaar.

Bijlage 6: Afgesloten projecten

bedragen x € 1.000

Afgesloten projecten > € 20.000	Afwijking
Geactiveerde projecten	
Openbare verlichting markt Steenwijk	97 V
Installaties De Waterwyck en Vollenhove	93 V
Beschoeiingen 2022	59 V
Kolkenafvoer De Sleep	37 V
Verbetering waterafvloeiing Kornputkwartier	33 V
New Holland tractor	28 V
Riolering Sasdijk Ossenzijl	- 27 N
CV ketels De Meenthe	- 44 N
Riolering Hagenbroekplan Ossenzijl	- 88 N
Verkoop Frisoschool	- 100 N
Diversen < € 20.000	78 V
Diversen < € 20.000	- 74 N
Totaal geactiveerde projecten	92 V
Projecten ten laste van reserves afgesloten	
Isoleren is besparen	197 V
Vitaliteitsfonds	143 V
Trainee Energietransitie	22 V
Scala	30 V
Diversen < € 20.000	6 V
Totaal Projecten ten laste van reserves	397 V
Totaal Afgesloten projecten	489 V

Om zo volledig mogelijk verantwoording af te leggen en de raad maximaal te informeren wordt jaarlijks een overzicht van afgesloten projecten opgenomen.

Verschil moet hierbij worden gemaakt tussen geactiveerde projecten en projecten ten laste van reserves.

Geactiveerde projecten

Op geactiveerde projecten wordt afgeschreven hetgeen inhoudt dat het voordeel van € 92.000 niet ten laste van de rekening komt, maar over meerdere jaren, afhankelijk van de afschrijvingstermijnen, als hogere kapitaallasten terugkomt in de begroting 2024 en verder. Investerings < € 20.000 worden op grond van onze nota afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen in 1 termijn afgeschreven.

Projecten ten laste van reserve

Bij projecten ten laste van reserves worden tekorten niet afgedekt door een hogere bijdrage van de reserve. De raad heeft de omvang van het budget beschikbaar gesteld, een eventuele overschrijding komt ten laste van het resultaat 2023. Er kunnen drie situaties ontstaan bij het afsluiten van projecten ten laste van reserves:

1. Tekorten komen ten laste van de rekening.
2. Overschotten worden niet ten gunste van de reserve gebracht, maar komen ten gunste van de rekening.
3. Afgeronde projecten, met een restantkrediet, worden afgesloten. Het voordeel komt niet ten gunste van de rekening, maar de onttrekking van de reserve wordt bij afsluiten lager. Het voordeel blijft in de reserve beschikbaar voor nieuwe door de raad goedgekeurde projecten.

Bijlage 7: Restantkredieten: Ten laste van reserves / Geactiveerde investeringen

Bij de vaststelling van de rekening geven wij u inzicht in de nog beschikbare kredieten per eind van het jaar. In onderstaande tabel zijn alle investeringen van > € 20.000 opgenomen.

Het afronden van deze beschikbare investeringen heeft gevolgen voor de omvang van de reservepositie van de gemeente. Eind 2023 bedraagt de omvang van onze reserves € 51 miljoen. Op basis van de door de raad beschikbaar gestelde en nog uit te voeren kredieten eind 2023 zal deze reservepositie afnemen met € 14,1 miljoen naar bijna € 37¹⁸ miljoen.

		bedragen x € 1.000
Restantkredieten ten laste van Reserves > € 20.000		Rekening 2023
Energie besp. maatregelen Maatsch. instel.		2.454
Regiodeal: EWC	uitgaven	2.103
Regiodeal: EWC	uitkomsten	- 2.103
Energiearmoede	uitgaven	1.577
Energiearmoede	uitkomsten	- 1.577
Uitvoeringsagenda Binnenstad		1.437
Nationaal isolatieplan	uitgaven	1.025
Nationaal Isolatieplan	uitkomsten	- 1.025
Klimaatakkoord	uitgaven	93
Klimaatakkoord	uitkomsten	- 93
Verplaatsen Scouting		892
Omgevingswet		629
Bijdrage dorps huis Eesveen		626
Woningbouw Kalverstraat		626
Regiodeal: Station	uitgaven	564
Regiodeal: Station	uitkomsten	- 564
Museumproject museum Steenwijk		399
Duurzaam beleefbaar Toerisme	uitgaven	373
Duurzaam beleefbaar Toerisme	inkomsten	- 373
Gezond in de Stad		266
Extra impuls woningbouw		255
Bijdrage rotonde N351 Kuinre		250
Wijkuitvoeringsplan Woldmeenthe ca.(K		249
Verkeersveiligheid Tukseweg	uitgaven	374
Verkeersveiligheid Tukseweg	inkomsten	- 127
Panden gedempte Turfhaven		245
Budget Energie Maatsch Instell		232
Eenmalige kosten Eekeringe		228
Bidbook Regeling punterbouw / stevig aanwezig	uitgaven	226
Bidbook Regeling punterbouw / stevig aanwezig	inkomsten	- 226
Eenmalige kosten IHP Het Kompas		218
Nieuwe Energie		211
Bidbook museum		200
Arbeidsmarktbeleid		200
Verduurzaming verlichting		189
Opwaarderingsimpuls		182
Bidbook 2022 onderh. omgev. Molen		172
Leaderprogr.2014-2020		170
Aanjaagfonds ondernemers		150
Sport en bewegen		150
Hotspots / Biodiversiteit motie fleurig	uitgaven	180
Hotspots / Biodiversiteit motie fleurig	inkomsten	- 33
Dynamisering park Rams Woerthe		147
Aanpak gestructureerde data		145
Transformatie Sociaal Domein		141
Eenmalige kosten IHP Gagels		122
Beweging van nul		115
Bidbook intercity	uitgaven	350
Bidbook intercity	inkomsten	- 245
Projecten ICT		98
Eenmalig kosten IHP De Lisdodde		90
Wegen circulair		89
Ontw.wijkgebieds/-gericht werken		89
Plaatsen camera's en opruimen pollers		79
Impuls experimentele woonvormen		77
Kwartiermaker woningbouw		76
Eenmalige kosten IHP VO Lijsterbesstr		75
Budget Energie Maatsch Instellingen		75
Ondergrondse containers	uitgaven	70
Ondergrondse containers	inkomsten	- 70
Eenmalige kst. IHP De Schutsluis		67
Pilot energie adviseur		66
Transport		12.679

¹⁸ Dit is exclusief de raadsbesluiten 2024 waarbij investeringen ten laste van de reserves beschikbaar zijn gesteld.

bedragen x € 1.000

Restantkredieten ten laste van Reserves > € 20.000		Rekening 2023
Transport		12.679
Gebiedsaanpassingen Ossenzijl/Blokzijl		63
Werkbudget duurzaam		59
Horecacollege	uitgaven	58
Horecacollege	inkomsten	- 58
Werkbudget woningbouw		57
Actieplan werk		56
Intensivering jeugd corona		56
Stimuleren wonen en herverkaveling	uitgaven	66
Stimuleren wonen en herverkaveling	inkomsten	- 11
Stadsarrangementen	uitgaven	51
Stadsarrangementen	inkomsten	- 35
Bidbook Kerkweg		51
Visie Steenwijk Oost		50
Verkenning fietsroute Meppel-Steenwijk		50
Vitaliteitsfonds		50
Leader: Bestemming Steenwijk / Marktplein Oldemarkt	uitgaven	47
Leader: Bestemming Steenwijk / Marktplein Oldemarkt	inkomsten	- 47
Doorontwikkeling Kernenbeleid		47
Ruimtelijke ontw.Beulakerpolder		47
Bijdrage ondernemers rekening gemeente		46
Aanvaarbeveiliging Giethoorn		41
Bidboek oude ambachten	uitgaven	40
Bidboek oude ambachten	inkomsten	- 23
Verkeersmaatregelen Blokzijl		39
Entree Beulakerweg		35
Hoosjessloot		33
Gele gebieden Ossenzijl		33
Eenmalige kst IHP De Wiedekieker		33
Leader 2023-2027		33
Plankosten Paardenbak Blankenham		33
Toeristische productontwikkeling		32
Investeringspr. Sociale huurwoningen		32
Gele gebieden Beulakerpolder		30
Archeologische verwachtingenkaart buitengebied		29
Opstellen visie horeca na corona		25
Bidbook Marktonderzoek		25
Opwaarderen begraafplaats		24
Groen langs gracht Binnenpad		23
Eenmalige kosten IHP Tuk		21
Diversen < € 20.000		219
Totaal restantkredieten ten laste van reserves		14.140

Met de vaststelling van de jaarrekening komen bovenvermelde investeringen in 2024 weer beschikbaar

Restantkredieten geactiveerd > € 20.000		Rekening
		2023
Brandweer Kuinre		141
Levensduurverlengende maatregelen wegen 2022		546
Levensduurverlengende maatregelen wegen 2023		356
Openbare verlichting masten 2021		113
Openbare verlichting armaturen 2022		563
Openbare verlichting masten 2022		301
Openbare verlichting armaturen 2023		339
Openbare verlichting masten 2023		264
Oeververbindingen reconstructie paden		192
Oeververbindingen 2023		331
Versterking bermen		504
Weg en parkeerplaats Blankenham		69
Bidbook: Omgeving Intercitystation	uitgaven	155
Bidbook: Omgeving Intercitystation	inkomsten	- 155
Bidbook: Routenewerken	uitgaven	708
Bidbook: Routenewerken	inkomsten	- 123
Bewegwijzering Giethoorn		294
ANWB 2020		41
Tukseweg		24
Levenduurverlengende maatregelen Gasthuisdijk		101
Parkeren Kerkweg Giethoorn 2020		121
Parkeren Kerkweg Giethoorn 2021		148
Parkeren Kerkweg Giethoorn 2022		444
Grond parkeren Kerkweg Giethoorn 2020		150
Parkeren bewoners Giethoorn 2019		230
Parkeren Landerije 2019		108
Parkeren leefbaar Giethoorn		330
Parkeren Blankenham		48
Betonweg Kerkweg Giethoorn	uitgaven	299
Betonweg Kerkweg Giethoorn	inkomsten	- 337
Aankoop grond Kerkweg		71
Brug Worstdijk Kuinre		- 83
2 bruggen de Wetering		119
Gebiedsaanpassing Ossenzijl		4.800
Ontsluiting Blokzijl		4.400
Beschoeiingen 2023	uitgaven	499
Beschoeiingen 2023	inkomsten	- 333
Stroomkasten markt		59
Herstel molen Kerkweg		553
Fietsknooppunt	uitgaven	174
Fietsknooppunt	inkomsten	- 120
Fietspad Meentheweg		281
Speelvoorzieningen		437
Loswal Giethoorn	uitgaven	87
Loswal Giethoorn	inkomsten	- 170
Bereikbaarheid vd Gootplantsoen / Zuiderkluft		145
IHP Wanneperveen / De lisdodde		916
Grond De lisdodde		157
Grond parkeren Landerije		22
Bouwkosten fusieschool Giethoorn: openbare ruimte		78
BBS Blokzijl		898
Atletiekbaan		29
Gronden Onderduikersweg (scouting)	inkomsten	- 38
Riolering Voorpoort fase 4		50
Riolering Bergweg / Tukseweg		194
Riolering Binnenpad Giethoorn		408
Riolering van Riebeeckstraat		383
Riolering Clarenberg Vollenhove		196
Riolering Wetering noord - oost		1.176
Riolering Dolderkanaal		54
Voorbereiding riolering Blokzijl -oude kern		23
Gemalen		191
Transport		21.963

Restantkredieten geactiveerd > € 20.000		Rekening 2023
Transport		21.963
Riolering Bijdrage beschoeiingen		333
Riolering Afkoppelen Oostwijken		182
Routekaart energieneutraal bouwkundig 2021		191
Routekaart energieneutraal technisch 2021		153
Routekaart energieneutraal bouwkundig 2022		192
Routekaart energieneutraal technisch 2022		192
Routekaart energieneutraal bouwkundig 2023		190
Routekaart energieneutraal technisch 2023		148
Startersleningen		500
Projectplan Canneveltstraat kwadrant 3 en 4	uitgaven	115
Realisatie Steenwijkerdiep		1.251
Realisatie Kop van het Steenwijkerdiep	uitgaven	1.054
Realisatie Kop van het Steenwijkerdiep	inkomsten	- 604
Wijkvisie Steenwijk West 2019		54
Wijkvisie Steenwijk West 2020	uitgaven	500
Wijkvisie Steenwijk West 2020	inkomsten	- 267
Bidbook: Aanpassingen Intercity station	uitgaven	933
Bidbook: Aanpassingen Intercity station	inkomsten	- 810
Grond Paardenbak Blankenham		90
Herinrichting Molenstraat Sint Jans klooster		271
Vorbereidingskrediet Woningbouw Vollenhove		- 37
Vorbereidingskrediet Woningbouw Tuk		265
Vorbereidingskrediet Bedrijventerrein Schaarkampen		181
Voertuig sportvelden		71
Ford Transit		60
Bestelbus Fuso Canter 2021		100
Pick up met kraan 2021 7,5 ton		165
Pick up met kraan 2021 4,5 ton		160
4 Volkswagen Caddy 2022		276
Tractor met versnipperaar		155
Strooiunit		40
ICT investeringen		98
Multifunctional		30
Diversen € 20.000		12
Totaal restantkredieten geactiveerd		28.205

Met de vaststelling van de jaarrekening komen bovenvermelde investeringen in 2024 weer beschikbaar

Bijlage 8: Mutaties in de reserves en voorzieningen

In aanvulling op de informatie in bijlage 3 geven wij u onderstaande informatie over de mutaties per reserve en per voorziening.

Reserves:

bedragen x € 1.000				
Mutatie reserves	Stand per 1-1-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Stand per 31-12-2023
Algemene reserve - vaste buffer	14.178			
Begroting 2024 - 2027		1.398		
Verdeling Rekeningsaldo 2022 (RB 4 juli 2023)		399		
Nota reserves en voorzieningen			- 5.616	
Vitaliteitsfonds			- 91	
Algemene reserve - vaste buffer	14.178	1.797	- 5.707	10.269
Algemene reserve vrij besteedbaar	19.689			
Verdeling Rekeningsaldo 2022 (RB 4 juli 2023)		2.076		
Nota reserves en voorzieningen		5.616		
Gasthuisdijk		54		
Leader 2023-2027		33		
Grondexploitatie bedrijven en woningen		2.822		
Dorpshuis Eesveen				
Reserve sociaal Domein				
Omgevingswet		629	- 1.056	
Nieuwe Energie		211	- 229	
Klimaatakkoord			- 246	
Sport en bewegen		150	- 192	
Gezond in de Stad		266	- 284	
Resultaatgerichte inkoop			- 17	
Transformatie sociaal domein			- 81	
Profielen en wachtlijsten sociaal domein			- 200	
Handhaving sociaal domein			- 74	
Kwartiermaker woningbouw			- 24	
Projecten ICT			- 117	
Van AR naar reserve vaste buffer (Begroting 2024 - 2027)			- 1.398	
Eenmalige kosten IHP			- 39	
Klimaatcoördinator			- 30	
Kerkenvisie			- 75	
Corona Personeel			- 30	
Beweging van nul			- 19	
Sociaal Domein Schuldhulpverlening			- 75	
Toeristenbelasting			- 50	
Samenleving Accountmanager			- 20	
Samenleving medewerker sociaal domein			- 155	
Doorontwikkeling kernenbeleid			- 16	
Opwaarderen begraafplaats			- 51	
Duurzame dorpen			- 13	
Pilot energie adviseur			- 1	
Isoleren is besparen			- 6	
Wijkuitvoeringsplan Woldmeenthe ca.(K			- 1	
Werkbudget duurzaam			- 41	
Actieplan werkt			- 85	
Actieplan werk			- 20	
Stevig aanwezig			- 50	
Horecacollege Weerribben-Wieden			- 1	
Bijdrage ondernemers rekening gemeente			- 39	
Panden gedempte Turfhaven			- 7	
Gele gebieden Ossenzijl			- 10	
Gebiedsgerichte aanpak Giethoorn			- 6	
Bidbook Marktonderzoek			- 12	
Personele inzet DBT			- 76	
Toeristische productontwikkeling			- 33	
Startbudget gebiedsinitiatieven			- 87	
Transport	19.689	11.856	- 4.967	-

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves	Stand per 1-1-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Stand per 31-12-2023
Transport	19.689	11.856	- 4.967	-
De Herberg			- 42	
Beschermd wonen naar beschermd huis			- 100	
Pers opleiding sociaal domein			- 89	
Opwaardering openbare Ruimte			- 80	
Bidbook 2022 onderh. omgev. Molen			- 6	
Gebiedsaanpassingen Ossenzijl/Blokzijl			- 37	
Wegen circulair			- 11	
Fietsinitiatieven			- 5	
Opwaarderingsimpuls			- 18	
ANWB bewegwijzering			- 6	
Verkeersmaatregelen Blokzijl			- 1	
Strategische mobiliteitsvisie			- 15	
Verkeersveiligheid Tukseweg			- 43	
Plaatsen camera's en opruimen pollers			- 0	
Aanvaarbeveiliging Giethoorn			- 9	
Beleidsvisie evenementen/festivals			- 31	
Regionale verstedelijkingsstrategie			- 50	
Eenmalig kst. IHP De Lisodde			- 5	
Eenmalige kosten IHP De Wiedekieker			- 4	
Eenmalige kst IHP vo Lijsterbesstr			- 2	
Ondersteuning sport/sport in de openb. Ruimte			- 60	
Verduurzaming verlichting sport			- 11	
Museumproject			- 68	
Groen langs gracht Binnenpad			- 3	
Essentaksterfte			- 36	
Hotspots/biodiversiteit motie fleurig			- 0	
Dynamisering park Rams Woerthe			- 3	
Herinrichting Marktplaats Oldemarkt			- 59	
Ontw.wijkgebieds/-gericht werken			- 31	
Hoosjessloot			- 7	
Verplaatsing scouting			- 43	
Locatieonderzoek woningbouw kernen			- 2	
Impuls experimentele woonvormen			- 3	
Extra impuls woningbouw			- 84	
Werkbudget woningbouw			- 43	
Bidbook educatie en onderzoek			- 15	
Huisvesting huisartsen Giethoorn			- 16	
Aansluiten welstandsnota aan bestemmingsplannen			- 3	
Huisvesting gemeentehuis/verduurzaming			- 50	
Aanpak gestructureerde data			- 35	
Algemene reserve vrij besteedbaar	19.689	11.856	- 6.093	25.452
Fonds leader plus (Leader 2014-2020)	173			
Leader -plus 2020			- 3	
Fonds leader plus (Leader 2014-2020)	173	-	- 3	170
Reserve koppengeld	380			
Overschot koppengeld 2023		39		
Reserve koppengeld	380	39	-	419
Reserve corona gerelateerde uitg. Sociaal Domein	632			
Jaarrekening 2023			- 342	
Reserve opvangen eff. decentralisatie's (3D's)	632	-	- 342	290

bedragen x € 1.000

Mutatie reserves	Stand per 1-1-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Stand per 31-12-2023
Reserve startersleningen	2.405	500	-	
Reserve startersleningen	2.405	500	-	2.905
Reserve volkshuisvesting	7.188			
Starterslening			- 500	
Investeringsprogramma sociale huurwoningen			- 35	
Uitvoeringbudget Binnenstad			- 2	
Reserve volkshuisvesting	7.188	-	- 537	6.651
Te verdelen rekeningsaldo Steenwijk	3.664			
Verdeling Rekeningsaldo 2022 (RB 4 juli 2023)			- 3.664	
Rekeningresultaat 2023		8.930		
Te verdelen rekeningsaldo Steenwijk	3.664	8.930	- 3.664	8.930
Reserve energiecompensatie - maatsch. instellingen	3.243			
Jaarrekening 2023			- 482	
Reserve energiecompensatie - maatsch. Instellingen	3.243	-	- 482	2.761
Totaal	51.553	23.122	- 16.828	57.847

Voorzienen:

bedragen x € 1.000

Mutatie voorzieningen	Stand per 1-1-2023	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Stand per 31-12-2023
Algemeen Maatschappelijk Vastgoed	3.331			
Onderhoud 2023 tgv / tlv voorziening cf begroting Jaarrekening 2023		3.143	- 1.541 - 4.933	
Algemeen Maatschappelijk Vastgoed	3.331	3.143	- 6.475	-
Onderhoud speelvoorzieningen	1.664			
Onderhoud 2023 tgv / tlv voorziening cf begroting Jaarrekening 2023		338	- 113 - 1.890	
Speelvoorzieningen	1.664	338	- 2.003	-
Onderhoud wegen	2.111			
Onderhoud 2023 tgv / tlv voorziening cf begroting		1.741	- 3.119	
Wegen	2.111	1.741	- 3.119	734
Riolering (Exploitatie)	3.420			
Onttrekking t.b.v. 100% dekking Exploitatiesaldo riolering 2023		672	- 643 - 460	
Riolering (Exploitatie)	3.420	672	- 1.103	2.988
Egalisatievoorziening reiniging	1.930			
Onttrekking t.b.v. 100% dekking Exploitatiesaldo afval 2023		180	- 282 - 94	
Egalisatievoorziening reiniging	1.930	180	- 376	1.734
Buddenbaum	11			
Buddenbaum	11	-	-	11
Betaalde pensioenen Wethouders	1.371			
Betaalde pensioenen Wethouders Van Overdracht pensioen wethouders Jaarrekening 2023		-	- 84 - 10	
Betaalde pensioenen Wethouders	1.371	-	- 94	1.277
Overdracht pensioenen wethouders	1.302			
Begroting 2023 Naar voorziening betaalde pensioenen Jaarrekening 2023		230	- - 255	
Overdracht pensioenen wethouders	1.302	230	- 255	1.277
Wachtgelden Collegeleden	195			
Betaald wachtgeld 2023 Jaarrekening 2023		8	- 90	
Wachtgelden Collegeleden	195	8	- 90	113
Spaarverlof	855			
Jaarrekening 2023		312	-	
Spaarverlof	855	312	-	1.167
Totaal	16.190	6.624	- 13.514	9.301

Bijlage 9: Bijlage Taakvelden

Op grond van artikel 24 van het Besluit Begroting en Verantwoording treft u onderstaand de lasten en baten per taakveld voor de gehele programmarekening aan. Met ingang van 2017 zijn in de begroting en jaarrekening taakvelden geïntroduceerd. Dit betreft een consolidatie van alle baten en lasten van producten naar voorgeschreven taakvelden op basis van vernieuwde BBV voorschriften.

bedragen x € 1.000				
Alle taakvelden	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	- 25.833	- 28.014	- 28.395	- 381 N
0.1 Bestuur	- 2.416	- 2.505	- 2.441	64 V
0.2 Burgerzaken	- 1.637	- 1.815	- 1.825	- 10 N
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 2.608	- 3.061	- 4.602	- 1.540 N
0.4 Overhead	- 18.383	- 19.656	- 18.261	1.395 V
0.5 Treasury	- 26	- 124	- 130	- 7 N
0.61 OZB woningen	- 662	- 742	- 780	- 38 N
0.62 OZB niet-woningen	-	-	- 10	- 10 N
0.64 Belastingen overig	- 48	- 48	- 16	32 V
0.8 Overige baten en lasten	- 52	- 63	- 330	- 267 N
1. Veiligheid	- 4.745	- 5.015	- 4.942	74 V
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 3.439	- 3.584	- 3.569	15 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 1.306	- 1.431	- 1.373	58 V
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	- 9.648	- 11.011	- 8.812	2.199 V
2.1 Verkeer en vervoer	- 8.245	- 9.608	- 6.984	2.624 V
2.2 Parkeren	- 145	- 95	- 94	0 V
2.3 Recreatieve havens	- 125	- 124	- 174	- 50 N
2.4 Economische havens en waterwegen	- 1.043	- 1.095	- 1.436	- 341 N
2.5 Openbaar vervoer	- 90	- 89	- 124	- 34 N
3. Economie	- 2.487	- 7.664	- 2.299	5.364 V
3.1 Economische ontwikkeling	- 1.192	- 6.435	- 1.756	4.679 V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	- 197	346	724	378 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 33	- 33	- 27	6 V
3.4 Economische promotie	- 1.064	- 1.541	- 1.240	301 V
4. Onderwijs	- 5.361	- 5.894	- 4.783	1.111 V
4.2 Onderwijshuisvesting	- 2.444	- 2.913	- 1.790	1.123 V
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	- 2.917	- 2.981	- 2.993	- 12 N
5. Sport, cultuur en recreatie	- 10.129	- 12.593	- 11.673	920 V
5.1 Sportbeleid en activering	- 794	- 948	- 786	162 V
5.2 Sportaccommodaties	- 2.624	- 3.032	- 3.685	- 653 N
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 880	- 930	- 862	68 V
5.4 Musea	- 640	- 1.381	- 684	697 V
5.5 Cultureel erfgoed	- 402	- 416	- 321	95 V
5.6 Media	- 1.071	- 1.071	- 1.045	26 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 3.718	- 4.815	- 4.291	524 V
6. Sociaal domein	- 65.069	- 78.419	- 80.323	- 1.904 N
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 5.795	- 16.767	- 15.703	1.064 V
6.2 Wijkteams	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	- 18.355	- 19.553	- 21.020	- 1.467 N
6.4 Begeleide participatie	-	-	-	-

bedragen x € 1.000

Alle taakvelden	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten				
Lasten				
6.5 Arbeidsparticipatie	- 2.826	- 3.044	- 3.252	- 208 N
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	- 1.263	- 1.588	- 1.725	- 137 N
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
6.4 WSW en beschut werk	- 7.149	- 7.494	- 7.799	- 305 N
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	- 1.310	- 1.181	- 1.274	- 93 N
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	- 42	- 42	- 46	- 4 N
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	- 5.807	- 5.844	- 5.628	216 V
6.71b Begeleiding (WMO)	- 5.999	- 5.519	- 5.441	78 V
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	- 282	- 282	- 433	- 152 N
6.72a Jeugdhulp begeleiding	- 3.284	- 2.350	- 2.919	- 569 N
6.72b Jeugdhulp behandeling	- 1.128	- 2.000	- 2.330	- 330 N
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	- 1.150	- 1.425	- 1.306	119 V
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	- 1.862	- 962	- 981	- 19 N
6.73a Pleegzorg	- 1.150	- 725	- 614	111 V
6.73b Gezinsgericht	- 1.150	- 245	- 107	138 V
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	- 1.150	- 3.328	- 3.405	- 78 N
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	- 1.000	- 2.800	- 2.742	58 V
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	- 1.000	- 625	- 673	- 48 N
6.74c Gesloten plaatsing	- 1.000	- 1.050	- 1.285	- 235 N
6.81a Beschermd wonen (WMO)	- 31	- 31	- 120	- 90 N
6.82a Jeugdbescherming	- 1.326	- 1.376	- 1.347	29 V
6.82b Jeugdreclassering	- 1.010	- 190	- 173	17 V
7. Volksgezondheid en milieu	- 14.387	- 22.821	- 15.879	6.942 V
7.1 Volksgezondheid	- 1.964	- 2.788	- 2.369	419 V
7.2 Riolering	- 4.299	- 4.126	- 4.505	- 379 N
7.3 Afval	- 4.693	- 4.718	- 4.827	- 108 N
7.4 Milieubeheer	- 2.622	- 10.396	- 3.407	6.989 V
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 808	- 793	- 771	22 V
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ve	- 7.470	- 8.737	- 9.385	- 648 N
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	- 1.702	- 1.157	- 3.451	- 2.293 N
8.3 Wonen en bouwen	- 3.857	- 4.482	- 3.549	933 V
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 1.911	- 3.098	- 2.385	713 V
Totaal Lasten	- 145.129	- 180.169	- 166.491	13.678 V
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning	105.568	110.193	117.804	7.611 V
0.1 Bestuur	11	11	295	284 V
0.2 Burgerzaken	430	430	536	106 V
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	509	1.395	6.116	4.721 V
0.4 Overhead	684	827	779	- 48 N
0.5 Treasury	1.904	1.955	1.952	- 4 N
0.61 OZB woningen	4.858	4.971	4.942	- 29 N
0.62 OZB niet-woningen	3.207	3.273	3.254	- 19 N
0.63 Parkeerbelasting	11	11	18	7 V
0.64 Belastingen overig	48	48	2	- 45 N
0.8 Overige baten en lasten	21	181	146	- 35 N
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefor	93.887	97.092	99.764	2.673 V

bedragen x € 1.000

Alle taakvelden	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten				
1. Veiligheid	207	269	206	- 63 N
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	177	177	181	4 V
1.2 Openbare orde en veiligheid	30	92	25	- 66 N
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	694	1.746	726	- 1.020 N
2.1 Verkeer en vervoer	630	1.682	220	- 1.463 N
2.3 Recreatieve havens	58	58	96	39 V
2.4 Economische havens en waterwegen	1	1	393	393 V
2.5 Openbaar vervoer	5	5	17	11 V
3. Economie	2.689	6.580	3.728	- 2.852 N
3.1 Economische ontwikkeling	-	3.476	702	- 2.774 N
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	454	576	695	119 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	28	28	26	- 2 N
3.4 Economische promotie	2.206	2.500	2.304	- 195 N
4. Onderwijs	1.037	1.213	1.443	230 V
4.2 Onderwijshuisvesting	54	54	- 1	- 55 N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	983	1.159	1.444	286 V
5. Sport, cultuur en recreatie	616	1.402	4.361	2.959 V
5.1 Sportbeleid en activering	3	423	399	- 24 N
5.2 Sportaccommodaties	590	700	1.620	920 V
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	20	19 V
5.4 Musea	3	171	32	- 138 N
5.5 Cultureel erfgoed	4	28	5	- 22 N
5.6 Media	-	-	44	44 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	16	81	2.241	2.160 V
6. Sociaal domein	14.913	24.923	27.247	2.324 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	138	9.158	10.432	1.274 V
6.2 Wijkteams	-	-	-	-
6.3 Inkomensregelingen	14.171	13.711	14.003	292 V
6.4 Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5 Arbeidsparticipatie	-	150	398	248 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	3	303	414	110 V
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-	-	-
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-	-
6.4 WSW en beschut werk	-	-	9	9 V
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	301	1	366	365 V
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	-	-	7	7 V
6.72b Jeugdhulp behandeling	-	-	12	12 V
6.73a Pleegzorg	-	-	16	16 V
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-	-	16	16 V
6.81a Beschermd wonen (WMO)	300	1.600	1.568	- 32 N
6.82a Jeugdbescherming	-	-	7	7 V
7. Volksgezondheid en milieu	11.535	15.381	13.194	- 2.187 N
7.1 Volksgezondheid	-	362	325	- 38 N
7.2 Riolering	5.544	5.370	5.749	379 V

bedragen x € 1.000

Alle taakvelden	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2023	Verschil
Saldo van baten en lasten				
7.3 Afval	5.162	5.232	5.367	135 V
7.4 Milieubeheer	232	3.820	1.191	- 2.629 N
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	598	598	563	- 35 N
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ve	4.534	4.337	4.076	- 261 N
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	2.283	1.573	855	- 718 N
8.3 Wonen en bouwen	2.177	2.689	3.095	405 V
8.1 Ruimte en leefomgeving	74	74	126	52 V
Totaal Baten	141.793	166.044	172.785	6.741 V
Saldo van baten en lasten	- 3.336	- 14.125	6.294	20.419 V
Mutatie reserves				
Toevoegingen				
0. Bestuur en ondersteuning	- 2.340	- 11.932	- 14.192	- 2.260 N
0.10 Mutaties reserves	- 2.340	- 11.932	- 14.192	- 2.260 N
Totaal Toevoegingen	- 2.340	- 11.932	- 14.192	- 2.260 N
Onttrekkingen				
0. Bestuur en ondersteuning	6.164	30.351	16.828	- 13.522 N
0.10 Mutaties reserves	6.164	30.351	16.828	- 13.522 N
Totaal Onttrekkingen	6.164	30.351	16.828	- 13.522 N
Mutatie reserves	3.824	18.418	2.636	- 15.782 N
Resultaat	488	4.294	8.930	4.636 V

Bijlage 10: SISA, verantwoording specifieke uitkeringen

In de jaarrekening 2023 moet verantwoording worden afgelegd over de rechtmatige besteding van specifieke uitkeringen. Over 2023 zijn 33 regelingen (2022 : 26) voor de gemeente van toepassing.

Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport. De activiteiten die recht hebben op compensatie op grond van de Wet op het btw-compensatiefonds is uitgesloten van de uitkering.

De verantwoording is opgesteld analoog aan de gedane aanvraag bij het rijk. Deze verantwoording is opgezet en ingedeeld naar dezelfde rubrieken (roerend, onroerend en overig), waarbij 17,5% van de bestedingen van de gemeente Steenwijkerland is verantwoord in de indicatoren. Daarnaast is bij de gemeente Steenwijkerland sprake van sportbedrijven. Door het uitblijven van een standpunt van de Belastingdienst en de aanstaande deadline voor de SPUK-verantwoording via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2023 bestaat er een onzekerheid voor de gemeenten die met deze sportbedrijven werken. Onzekerheid is het gevolg van het feit dat de Belastingdienst nog niet voor alle betrokken sportbedrijven en gemeenten standpunten heeft ingenomen over de btw-positie.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11-01-2024								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Omvang	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JanV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/01	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle R Indicator: A16/02	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder A16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/03	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie Aard controle R Indicator: A16/05	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/06
			€ 9.284.048			€ 0	€ 0	€ 183.536
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen (jaar T) POO Aard controle R Indicator: A16/07	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/08	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07 en 08 Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10		
			€ 0	€ 64.260	€ 9.531.844	€ 15.669.578		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/01	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/03	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Normbedragen voor a, b, d en f (aantal vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	Normbedragen voor e (aantal vanaf 2021) Nee: reeks 1f Ja: reeks 2 Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06
			12/69	Eindverantwoording (Ja/Nee)	12	69	Ja	Ja
			Wijziging keuze per (2023/2024) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07		Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/09	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/10		
			N.V.T.	Nee	Reeks 1	Reeks 1		
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/13	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/14	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/15	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/16
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PVA's (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PVA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22
			€ 4.560	€ 26.220	€ 41.616	€ 239.292	€ 21.540	€ 21.540
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/26	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/27	
			€ 0	€ 48.000	€ 0	€ 0		€ 47.176

BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikkingnummer /naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Start bouwactiematen uiterlijk 31 december 2023 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiematen (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01	Aard controle R Indicator: C32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03	Aard controle D2 Indicator: C32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06
			1	SUVIS21-2-02301693	€ 0	€ 0		Voorbereiding is gestart (plaatsen van co2 meters), fysieke bouw nog niet. De gemeente treedt in overleg met subsidieverstrekker over uitstel van einddatum 26 juli 2024.
			Kopie Beschikkingnummer/Naam	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07	Aard controle D2 Indicator: C32/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09			
			1	SUVIS21-2-02301693	Nee	zie toelichting bij indicator 32/05		
BZK	C55	Aanpak energiarmede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Aard controle R Indicator: C55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Aard controle R Indicator: C55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06
			22	€ 34.429	€ 34.429	2	€ 3.130	€ 3.130
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Aard controle R Indicator: C55/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09			
			34	€ 53.209	€ 53.209			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, voerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15
			32		0	0	34	0
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toegenafta	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 11.552	Nee				
BZK	C75B	Regioteals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikkingnummer	Betreeft pijler	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering per pijler (jaar T)	
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/03	Aard controle R Indicator: C75B/04	Aard controle R Indicator: C75B/05	
			030004 Provincie Overijssel	2021/0136224	3	€ 209.009	€ 230.950	
			030004 Provincie Overijssel	2021/0136248	3	€ 433.490	€ 46.819	
			Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C75B/01	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting		
			Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/06	Aard controle R Indicator: C75B/07	Aard controle R Indicator: C75B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/09		
			030004 Provincie Overijssel	€ 302.337	€ 4.403.921			
			030004 Provincie Overijssel	€ 1.047.308	€ 755.636			
			Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/10	Aard controle R Indicator: C75B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/12			
			€ 72.854	€ 100.877	Nee			
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Nee	Aantal informatiepunten die de gemeente financiert	Aantal wagen dat in het afgelopen jaar bij de informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 43.925	€ 0	3	160	35	
BZK	C94	Regeling houdende regels verstreking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperatie	Beschikkingnummer	Besteding (jaar T)	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen zijn genomen [...]	Het aantal slecht geïsoleerde woningen [...], eventueel in samenhang [...] met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Het aantal woningen waarbij een hogere bijdrage dan € 4.000 is toegekend, het aantal woningen dat daarvan niet voldoet aan de betreffende uitzonderingsgevallen [...]	Het totaalbedrag van de overschrijding boven de € 4.000 van de laatstbedeelde woningen
			Aard controle n.v.t. Indicator: C94/01	Aard controle R Indicator: C94/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/03	Aard controle R Indicator: C94/04	Aard controle R Indicator: C94/05	Aard controle R Indicator: C94/06
			1	LA123-03530649	€ 0	0	0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a, van de regeling	Bedrag van middelen ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: C94/07	Aard controle R Indicator: C94/08	Aard controle R Indicator: C94/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C94/10		
			1	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

BZK	C105	Regeling specifieke uitkering startbouwpuls	Projectnummer	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/02	Aard controle D1 Indicator: C105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/04	Aard controle D1 Indicator: C105/05	Aard controle R Indicator: C105/06
			1 Nieuwe Buurt Blokzijk	0	Ja	0	Ja	€ 0
			2 Fase 2 Sint Jans klooster	0	Ja	0	Ja	€ 0
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijkingen van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/11	Aard controle D1 Indicator: C105/12
			1 Nieuwe Buurt Blokzijk	€ 0	Ja	0	Ja	€ 0
			2 Fase 2 Sint Jans klooster	€ 0	Ja	0	Ja	€ 0
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: C105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: C105/14				
			1 Nieuwe Buurt Blokzijk	Nee				
			2 Fase 2 Sint Jans klooster	Nee				
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	
			€ 486.803	€ 68.000	€ 502.487	€ 0	€ 402.034	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aard controle R Indicator: D8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aard controle R Indicator: D8/09		
			1					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeleid	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	
			€ 0	€ 0	€ 92.223	€ 0	€ 657.095	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aard controle R Indicator: D14/07	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09		
			1					
OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen(t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D19/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/03			
			€ 70.762	€ 107.720	Nee			
OCW	D22	Regeling specifieke uitkering voor de voorschoolse educatie aan ontheemde peuters	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D22/01	Aard controle n.v.t. Indicator: D22/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D22/03			
			€ 0	€ 0	Nee			
lenW	E21	Regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)
		Gemeenten en GRen	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/01	Aard controle R Indicator: E21/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/03	Aard controle R Indicator: E21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/06
			1 31165791 / 5000004722	€ 39.130	€ 50.118	€ 5.950	€ 95.413	Ja
			Kopie beschikingsnummer	Is voldaan aan artikel 15 van de regeling specifieke uitkering circulaire ambachtscentra? (Ja/Nee)	Toelichting aan welke voorwaarde(n) van artikel 15 vd regeling wordt/wordt niet voldaan? (a of/b of c)? (verplicht als bij 06 Nee is ingevuld)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E21/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E21/09			
			1 31165791 / 5000004722	Ja				
lenW	E44B	Tijdelijke impulsieregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SISA tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekkers	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekkers	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04	Aard controle R Indicator: E44B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06
			1 030003 Provincie Drenthe	202302919-01104131	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09			
			1 030003 Provincie Drenthe	202302919-01104131	Nee			
			Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13		
			1 030003 Provincie Drenthe	202302919-01104131	62100201/01/440893	Nee		
					Tijd.tmp.klimaatadp (1)			

lenW	E54	Regeling stimulerend verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)		
		Provincies en Gemeenten	Aard controle R Indicator: E84/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02	Aard controle R Indicator: E84/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04		
			E 0	E 0	E 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08		
			1 337 Aanleg van een fietsstraat op een 30 km/h weg/aantal in Meters	Nee	0			
			2 321 Aanleg van een vrijliggend fietspad of vrijliggend fiets-/romfietspad (op 50-, 60- en 80 km/h wegen)aantal in Meters	Nee	0			
EZK	F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T) : kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T) : overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: F28/01	Aard controle R Indicator: F28/02	Aard controle R Indicator: F28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/04	Aard controle R Indicator: F28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: F28/06
			€ 401.560	€ 79.081	€ 277.092	€ 787.733	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: F28/07					
			Nee					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2023	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 10.286.112	€ 174.874	€ 423.715	€ 17	€ 48.758	€ 1.200
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden (artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob))
			Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (tevensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (tevensonderhoud) (Bbz 2004)	Gemeente L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Gemeente L7 Participatiewet (PW)	Gemeente L7 Participatiewet (PW)	Gemeente L7 Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicator: G2/07	Aard controle R Indicator: G2/08	Aard controle R Indicator: G2/09	Aard controle R Indicator: G2/10	Aard controle R Indicator: G2/11	Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 101.818	€ 30.489	€ 0	€ 2.314.071	€ 8.230	€ 52.400
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 157.278	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstreking gemeentedeel 2023)	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Aard controle R Indicator: G3/01	Aard controle R Indicator: G3/02	Aard controle R Indicator: G3/03	Aard controle R Indicator: G3/04	Aard controle R Indicator: G3/05	Aard controle R Indicator: G3/06
			€ 20.000	€ 2.809	€ 94.820	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ voor 2020 - levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ voor 2020 - kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ voor 2020 - levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 - kapitaalverstreking (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	
			Aard controle R Indicator: G3/07	Aard controle R Indicator: G3/08	Aard controle R Indicator: G3/09	Aard controle R Indicator: G3/10	Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11	
			€ 111.272	€ 42.514	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), gemeentedeel 2023	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig) Gemeente
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 1.817	€ 28.695	€ 1.577
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 4.475	€ 63.298	€ 3.099
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 4.405	€ 21.994	€ 1.363
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 1.476	€ 2.845	€ 523
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 915	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 9.088	€ 116.830	€ 6.562
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.		
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15	
			Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Aard controle R Indicator: G4/17	Aard controle D2 Indicator: G4/18	Aard controle R Indicator: G4/19		
			Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 22.971	€ 0		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 9.981	€ 0		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 5.801	€ 0		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 4.249	€ 0		
			6 Totaal	0	€ 37.702	0		

SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03				
			€ 101.140	€ 0	Ja				
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03				
			€ 0	€ 0	Ja				
SZW	G13	Onderwijsroute_deel gemeente 2023 Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05		
			€ 58.561	€ 0	€ 0	€ 0	Ja		
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02	Ja				
			€ 355.284	€ 436.720	€ 0	€ 0	Ja		
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08	
			1.3 Onroerende zaken onderhoud	€ 172.110	€ 172.110	€ 0	€ 0		
			2.1.3 Onroerende zaken onderhoud (MV 2022)	€ 4.585	€ 4.585	€ 0	€ 0		
			3.1.3 Onroerende zaken onderhoud	€ 23.101	€ 23.101	€ 0	€ 0		
			4.2.2 Dienstverlening door derden	€ 75.199	€ 0	€ 75.199	€ 0		
			5.2.3 Beheer en exploitatie	€ 10.667	€ 0	€ 0	€ 10.667		
			6.3.1 Mengpercentage	€ 14.612	€ 0	€ 0	€ 14.612		
			7.3.2 Verbonden lichamen Stichting Sportservice Steenwijkeland	€ 119.680	€ 12.555	€ 0	€ 107.125		
			8.3.2 Verbonden lichamen Stichting Tolhekke	€ 16.766	€ 3.699	€ 0	€ 13.067		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06	
			1 2021-1033367	€ 127.713	€ 0	€ 0	€ 0	€ 127.713	
			2 2022-1042554	€ 56.575	€ 0	€ 0	€ 0	€ 19.298	
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08					
1 2021-1033367	Ja								
2 2022-1042554	Ja								
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) loegekend per onderdeel	Besteding (jaar T) per onderdeel	Welk bedrag per onderdeel neemt u mee van 2023 naar 2024?	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per onderdeel	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/02	Aard controle R Indicator: H30/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06	
			1 Lokaal Sportakkoord	€ 34.929	€ 28.560	€ 6.369	€ 28.560	Ja	
			2 Brede regeling combinatiefuncties	€ 240.476	€ 240.476	€ 0	€ 240.476	Ja	
			3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 53.738	€ 34.737	€ 10.748	€ 34.737	Ja	
			4 Kansrijke Start	€ 40.303	€ 26.197	€ 8.061	€ 26.197	Ja	
			5 Mentale Gezondheid	€ 18.808	€ 12.225	€ 3.762	€ 12.225	Ja	
			6 Aanpak overgewicht en obesitas	€ 47.020	€ 30.563	€ 9.404	€ 30.563	Ja	
			7 Valpreventie	€ 138.374	€ 89.447	€ 27.675	€ 89.447	Ja	
			8 Leesfongeving	€ 26.869	€ 78.764	€ 0	€ 78.764	Ja	
			9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 6.717	€ 4.422	€ 1.287	€ 4.422	Ja	
			10 Versterken sociale basis	€ 88.071	€ 84.499	€ 13.572	€ 84.499	Ja	
			11 Mantelzorg	€ 26.869	€ 25.823	€ 1.246	€ 25.823	Ja	
			12 Eén tegen eenzaamheid	€ 26.869	€ 17.465	€ 5.374	€ 17.465	Ja	
			13 Welzijn op recept	€ 14.778	€ 10.254	€ 2.308	€ 10.254	Ja	
			14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 6.717	€ 6.717	€ 0	€ 6.717	Ja	
			15 Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 23.913	€ 19.130	€ 4.783	€ 19.130	Ja	
Kopie naam onderdeel	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?								
Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08								
1 Lokaal Sportakkoord	Ja								
2 Brede regeling combinatiefuncties	Ja								
3 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	Ja								
4 Kansrijke Start	Ja								
5 Mentale Gezondheid	Ja								
6 Aanpak overgewicht en obesitas	Ja								
7 Valpreventie	Ja								
8 Leesfongeving	Ja								
9 OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	Ja								
10 Versterken sociale basis	Ja								
11 Mantelzorg	Ja								
12 Eén tegen eenzaamheid	Ja								
13 Welzijn op recept	Ja								
14 Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	Ja								
15 Coördinatiekosten regionale aanpak	Ja								
Eindverantwoording (Ja/Nee)									
Aard controle n.v.t. Indicator: H30/09									
Nee									

VWS	H31	Regeling Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/02	Aard controle R Indicator: H31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H31/05	
			SPUKNEAS230048/205214	€ 11.385	€ 11.385	Ja		
VWS	H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	Beschikingsnummer / kenmerk	Totaal ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/01	Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H32/02	Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H32/03			
			ME0233076 / 2061221	€ 506.401	€ 132.960			
			Naam zwembad	Totale verlening per zwembad (jaar T)	Cumulatieve besteding per zwembad (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Verduurzamingsplan aanwezig (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: H32/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/05	Aard controle R Indicator: H32/06	Aard controle D1 Indicator: H32/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H32/08	
			1 Blokzijl	€ 25.318	€ 11.408	Ja		
			2 Volterhove	€ 108.309	€ 28.914	Ja		
			3 De Waterweg	€ 329.655	€ 62.985	Ja		
			4 Tolhekke	€ 42.919	€ 29.653	Ja		
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SISa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01	Aard controle R Indicator: H35B/02				
			060193 Gemeente Zwolle	€ 269.890				
LNV	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
			Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02	Aard controle R Indicator: L7B/03	Aard controle R Indicator: L7B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06
			2021/0277889 Gebiedsgerichte aanpak NW Overijssel	030004 Provincie Overijssel	€ 12.802	€ 125.547	Ja	mt
			2021/0257559 Biomassa NP Weerribben Wieden	030004 Provincie Overijssel	€ 27.305	€ 27.305	Ja	mt